

รายงานการประชุมวุฒิสภา
ครั้งที่ ๔ (สมัยสามัญ ครั้งที่สอง)
วันศุกร์ที่ ๒๖ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๓๘
๗ สิงหาคม

เริ่มประชุมเวลา ๐๘.๔๕ นาฬิกา

จำนวนสมาชิก ที่มาประชุมทั้งหมด ๒๐๔ คน

ประธานวุฒิสภา : ขณะนี้มีสมาชิก มาครบองค์ประชุมแล้ว ผมขอเปิดประชุม
ครับ

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม

ได้รับแจ้งจากสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีว่า ตามที่ได้มีพระบรมราชโองการ-
โปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง นายเทวพันธุ์ วาวิชนันทน์ เป็นสมาชิกวุฒิสภาตั้งแต่วันที่ ๒๒ มีนาคม
๒๕๓๘ นั้น นายเทวพันธุ์ วาวิชนันทน์ ได้ขอลาออกจากตำแหน่ง ตั้งแต่วันที่ ๒๒ มีนาคม
และบัดนี้ได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งนายประสงค์ โฆษิตานนท์ เป็น
สมาชิกวุฒิสภาแทนตำแหน่งที่ว่างแล้วซึ่งขอเชิญท่านสมาชิกเข้าขึ้นเพื่อรับฟังพระบรมราช-
โองการ

นายทีนิติ อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา) :

"พระบรมราชโองการ
ประกาศ
แต่งตั้งสมาชิกวุฒิสภา

(พระปรมาภิไธย) ภูมิพลอดุลยเดช พร.

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการ-
โปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง นายประสงค์ ไร่เจ็ดกานนท์ เป็นสมาชิกวุฒิสภาแทนตำแหน่งที่ว่างตาม
มาตรา ๑๐๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญแห่ง
ราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๕) พุทธศักราช ๒๕๓๘

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๘ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๘
เป็นปีที่ ๕๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

บรรหาร ศิลปอาชา
นายกรัฐมนตรี"

ประธานวุฒิสภา : ขอบคุณครับ เชิญนั่งครับ

ต่อไปขอเชิญท่านสมาชิก ที่ยังไม่ได้รับปฏิญาณตนก่อนเข้ารับหน้าที่ ถ้าหากมียื่นขึ้น ปฏิญาณตนครับ กรุณาว่าตามที่ผมจะกล่าวนำมานะครับ แล้วเอ่ยชื่อของท่านด้วย .

"ข้าพเจ้า (ชื่อผู้ปฏิญาณ) ขอปฏิญาณว่า ข้าพเจ้าจะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต เพื่อประโยชน์ส่วนรวมของปวงชนชาวไทย ทั้งจะรักษาไว้และปฏิบัติตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยทุกประการ"

(นายประสงค์ โงะพิทานนท์ ได้ยื่นขึ้นและกล่าวคำปฏิญาณตนต่อที่ประชุมตามที่ ประธานวุฒิสภาได้กล่าวนำ)

ประธานวุฒิสภา : ขอบคุณครับ เชิญนั่ง

ต่อไประเบียบวาระที่ ๒ ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๓ ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๔ ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องที่เสนอใหม่

ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. ซึ่ง
สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

(สำเนา)

ที่ สผ ๐๐๐๘/๓๑๒๓

สภาผู้แทนราษฎร

ถนนอุทองใน กท ๑๐๓๐๐

๑๘ เมษายน ๒๕๖๘

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ.

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมตัวบันทึกหลักการและเหตุผล

ด้วยในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๑๖ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๓ (สมัยสามัญ ครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๖๘ ที่ประชุมได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. ซึ่งคณะรัฐมนตรีและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้เสนอ และให้เสนอต่อวุฒิสภาพิจารณาต่อไป

ฉะนั้น จึงเสนอร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเพื่อนำเสนอต่อวุฒิสภาพิจารณาต่อไป ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๘๖

อนึ่ง ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเป็นร่างพระราชบัญญัติที่ช่วยด้วยการเงิน

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

กวีช กงเพชร

(นายกวีช กงเพชร)

รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง ปฏิบัติหน้าที่แทน
ประธานสภาผู้แทนราษฎร

LIRT

สารบัญ

เรื่อง การพิจารณาว่าพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้า
ประเวณี พ.ศ. ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว

ในการพิจารณาว่าพระราชบัญญัติป้องกัน และปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ว่าพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. (นางศศาวลี วังศ์ศรีวงศ์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) และว่าพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. (นางสาวคันสนีย์ นาคพงศ์ เป็นผู้เสนอ) ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติทั้งสามฉบับนี้ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๑๙ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๕ (สมัยสามัญ ครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๓๘ และตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา โดยถือร่างของคณะรัฐมนตรีเป็นหลักในการพิจารณาเมื่อคณะกรรมาธิการพิจารณาเสร็จแล้ว ซึ่งได้เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๑๙ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๘ (สมัยสามัญ ครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๓ เมษายน ๒๕๓๘ ครั้งที่ ๑๑ (สมัยสามัญ ครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๓๘ และครั้งที่ ๑๓ (สมัยสามัญ ครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๓๘ ที่ประชุมได้พิจารณาว่าพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. ในวาระที่สอง แล้วลงมติในวาระที่สามเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ และให้เสนอต่อวุฒิสภาเพื่อพิจารณาต่อไปตามรัฐธรรมนูญ

ร่างพระราชบัญญัติตั้งศาลอาญาคือแพนราชกรสงให้วุฒิสภามีเมื่อวันที่ ๑๙ เมษายน

๒๕๓๘

ศิริลักษณ์ ปิ่นนางสูงกิจ
(นางศิริลักษณ์ ปิ่นนางสูงกิจ)

รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร รัชการราชการแทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี
พ.ศ.

หลักการ

ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการปราบปรามการค้าประเวณี

เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. ๒๕๐๓ ได้ประกาศใช้บังคับมาเป็นเวลานาน บทบัญญัติที่มีอยู่โดยเฉพาะอย่างยิ่งบทกำหนดโทษไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน และโดยที่การค้าประเวณีมีสาเหตุสำคัญมาจากสภาพเศรษฐกิจและสังคม ผู้กระทำการค้าประเวณีส่วนมากเป็นผู้ซึ่งด้อยสติปัญญาและการศึกษา สมควรลดโทษหญิงผู้ค้าประเวณี และเปิดโอกาสให้บุคคลเหล่านั้นได้รับการคุ้มครองและพัฒนาอาชีพ ไม่ว่าจะเป็นการให้การอบรมฟื้นฟูจิตใจ การบำบัดรักษาโรค การฝึกอบรมและพัฒนาอาชีพ ตลอดจนพัฒนาคุณภาพชีวิตและในขณะเดียวกัน เพื่อเป็นการปราบปรามการค้าประเวณีและเพื่อคุ้มครองบุคคลโดยเฉพาะเด็กและเยาวชนที่อาจถูกส่งลงมาเพื่อการค้าประเวณี สมควรกำหนดโทษบุคคลซึ่งหารายได้จากการค้าประเวณีของเด็กและเยาวชน และกำหนดโทษบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง ซึ่งรู้หรือควรจะรู้ว่าการจัดหาผู้อยู่ในความปกครองเพื่อการค้าประเวณีกับให้อ่านาสภาที่จะถอนอำนาจปกครองของบิดา มารดา หรือผู้ปกครองของผู้กระทำความผิด ซึ่งเป็นเด็กเพราะเหตุที่ปล่อยปละละเลย หรือมีส่วนร่วมหรือมีส่วนได้เสียให้ผู้อยู่ในความปกครองกระทำการค้าประเวณี นอกจากนี้ ในปัจจุบันปรากฏว่าได้มีการโฆษณาชักชวน

LIRT

หรือแนะนำที่วาทงสื่อมวลชน ในลักษณะที่เห็นได้ว่าเป็นการเรียกร้องการติดต่อในการค้า
ประเวณีกันอย่างแพร่หลาย สมควรกำหนดให้การกระทำดังกล่าวเป็นความผิดต้องระวาง
โทษ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

(นางลดาวัลย์ วงศ์ศรีวงศ์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี
พ.ศ.

หลักการ

ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการปราบปรามการค้าประเวณี

เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. ๒๕๐๓ ซึ่งบังคับใช้ในปัจจุบันนี้ มีบทกำหนดโทษไม่เหมาะสม สมกับสถานการณ์ และได้ประกาศใช้บังคับมาเป็นเวลานาน โดยที่ การค้าประเวณีมีสาเหตุสำคัญมาจากสภาพการต่อการศึกษา เศรษฐกิจ และสังคม ผู้กระทำการค้าประเวณีส่วนมาก เป็นผู้ซึ่งด้อยสติปัญญาและการศึกษา สมควรลดโทษหญิง ผู้ค้าประเวณีและ เปิดโอกาสให้บุคคลเหล่านั้นได้รับการคุ้มครองและพัฒนาอาชีพ ไม่ว่าจะเป็น การให้การอบรมฟื้นฟูจิตใจ การบำบัดรักษาโรค การฝึกอาชีพ ตลอดจนพัฒนาคุณภาพชีวิต และในขณะเดียวกันเพื่อ เป็นการปราบปรามการค้าประเวณีและ เพื่อคุ้มครองบุคคลโดยเฉพาะ เด็ก และเยาวชนที่อาจถูกส่งลงมา เพื่อการค้าประเวณี สมควรกำหนดโทษบุคคลซึ่งหารายได้ จากการค้าประเวณีของเด็กและเยาวชน และกำหนดโทษบิดา มารดา หรือผู้ปกครองซึ่งผู้ หรือควรจะรู้ว่ามีการจัดหาผู้อยู่ในความปกครอง เพื่อการค้าประเวณีกับให้อำนาจศาลที่จะ ถอนอำนาจปกครองของบิดา มารดา หรือผู้ปกครองของผู้กระทำความผิดซึ่งเป็นเด็กเพราะ เหตุที่ปล่อยปละละ เลຍหรือมีส่วนร่วมหรือมีส่วนได้ เสียให้ผู้อยู่ในความปกครองกระทำการค้า ประเวณี นอกจากนี้ในปัจจุบัน ปรากฏว่าได้มีการประณามหรือแนะนำตั้งทาง สื่อมวลชน ในลักษณะที่เห็นได้ว่าเป็นการ เชิงกวีองการติดต่อกับการค้าประเวณีกันอย่าง

LIART

๑๐๐

แพร่หลายขึ้นเป็นการทำลายศีลธรรม และวัฒนธรรมอันดีของชาติ สมควรกำหนดให้กา
กระทำดังกล่าวเป็นความผิดต้องระวางโทษ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(นางสาวคันสนีย์ นาคพงศ์ เป็นผู้เสนอ)

ร่าง
พระราชบัญญัติ
ป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี
พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการปราบปรามการค้าประเวณี

.....
.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ."

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับ เมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. ๒๕๐๓

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

"การค้าประเวณี" หมายความว่า การยอมรับการกระทำชำเราหรือการยอมรับการกระทำอื่นใด หรือการกระทำอื่นใด เพื่อสำเร็จความใคร่ในทางกามารมณ์ของผู้อื่น อันเป็นการสำส่อนเพื่อสินจ้าง ทั้งนี้ ไม่ว่าผู้ยอมรับการกระทำและผู้กระทำจะเป็นบุคคลเพศเดียวกันหรือคนละเพศ

"สถานการค้าประเวณี" หมายความว่า สถานที่ที่จัดไว้เพื่อการค้าประเวณีหรือยอมให้มีการค้าประเวณี และให้หมายความรวมถึงสถานที่ที่ใช้ในการติดต่อหรือจัดหาบุคคลอื่นเพื่อกระทำการค้าประเวณีด้วย

"สถานแรกรับ" หมายความว่า สถานที่ที่ทางราชการจัดให้มีขึ้น หรือสถานที่ที่มูลนิธิ สมาคม หรือสถาบันอื่นจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อรับผู้รับการคุ้มครองและพัฒนาอาชีพไว้เป็นการชั่วคราวเพื่อพิจารณาวิธีการคุ้มครองและพัฒนาอาชีพที่เหมาะสมสำหรับแต่ละบุคคล

"สถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพ" หมายความว่า สถานที่ที่ทางราชการจัดให้มีขึ้นหรือสถานที่ที่มูลนิธิ สมาคม หรือสถาบันอื่นจัดตั้งขึ้นเพื่อคุ้มครองสวัสดิภาพและพัฒนาอาชีพแก่ผู้รับการคุ้มครองและพัฒนาอาชีพตามพระราชบัญญัตินี้

"การคุ้มครองและพัฒนาอาชีพ" หมายความว่า การอบรมฟื้นฟูจิตใจ การบำบัดรักษาโรค การฝึกอบรมและพัฒนาอาชีพ ตลอดจนพัฒนาคุณภาพชีวิต

"คณะกรรมการ" หมายความว่า คณะกรรมการคุ้มครองและพัฒนาอาชีพ

"พนักงานเจ้าหน้าที่" หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

"อธิบดี" หมายความว่า อธิบดีกรมประชาสงเคราะห์

"รัฐมนตรี" หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ผู้ใดเทศ์เต้หรือตอขอยุ่ตามถนนหรือสาธารณะสถานในลักษณะ หรืออาการที่เห็นได้ว่าเป็นการเรียมก่องการติดต่อนการค้าประเวณี ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

LIRT

มาตรา ๖ ผู้ใดเข้าติดต่อ ชักชวน แนะนำตัว ติดตาม หรือรับเข้าบุคคลตาม
ถนนหรือสาธารณะสถาน หรือกระทำการดังกล่าวในที่อื่นใดเพื่อการค้าประเวณีอื่นเป็นการ
เปิดเผยและน่าอับอาย หรือเป็นที่เดือดร้อนรำคาญแก่สาธารณชน ต้องระวางโทษปรับ
ไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา ๗ ผู้ใดเข้าไปมีวสันนในสถานการค้าประเวณี เพื่อประโยชน์ในการค้า
ประเวณีของตนเองหรือผู้อื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งพัน
บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งได้กระทำเพราะถูกบังคับ หรือตกอยู่ภาย
ใต้อำนาจซึ่งไม่สามารถจะหลีกเลี่ยงหรือขัดขืนได้ ผู้กระทำไม่มีความผิด

มาตรา ๘ ผู้ใดโฆษณา ชักชวน หรือแนะนำทางสื่อมวลชนในลักษณะที่เห็นได้ว่า
เป็นการเรียกร้อยหรือการติดต่อในการค้าประเวณีของตนเองหรือผู้อื่น ต้องระวางโทษจำ
คุกตั้งแต่หกเดือนถึงสองปี หรือปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๙ ผู้ใดกระทำความผิดหรือกระทำอื่นใดเพื่อแสวงหาผลประโยชน์ของตนเอง
หรือผู้อื่นแก่บุคคลอายุต่ำกว่าสิบห้าปีแต่ยังไม่เกินสิบแปดปีในสถานการค้าประเวณี โดยบุคคลนั้น
จะยินยอมหรือไม่ก็ตาม ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสามปีและปรับตั้งแต่สองหมื่นบาท
ถึงหกหมื่นบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง เป็นการกระทำแก่เด็กอายุไม่เกินสิบห้าปี
ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงหกปีและปรับตั้งแต่สี่หมื่นบาทถึงหนึ่งแสนสองหมื่นบาท

มาตรา ๑๐ ผู้ใดเป็นธุระจัดหา ปล่อยให้ หรือชักหาไปซึ่งบุคคลใดเพื่อให้บุคคลนั้น
กระทำการค้าประเวณีแม้บุคคลนั้นจะยินยอมก็ตาม และไม่ว่ากว่ากระทำความต่าง ๆ อันประกอบ
เป็นความผิดนั้นจะได้กระทำให้ในประเทศต่างกันหรือไม่ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึง
สิบปีและปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง เป็นการกระทำแก่บุคคลอายุกว่าสิบห้าปีแต่ยังไม่เกินสิบแปดปี ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบห้าปีและปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสามแสนบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง เป็นการกระทำแก่บุคคลอายุยังไม่เกินสิบห้าปี ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบปีถึงยี่สิบปีและปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงสี่แสนบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง วรรคสอง หรือวรรคสาม เป็นการกระทำโดยวิธีอุบายหลอกลวง ชูเชิญ ใช้กำลังประทุษร้าย ใช้อำนาจครอบงำผิดคลองธรรม หรือใช้วิธีข่มขู่ใจด้วยประการใด ๆ ผู้กระทำต้องระวางโทษหนักกว่าที่บัญญัติไว้ในวรรคหนึ่ง วรรคสอง หรือวรรคสาม หนึ่งในสาม แล้วแต่กรณี

ผู้ใดเพื่อให้มีการกระทำการค้าประเวณี รับตัวบุคคลซึ่งตนรู้หรือว่ามีผู้จัดหาส่งไป หรือชักพาไปตามวรรคหนึ่ง วรรคสอง วรรคสาม หรือวรรคสี่ หรือสนับสนุนในการกระทำ ความผิดดังกล่าว ต้องระวางโทษตามที่บัญญัติไว้ในวรรคหนึ่ง วรรคสอง วรรคสาม หรือวรรคสี่ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๑ ผู้ใดเป็นบิดา มารดา หรือผู้ปกครองของบุคคลซึ่งมีอายุยังไม่เกินสิบแปดปีผู้ฝ่าฝืนการกระทำความผิดตามมาตรา ๑๐ วรรคสอง วรรคสาม หรือวรรคสี่ ต้องอยู่ในความปกครองของตน และมีส่วนร่วมรู้เห็นเป็นใจให้มีการกระทำความผิดนั้น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงยี่สิบปีและปรับตั้งแต่แปดหมื่นบาทถึงสี่แสนบาท

มาตรา ๑๒ ผู้ใดเป็นเจ้าของกิจการการค้าประเวณี ผู้ดูแล หรือผู้จัดการ กิจการการค้าประเวณีหรือสถานการค้าประเวณี หรือเป็นผู้ควบคุมผู้กระทำการค้าประเวณี ในสถานการค้าประเวณี ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงสิบห้าปีและปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงสามแสนบาท

ถ้ากิจการหรือสถานการค้าประเวณีตามวรรคหนึ่งมีบุคคล ซึ่งมีอายุกว่าสิบห้าปีแต่ยังไม่เกินสิบแปดปีทำการค้าประเวณีอยู่ด้วย ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบห้าปีและปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสามแสนบาท

ถ้ากิจการหรือสถานการค้าประเวณีตามวรรคหนึ่ง มีบุคคลอายุยังไม่เกินสิบห้าปี
ทำการค้าประเวณีอยู่ด้วย ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบปีถึงยี่สิบปีและปรับตั้งแต่
สองแสนบาทถึงสี่แสนบาท

มาตรา ๑๓ ผู้ใดทวงหนี้ด้วย กักขัง กระทำด้วยประการใดให้ผู้อื่นปราศจาก
เสรีภาพในร่างกาย หรือทำร้ายร่างกายผู้อื่น เพื่อข่มขู่ใจให้ผู้อื่นนั้นกระทำการค้าประเวณี
ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบปีถึงยี่สิบปีและปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงสี่แสนบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง เป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำ

(๑) ได้รับความเสียหายสาหัส ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตลอดชีวิต

(๒) ถึงแก่ความตาย ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษประหารชีวิต หรือจำคุกตลอด
ชีวิต

ผู้ใดสนับสนุนในการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ต้องระวาง
โทษตามที่มีบัญญัติไว้ในวรรคหนึ่ง หรือวรรคสอง แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๔ ถ้าบิดา มารดา หรือผู้ปกครองของผู้กระทำความผิดตามมาตรา ๕
มาตรา ๖ มาตรา ๗ หรือมาตรา ๘ มีส่วนร่วมรู้เห็นเป็นใจให้บุคคลผู้อยู่ในความปกครอง
กระทำการค้าประเวณี เมื่อคณะกรรมการมีคำขอให้พนักงานไต่สวนยื่นคำร้องต่อศาลให้ถอน
อำนาจปกครองของบิดา มารดา หรือผู้ปกครองของผู้นั้นเสียและแต่งตั้งผู้ปกครองแทนบิดา
มารดา หรือผู้ปกครองนั้น

ในกรณีที่ศาลจะตั้งผู้ปกครองตามวรรคหนึ่ง และศาลเห็นว่าไม่มีผู้เหมาะสมที่จะ
ปกครองผู้กระทำความผิด ศาลจะตั้งผู้อำนวยการสถานแรกรับหรือผู้อำนวยการสถาน
คุ้มครองและพัฒนาอาชีพที่ผู้กระทำความผิดนั้น อยู่ในเขตอำนาจเป็นผู้ปกครองของผู้กระทำความ
ผิดก็ได้

ถ้าหน้าบทบัญญัติในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เกี่ยวกับการตั้งผู้ปกครอง
มาใช้บังคับกับการตั้งผู้ปกครองตามมาตรานี้ด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๑๕ ให้มีคณะกรรมการคุ้มครองและพัฒนาอาชีพ เรียกว่าโดยย่อว่า
ก.ค.อ. ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม เป็นประธานกรรมการ

LIART

อธิบดีกรมการปกครอง อธิบดีกรมการจัดหางาน อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน อธิบดีกรมการศึกษานอกโรงเรียน อธิบดีกรมควบคุมโรคติดต่อ อธิบดีกรมตำรวจ อธิบดีกรมประชาสงเคราะห์ อธิบดีกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน อธิบดีกรมอาชีวศึกษา ผู้แทนศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง ผู้แทนคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานสตรีแห่งชาติ และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งไม่เกินเจ็ดคน เป็นกรรมการ และผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองและพัฒนาอาชีพเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ประธานกรรมการแต่งตั้งผู้ช่วยเลขานุการได้ไม่เกินสองคน

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งตามวรรคหนึ่งต้องเป็นผู้มีความรู้ และประสบการณ์เกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้าประเวณี และอย่างน้อยห้าคนให้แต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งทำเนียบงานในองค์กรเอกชนที่เกี่ยวข้องด้านการป้องกัน และแก้ไขปัญหาการค้าประเวณี

มาตรา ๑๖ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบาย แผนงาน และมาตรการเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี รวมทั้งการคุ้มครอง พัฒนาอาชีพ และคุณภาพชีวิตของผู้ค้าประเวณี

(๒) วางโครงการและแผนประสานงานกับส่วนราชการ และภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องเพื่อเผยแพร่ความรู้และดำเนินการเกี่ยวกับการป้องกัน และปราบปรามการค้าประเวณี

(๓) เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรี เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการปรับปรุงการปฏิบัติราชการหรือแผนงานของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี

(๔) เสนอแนะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ และการจัดตั้งสถานแรกรับหรือสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพของทางราชการ

(๕) เสนอแนะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนการค้าเงินการค้าคุ้มครองและพัฒนาอาชีพ

(๖) เสนอแนะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการปฏิบัติตามมาตรา ๒๕

LIRT

(๗) เสนอแนะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการวางระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งเกี่ยวกับการดำเนินงานของสถานแรกรับและสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพ

(๘) วางระเบียบเกี่ยวกับการรับตัวและดูแลผู้ถูกควบคุมตามมาตรา ๓๑

(๘) วางระเบียบเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการส่งตัวบุคคลไปยังสถานแรกรับและสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพ ตลอดจนการกำหนดระยะเวลาในการรับการคุ้มครองและพัฒนาอาชีพในสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพ

(๑๐) ดำเนินการอื่นในการปฏิบัติราชการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๗ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสามปีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้ แต่ไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

มาตรา ๑๘ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๑๗ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) รัฐมนตรีให้ออก

(๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ หรือ

(๕) ได้รับความเสียหายจากโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

มาตรา ๑๙ ในกรณีที่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ในระหว่างที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ไม่ว่าจะเป็นการแต่งตั้งเพิ่มขึ้นหรือแต่งตั้งซ่อม ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่ง เท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งแต่งตั้งไว้แล้ว

มาตรา ๒๐ ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิดำรงตำแหน่งครบวาระแล้ว แต่ยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่

มาตรา ๒๑ การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการซึ่งมาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมมีสิทธิออกเสียงเพิ่มอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาดกรรมการผู้ใดมีส่วนได้เสียเป็นการส่วนตัวในเรื่องใดกรรมการผู้นั้นไม่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนนในเรื่องนั้น

มาตรา ๒๒ คณะกรรมการจะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ เพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่คณะกรรมการมอบหมายก็ได้ และให้inamaตรา ๒๑ มาใช้บังคับกับการประชุมของคณะอนุกรรมการด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๒๓ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการที่คณะกรรมการมอบหมาย มีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือ เพื่อกดบุคคลใดมาให้ถ้อยคำหรือให้ส่งเอกสารหรือวัตถุใด ๆ มาเพื่อประกอบการพิจารณาได้ตามความจำเป็น

มาตรา ๒๔ ให้จัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองและพัฒนาอาชีพขึ้นในกรมประชาสงเคราะห์ กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม และให้สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองและพัฒนาอาชีพมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) รับผิดชอบในงานธุรการของคณะกรรมการ
 - (๒) ประสานงานและร่วมมือกับส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และเอกชน ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานเกี่ยวกับการคุ้มครอง การพัฒนาอาชีพ และการป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี
 - (๓) จัดให้มีการฝึกอบรมและพัฒนาอาชีพ
 - (๔) ส่งเสริมอาชีพและจัดหางานให้แก่ผู้ซึ่งได้รับการฝึกอบรม และพัฒนาอาชีพ
- ตาม (๓)

(๕) รวบรวมผลการวิเคราะห์ วิจัย คำเเนงการ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติตามนโยบาย แผนงานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง แล้วรายงานผลให้คณะกรรมการทราบ

(๖) ปฏิบัติตามมติของคณะกรรมการหรือตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา ๒๕ มูลนิธิ สมาคม หรือสถาบันอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวงใด ประสงค์จะจัดตั้งสถานแรกรับหรือสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพตามมาตรา ๒๓ ให้ยื่นคำขออนุญาตต่ออธิบดี

การขออนุญาตและการอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๖ เมื่ออธิบดีอนุญาตให้ตั้งสถานแรกรับ หรือสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพแล้วให้ดำเนินการตามมาตรา ๒๗

ในกรณีที่ยื่นคำขออนุญาต ให้ผู้ขออนุญาตมีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อรัฐมนตรีภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งการไม่อนุญาต

คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

มาตรา ๒๗ ให้อธิบดีกำหนดท้องที่ที่อยู่ในเขตรับผิดชอบของสถานแรกรับ หรือสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพที่จัดตั้งขึ้น โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ในกรณีที่มีเหตุอันสมควร อธิบดีอาจเปลี่ยนแปลงท้องที่ที่อยู่ในเขตรับผิดชอบของสถานแรกรับหรือสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพก็ได้ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๒๘ เมื่อปรากฏว่ามูลนิธิ สมาคม หรือสถาบันอื่นที่ได้รับอนุญาตตามมาตรา ๒๕ ผ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย หรือระเบียบข้อบังคับของทางราชการหรืออื่นที่มีอำนาจสั่งเป็นหนังสือให้มูลนิธิ สมาคม หรือสถาบันอื่นดังกล่าวระงับการกระทำ ปรับปรุงแก้ไข หรือปฏิบัติให้ถูกต้องตามที่แจ้งไปภายในเวลาที่กำหนด

LIART

ในกรณีที่มีมูลนิธิ สมาคม หรือสถาบันอื่นไม่ปฏิบัติตามหรือปฏิบัติตามคำสั่งแต่ไม่ทันภายในเวลากำหนดตามวรรคหนึ่งโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้อธิบดีมีอำนาจสั่งให้พนักงานเจ้าหน้าที่เข้ากระทำการแทนเพื่อให้เป็นไปตามคำสั่งนั้นไว้ และให้มูลนิธิ สมาคม หรือสถาบันอื่นนั้นเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายในการนี้

คำสั่งใช้จ่ายตามวรรคสอง ให้หมายความรวมถึงค่าใช้จ่ายตามความจำเป็นและสมควรตามที่อธิบดีกำหนด

ถ้าพนักงานเจ้าหน้าที่เห็นว่าไม่อาจกระทำการตามวรรคสองได้ หรือแม้ว่าจะได้กระทำการตามวรรคสองแล้วก็ตาม แต่มูลนิธิ สมาคม หรือสถาบันอื่นนั้นก็ยังไม่อาจดำเนินการต่อไปได้เอง หรือถ้าจะให้ดำเนินการต่อไปอาจเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่ผู้รับบริการคุ้มครองและพัฒนาอาชีพที่อยู่ในสถานแรกรับหรือสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพดังกล่าว ให้เสนออธิบดีเพื่อพิจารณาสั่งเพิกถอนใบอนุญาต

ในกรณีที่การฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย หรือระเบียบข้อบังคับของทางราชการ เป็นความผิดร้ายแรงที่อธิบดีเห็นว่าไม่สมควรสั่งการตามวรรคหนึ่ง หรือวรรคสองเสียก่อน ก็ให้มีอำนาจพิจารณาสั่งเพิกถอนใบอนุญาตได้

มาตรา ๒๘ มูลนิธิ สมาคม หรือสถาบันอื่นที่ได้รับอนุญาตตามมาตรา ๒๕ ซึ่งถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตตามมาตรา ๒๕ มีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตต่อรัฐมนตรีเป็นหนังสือภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาต และในระหว่างรอการวินิจฉัยของรัฐมนตรี ให้ดำเนินการต่อไปได้

คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

มาตรา ๓๐ ในกรณีที่รัฐมนตรีมีคำวินิจฉัยเป็นที่สุด ให้เพิกถอนใบอนุญาตตามมาตรา ๒๕ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่โดยได้รับอนุมัติจากอธิบดีดำเนินการส่งผู้รับบริการคุ้มครองและพัฒนาอาชีพไปยังสถานแรกรับหรือสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพอื่น

ในกรณีที่ส่งผู้รับบริการคุ้มครองและพัฒนาอาชีพไปยังสถานแรกรับหรือสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพของมูลนิธิ สมาคม หรือสถาบันอื่น ต้องได้รับความยินยอมจากสถานแรกรับหรือสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพนั้นด้วย

LIART

มาตรา ๓๑ การควบคุมตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยในความผิด ตามมาตรา ๕ มาตรา ๖ หรือมาตรา ๗ ในระหว่างการสอบสวนของพนักงานสอบสวน หรือในระหว่างการพิจารณาความผิดของศาล ให้กระทำได้ตามกำหนดเวลาที่ระบุไว้ในกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวงแต่ให้ควบคุมตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยนั้นไว้ต่างหาก จากผู้ต้องหาหรือจำเลยอื่น โดยจะขอให้กรมประชาสัมพันธ์เป็นผู้ดูแลผู้ถูกควบคุมตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด หรือจะปล่อยชั่วคราวโดยมีประกันหรือหลักประกันหรือไม่ก็ได้

มาตรา ๓๒ ในกรณีที่ถูกกระทำความผิดตามมาตรา ๕ มาตรา ๖ หรือมาตรา ๗ เป็นบุคคลอายุยังไม่เกินสิบแปดปี และไม่ปรากฏว่าต้องหาหรืออยู่ในระหว่างถูกดำเนินคดีในความผิดฐานอื่นด้วยซึ่งเป็นความผิดที่มีโทษจำคุก หรือต้องศึกษาหาวิชาให้จำคุก ให้พนักงานสอบสวนในกรณีที่ได้เปรียบเทียบกับคดีแล้วแจ้งกรมประชาสัมพันธ์เพื่อดำเนินการจัดส่งตัวผู้นั้นไปเพื่อรับการดูแลในสถานแรกรับที่มีเขตรับผิดชอบ

ถ้ากรณีตามวรรคหนึ่งเกี่ยวกับบุคคลอายุกว่าสิบแปดปี ถ้าบุคคลนั้นประสงค์ที่จะได้รับการคุ้มครองและพัฒนาอาชีพในสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพ ให้พนักงานสอบสวนแจ้งกรมประชาสัมพันธ์เพื่อดำเนินการจัดส่งตัวผู้นั้นไปเพื่อรับการดูแลในสถานแรกรับที่มีเขตรับผิดชอบ

มาตรา ๓๓ ในกรณีที่ถูกกระทำความผิดตามมาตรา ๕ มาตรา ๖ มาตรา ๗ หรือมาตรา ๘ เป็นบุคคลอายุยังไม่เกินสิบแปดปี เมื่อศาลได้พิจารณาถึงประวัติ ความประพฤติ สถิติปัญหา การศึกษาอบรม สุขภาพ ภาวะแห่งจิต อาชีพ และสิ่งแวดล้อมของผู้นั้นแล้วเห็นว่าไม่สมควรศึกษาทางลงโทษ ให้กรมประชาสัมพันธ์รับตัวผู้กระทำความผิดเพื่อดำเนินการจัดส่งตัวผู้นั้นไป เพื่อรับการดูแลในสถานแรกรับที่มีเขตรับผิดชอบภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษา

ถ้ากรณีตามวรรคหนึ่งเกี่ยวกับบุคคลอายุกว่าสิบแปดปี ถ้าบุคคลนั้นประสงค์ที่จะได้รับการคุ้มครองและพัฒนาอาชีพในสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพ ให้กรมประชาสัมพันธ์รับตัวผู้กระทำความผิดเพื่อดำเนินการจัดส่งตัวผู้นั้นไปเพื่อรับการดูแลในสถานแรกรับที่มีเขตรับผิดชอบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษา

LIRT

ในกรณีที่ศาลพิพากษาลงโทษผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง และศาลเห็นสมควร ให้ผู้กระทำความผิดรับการคุ้มครองและพัฒนาอาชีพแทนการลงโทษอาญา ให้กรมประชาสัมพันธ์หรือหน่วยงานอื่นที่รับผิดชอบจัดตั้งตัวผู้นั้นไป เพื่อรับการดูแลในสถานแรกรับที่มีเขตรับผิดชอบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษา และให้ผู้กระทำความผิดอยู่ในความควบคุมของสถานแรกรับและสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพ

มิให้นับระยะเวลาที่ควบคุมตัวผู้กระทำความผิด ตามวรรคสาม เข้าในกำหนดระยะเวลาที่อยู่ในความดูแลของสถานแรกรับ และระยะเวลาที่รับการคุ้มครองและพัฒนาอาชีพของสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพ

หลักเกณฑ์และวิธีการรับตัวผู้กระทำความผิดจากศาล เพื่อดำเนินการจัดตั้งตัวผู้นั้นไปเพื่อรับการดูแลในสถานแรกรับที่มีเขตรับผิดชอบ ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

มาตรา ๓๔ ให้สถานแรกรับพิจารณาบุคคลิกภาพ พื้นฐานการศึกษาอบรมสาเหตุการกระทำความผิด และทดสอบแนวคิด แล้วพิจารณาจัดตั้งตัวผู้ผู้นั้นในความดูแลตามมาตรา ๓๒ หรือมาตรา ๓๓ ไปยังสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพที่เหมาะสมเพื่อการคุ้มครองและพัฒนาอาชีพภายในระยะเวลาตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด แต่ต้องไม่เกินหกเดือนนับแต่วันที่รับตัวผู้นั้นไว้

ภายใต้บังคับมาตรา ๓๓ วรรคสาม ในกรณีที่สถานแรกรับพิจารณาแล้วเห็นว่า ยังไม่มีความจำเป็นจะต้องส่งผู้นั้นไปรับการคุ้มครองและพัฒนาอาชีพจะไม่ส่งตัวผู้นั้นไปยังสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพก็ได้

มาตรา ๓๕ หลักเกณฑ์และวิธีการส่งตัวบุคคลไปเพื่อรับการดูแลในสถานแรกรับ ตามมาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ และการส่งตัวไปเพื่อให้การคุ้มครองและพัฒนาอาชีพในสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพตามมาตรา ๓๔ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๓๖ ผู้รับการคุ้มครองและพัฒนาอาชีพต้องอยู่รับการคุ้มครอง และพัฒนาอาชีพในสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดเป็นเวลาดำเนินสองปีนับแต่วันที่สถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพรับตัวไว้

LIRT

มาตรา ๓๗ ในระหว่างการรับการดูแลในสถานแรกรับหรือรับการคุ้มครองและ
พัฒนาอาชีพในสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพ ถ้าผู้ใดหลบหนีออกนอกเขตสถานแรกรับหรือ
สถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพ ให้เจ้าหน้าที่ของสถานแรกรับหรือสถานคุ้มครองและพัฒนา
อาชีพมีอำนาจติดตามตัวผู้นั้นเพื่อส่งตัวกลับไปยังสถานแรกรับหรือสถานคุ้มครอง และพัฒนา
อาชีพ แล้วแต่กรณี ในการนี้สถานแรกรับหรือสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพจะร้องขอให้
เจ้าหน้าที่ตำรวจช่วยดำเนินการให้ด้วยก็ได้

เมื่อบุคคลใดได้รับการคุ้มครองและพัฒนาอาชีพครบกำหนดเวลา แล้วให้
เจ้าหน้าที่ของสถานแรกรับหรือสถานคุ้มครอง และพัฒนาอาชีพดำเนินการจัดส่งบุคคลนั้นกลับ
ไปยังถิ่นที่อยู่หรือภูมิลำเนาของผู้นั้น

มาตรา ๓๘ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในสถานบริการตามกฎหมาย ว่าด้วยสถานบริการในเวลากลางวัน
และกลางคืน เพื่อตรวจตราการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) นำผู้ถูกส่งลงหรือบังคับให้ทำการค้าประเวณีซึ่งยินยอมให้นำตัวไปรับการ
คุ้มครองและพัฒนาอาชีพส่งพนักงานสอบสวน เพื่อพิจารณาดำเนินการหาตัวผู้กระทำความผิด
มาดำเนินการต่อไป ทั้งนี้ โดยให้นำความในมาตรา ๓๒ มาใช้บังคับกับการส่งตัวผู้ค้า
ประเวณีไปรับการดูแลในสถานแรกรับด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๓๙ ให้กรรมการ อนุกรรมการ และพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราช
บัญญัตินี้เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๔๐ ในระหว่างที่ยังมิได้จัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครอง และ
พัฒนาอาชีพ ให้กรมประชาสงเคราะห์มีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๓๘

มาตรา ๔๑ ให้สถานสงเคราะห์ที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติปราบการค้าประเวณี
พ.ศ. ๒๕๐๓ เป็นสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพตามพระราชบัญญัตินี้

LIRT

ให้ผู้รับการสงเคราะห์ตามพระราชบัญญัติปรัมาการค้าประเวณี พ.ศ. ๒๕๐๓ ซึ่งยังคงรับการสงเคราะห์อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ รับการคุ้มครองและพัฒนาอาชีพต่อไปจนกว่าจะครบระยะเวลาที่อธิบกำหนด

มาตรา ๘๒ บรรดาประกาศ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติปรัมาการค้าประเวณี พ.ศ. ๒๕๐๓ ให้ยังคงใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ จนกว่าจะมีประกาศ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๘๓ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่กับออกกฎกระทรวงและประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

.....
.....

ถูกต้องตามมติของสภาผู้แทนราษฎร

ประธานวุฒิสภา : วุฒิสภาได้รับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เมื่อวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๓๙ และต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน ขณะนี้เหลือเวลาอีก ๒๓ วัน เชิญ ท่านเลขาธิการอ่านสารบบครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา) :

"สารบบ"

เรื่อง การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้า
ประเวณี พ.ศ. ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติป้องกัน และปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. (นางลดาวัลลิ์ วงศ์ศรีวงศ์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. (นางสาวคັນสนีย์ นาคพงศ์ เป็นผู้เสนอ) ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติทั้งสามฉบับนี้ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๑๙ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๕ (สมัยสามัญ ครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๓๘ และตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา โดยชื่อร่างของคณะรัฐมนตรีเป็นหลักในการพิจารณา เมื่อคณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้วจึงได้เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๑๙ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๙ (สมัยสามัญ ครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๓ เมษายน ๒๕๓๙ ครั้งที่ ๑๑ (สมัยสามัญ ครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๓๙ และครั้งที่ ๑๓ (สมัยสามัญ ครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๓๙ ที่ประชุมได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ.

LIRT

๑๑๖

ในวาระที่สอง แล้วลงมติในวาระที่สาม เห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ และให้
เสนอต่อวุฒิสภาเพื่อพิจารณาต่อไปตามรัฐธรรมนูญ

ร่างพระราชบัญญัติกึ่งสภาผู้แทนราษฎรส่งให้วุฒิสภา เมื่อวันที่ ๑๘ เมษายน
๒๕๓๘

วุฒิสภาได้รับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ เมื่อวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๓๘

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี
พ.ศ. ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว
และใช้เป็นหลักในการพิจารณา

หลักการ

ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการปราบปรามการค้าประเวณี

เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. ๒๕๐๓ ได้ประกาศใช้บังคับมาเป็นเวลานานบทบัญญัติที่มีอยู่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งบทกำหนดโทษไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน และโดยที่การค้าประเวณีมีสาเหตุสำคัญมาจากสภาพเศรษฐกิจและสังคม ผู้กระทำการค้าประเวณีส่วนมากเป็นผู้ซึ่งด้อยสติปัญญา และการศึกษาสมควรลดโทษหญิงผู้ค้าประเวณี และเปิดโอกาสให้บุคคลเหล่านั้นได้รับการคุ้มครองและพัฒนาอาชีพ ไม่ว่าจะเป็นการให้การอบรมฟื้นฟูจิตใจ การบำบัดรักษาโรค การฝึกอบรมและพัฒนาอาชีพ ตลอดจนพัฒนาคุณภาพชีวิต และในขณะเดียวกันเพื่อเป็นการปราบปรามการค้าประเวณีและเพื่อคุ้มครองบุคคลโดยเฉพาะเด็กและเยาวชนที่อาจถูกต่อล่วงมา เพื่อการค้าประเวณีสมควรกำหนดโทษบุคคลซึ่งหว่านยั่วได้จากการค้าประเวณีของเด็กและเยาวชน และกำหนดโทษบิดา มารดาหรือผู้ปกครอง ซึ่งรู้หรือควรจะรู้ว่าการจัดคนผู้อยู่ในความปกครอง เพื่อการค้าประเวณีกับให้อำนาจศาลที่จะถอนอำนาจปกครองของบิดา มารดา หรือผู้ปกครองของผู้กระทำความผิดซึ่งเป็นเด็กเพราะเหตุที่ปล่อยปละละเลย หรือมีส่วนร่วมหรือมีส่วนได้เสียให้ผู้อยู่ในความปกครองกระทำการค้าประเวณี นอกจากนี้ ในปัจจุบันปรากฏว่าได้มีการโฆษณาชักชวน หรือแนะนำตัวทางสื่อมวลชนในลักษณะที่เห็นได้ว่า เป็นการเรียกร้องการติดต่อกับการค้าประเวณีกันอย่าง

LIART

แพร่หลาย สมควรกำหนดให้การกระทำดังกล่าวเป็นความผิดต้องระวางโทษ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้”

ประธานวุฒิสภา : ท่านรัฐมนตรีมีอะไรจะชี้แจงเพิ่มเติมไหม เชิญครับ

นายประสงค์ บุรณพงศ์ (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม) : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม นายประสงค์ บุรณพงศ์ ในฐานะรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม กระผมไม่มีอะไรชี้แจงเพิ่มครับ โดยข้อสรุปท่านเลขาธิการได้ดำเนินการไปแล้ว

ประธานวุฒิสภา : เชิญคุณหญิงนันทกาครับ

คุณหญิงนันทกา สุประภคชนันท์ : ท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพดิฉัน คุณหญิงนันทกา สุประภคชนันท์ ร่างกฎหมายเรื่องค่าประเวณีอันนี้ตั้งแต่วันที่จะมีบางท่านหรือหลายท่านมีความเห็นว่า เรามาถกกันไม่ใช่ที่ต้นเหตุที่แท้จริง เพราะว่าต้นเหตุอาจอยู่ทางด้านเศรษฐกิจ ด้านความยากจน หรือว่าด้านการต่อการศึกษาของประชาชนหลายเหล่าก็ตามที แต่ดิฉันเองก็เห็นว่าสิ่งเหล่านั้นเราต้องใช้เวลาในการแก้ไข เพราะฉะนั้นในขณะมีกฎหมายในลักษณะนี้จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีขึ้นไว้บังคับ แต่อย่างไรก็ดีดิฉันก็มีข้อคิดเห็นบางประการที่จะกราบเรียนเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการที่จะตั้งขึ้น

ประการแรกที่เดียวดิฉันออกจะไม่ค่อยสะดวกใจ ในเรื่องชื่อของกฎหมายฉบับนี้ ซึ่งแต่เดิมนั้นเมื่อปี ๒๕๑๓ เราเรียกว่า พระราชบัญญัติปราบการค้าประเวณีแล้วมาเดี๋ยวนี้ร่างอันนี้เราใช้ว่า ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี คำว่าปราบปราม ถ้าเผื่อว่าจะดูจากพจนานุกรมของราชบัณฑิตยสถานเขาแปลว่า ทำให้สงบราบคาบ แต่ว่าตามร่างนี้จะเห็นได้ว่าคนที่อายุเกิน ๑๘ ปีและเขาก็ค้าประเวณีอยู่ในบ้านในช่องของเขา แล้วก็อาจจะมีคนมาจับไปโน่นไปนี่แต่ไม่ใช่ไปในช่อง อย่างนี้จะเอาอะไรไปลงโทษเขาได้ ฉะนั้นการที่เราใช้คำว่าปราบปราม อาจจะไม่ตรงต่อเนื้อความในร่างกฎหมายนี้นัก ดิฉันเองคิดว่ากรปราบปรามโสเภณีนั้น เราคงไม่มีที่ไหนที่จะกระทำได้โดยทั่วถึงทั้งประเทศ ไม่ว่าจะประเทศใดก็ไม่ได้

ประการที่ ๒ คือคำนิยามคำว่า ค่าประเวณี ในมาตรา ๔ ต้องเป็นการกระทำเพื่อสินจ้าง ที่นี้ในสมัยนี้คำว่า สินจ้าง อาจจะแคบไป เพราะเหตุที่ว่าเรามีปัญหาเรื่องพวกวัยรุ่น หรือว่าพวกที่คิดขายเสฟตีด เขาไม่มีเงินจะซื้อ เขาอาจจะเสฟที่มีคนมาเสนอให้

LIRT

เขาเสียโดยแลกกับการค้าประเวณี แล้วก็สาธอนกันอย่างนี้เรื่อยไป ทีนี้อย่างนี้จะถือว่าเป็น
สินจ้างใหม่ เพราะเหตุที่ว่า คำว่า สินจ้าง ก็เช่นเดียวกัน ดินนี้ก็ต้องอ้างพจนานุกรมอีกว่า
แปลว่า เงินค่าบำเหน็จตอบแทน ซึ่งสรุปแล้วจะต้องเป็นเงิน

ประการที่ ๓ ก็คือว่าการให้ตุลพิณแก่เจ้าหน้าที่ จนกระทั่งไม่มีความโปร่งใส
หรือความเข้มแข็งพอ เช่นอย่างมาตรา ๕ ซึ่งดินนี้คิดว่าจะ เป็นอันตรายและจะเกิดการ
ก่อกวนแก่งแย่งกันบุคคล อาจจะเป็นเด็กสาว ๆ หรืออะไรเหล่านี้ได้มากทีเดียว

ประการต่อไป ก็มาตรา ๘ ซึ่งจะมีผล เป็นการตบโทะผู้ชายที่ซื้อบริการทาง
เพศ ทีนี้ยังมีอยู่ในร่างมาตรานี้ไประบุว่าจะต้องกระทำในสถานการค้าประเวณีซึ่งดินนี้เรียบ
ง่าย ๆ ว่า ช่อง นั้นเอง ผู้ชายที่เขามีฐานะดีเขาจะต้องหลุดพ้นจากมาตรานี้ไป เพราะ
เขาจะไม่ไปกระทำกรอย่างนี้ตามช่อง เขามีที่ ๆ ไปที่สะดวกและดี ๆ กว่าช่องมาก
ผลร้ายที่จะเกิดแก่บุคคลที่จะต้องรับเคราะห์ตามมาตรานี้ ก็จะกลายเป็นพวกผู้ซึ่งแรงงาน
พวกกรรมกรก่อสร้าง หรือพวกประมงที่ขึ้นมาจากเรือหรือ พวกขี้รถบรรทุกเวลาที่เขาได้
เงินมา เขาก็จะไปแสวงหาความสุขตามช่อง และกินเหล้าที่นี่ที่จะถูกจับไป ทางฝ่าย
ลูกเมียที่รอมู่ทางบ้านเพื่อที่จะได้ เงินจากหัวหน้าครอบครัวก็จะไม่ได้

อีกประการหนึ่ง ดินนี้คิดว่าเราควรจะมองไปอีกมุมหนึ่งใหม่ว่า ถึงแม้ยังไม่ได้
ให้การศึกษาค้นคนเหล่านี้เพียงพอ ที่เขาจะเข้าใจถึงอันตรายที่เขาจะได้รับจากการที่ไป
สาธอนกับผู้หญิงที่ค้าประเวณี ต่อไปในร่างนี้ ดินนี้อาจจะกราบเรียนว่าไม่ให้พูดถึงเรื่อง
การป้องกันโรค หรือพูดถึงเรื่องการดูแลสุขภาพเอาไว้เลย ดังที่กล่าวมาแล้วว่าโสเภณี
อย่างไรก็จะมีอยู่ และที่อยู่นอกกฎหมายนี้ยังมีอยู่ แต่ที่เราที่ไม่มีมาตรากระอะไรในดินนี้
จะป้องกันโรคภัยไข้เจ็บหรือว่าดูแลสุขภาพของคนที่เขาหากินในทางนี้เลย

สุดท้ายนั้น ดินนี้ก็ขอความกรุณาที่จะกราบเรียนว่า กฎหมายฉบับนี้ถึงแม้ว่าจะเข้า
บังคับขึ้นมาใหม่โดยเพิ่มโทษขึ้นไปอีกหลายกระทงแก่บุคคลหลายจำพวก ซึ่งดินนี้เห็นด้วย
ในเรื่องการเพิ่มโทษ เห็นด้วยอย่างยิ่ง แต่ที่นี้ถ้าปราศจากการเข้มงวดของคนทำก็บังคับ
กฎหมายก็คงจะยังไม่ เป็นผลตามความมุ่งหวังของเราที่จะออกกฎหมายนี้ขึ้นมา ท่านก็เห็น
ว่าทุกวันนี้เรามีสถาน เริงรมย์หรือสถานบันเทิง ซึ่งไม่ใช่สถานค้าประ เวณีตามความหมาย
แต่เป็นสถานบริการตามกฎหมายอีกฉบับหนึ่งที่ออกมา เรามีพวกคลับ บาร์ คาราโอเกะ คาเฟ่
อะไรหลายอย่าง เรามีเกิดขึ้นเหมือนดอกเห็ดในบ้านเมืองเวลานี้ ทีนี้เมื่อเป็นเช่นนี้แล้ว

กำลังของเจ้าหน้าที่ที่จะไปดูแลจัดการกับสถานเหล่านี้ ซึ่งนั้นก็จริงเป็นที่มาของการประกอบกิจการในทางค้าประเวณีนั่นเอง เราจะมีกำลังวังชาที่ไหนที่จะไปดูแล อันนี้จึงเป็นความวิตกกังวลของดิฉัน ก็ขอประทานกราบเรียนแก่พี่น้องก่อน ขอพระคุณ

ประธานวุฒิสภา : เชิญคุณวิมลภักขิ

นายวิมลภักขิ ตั้งคณานุรักษ์ : ท่านประธานฯ ที่เคารพ กระผม วิมลภักขิ ตั้งคณานุรักษ์ สมาชิกวุฒิสภา กระผมขอประทานอนุญาตอภิปรายความเห็นสัก ๔ ประเด็นใหญ่ ๆ เพื่อรองรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. ฉบับนี้ เท่าที่กระผมได้มีโอกาสติดตามการดำเนินการร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มาโดยตลอด กระผมได้เห็นว่ามีประเด็นสำคัญ

ประเด็นที่ ๑ ที่เห็นควรวินิจฉัยการรับร่างพระราชบัญญัตินี้ก็คือว่า กระผมเน้นถึงกระบวนการพิจารณาที่ผ่านองค์กรต่าง ๆ อย่างมากมายหลากหลาย และก็มีวิธีกาซึ่งค่อนข้างจะเชื่อมโยงและสัมพันธ์กัน ทำให้พระราชบัญญัติฉบับนี้มีเหตุผลและข้อเสนอต่าง ๆ ที่ค่อนข้างจะรัดกุมและที่รอบคอบ

ประการที่ ๒ ณ วันนี้หากเรามองย้อนกลับไป ๕ ปีที่ผ่านมา กระผมเห็นว่าสถานการณ์การนำเด็กมาค้าประเวณีทั้งเด็กหญิง และเด็กชายกำลังอยู่ในขั้นตอนของความวิกฤตที่รุนแรงมาก ตัวอย่างของเด็กผู้ชายที่ไปค้าประเวณีแถวพญาภิบาล ในเมืองใหญ่ ๆ เช่น เชียงใหม่ก็ตี ได้มีการตรวจเด็กเหล่านี้ พบว่าเด็กเกือบ ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์เกี่ยวข้องกับการค้าประเวณีกับผู้ชายที่มาจากต่างประเทศและผู้ชายที่เป็นคนไทย และได้ตรวจพบว่าเด็กเหล่านี้จำนวนมากคิดเชื่อเอตล้อยู่ด้วย เพราะฉะนั้นผมว่าสถานการณ์ขณะนี้ โดยเฉพาะสถานการณ์ในตัวเด็กหญิงและผู้ชายถูกนำมาค้าประเวณี อยู่ในภาวะที่ค่อนข้างเสี่ยงและที่วิกฤต ฉะนั้นการได้มีการร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ขึ้นมาแทนฉบับปี ๒๕๐๓ จะเห็นพระราชบัญญัติที่สอดคล้องกับสถานการณ์ได้เป็นอย่างดี

ประการที่ ๓ กระผมได้พยายามพิจารณาเปรียบเทียบ และเทียบเคียงระหว่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ร่วมกับพระราชบัญญัติในปี ๒๕๐๓ กระผมได้พบว่าพระราชบัญญัตินี้ได้วางน้ำหนักที่นำสนใจอย่างน้อย ๒ ประการด้วยกัน

ประการที่ ๑ ได้วางน้ำหนักในการเข้าใจสภ�ที่มาก้าประเวณีว่า สภ�ที่มาก้าประเวณีเหล่านี้มันมาก้าด้วยความจำเป็น มิได้เป็นหญิงชั่วแต่ประการใด ฉะนั้นเมื่อมองผู้หญิง

LIRT

อย่างเข้าใจเช่นนี้ จะเห็นว่าในมาตรา ๕ และมาตรา ๖ นั้นจะทำการลงโทษหญิงเหล่านั้น โดยสถานเบาเท่านั้น เพราะฉะนั้นกระผมคิดว่ามันเป็นพื้นฐานสำคัญประการที่ ๑

พื้นฐานสำคัญประการที่ ๒ ที่กระผมคิดว่า เป็นเรื่องที่จะต้องเป็นมากก็คือว่า ถ้าหากเราดูมาตรา ๕ มาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณีฉบับนี้ จะเห็นว่าไว้วางจุดนี้หลักในการป้องกันเด็กและเยาวชนที่อายุไม่เกิน ๑๘ ปี ซึ่งขณะนี้ตั้งที่ท่าสนมศึกษาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยให้พูดเอาไว้ชัดเจนนอกกว่านั้นว่า ขณะนี้เรามีเด็กและเยาวชนที่ถูกนำมาค้าประเวณีทางเพศอย่างมากมาหลายหลาย ในสถานกวดมและในสถานบริหารการทุกแบบ ซึ่งขณะนี้กระผมเห็นว่าพระราชบัญญัติฉบับนี้จำเป็นมากที่จะต้องปกป้องเด็กเหล่านี้ไว้พ้นจากภัยทางเพศ ด้วยเหตุผลหลักในเรื่องของกระบวนการที่มาแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ด้วยเหตุผลแห่งสถานการณ์ที่กำลังรุนแรง ด้วยเหตุผลแห่งพื้นฐานที่มองผู้หญิงที่มาค้าประเวณีด้วยความเข้าใจ และด้วยเหตุผลแห่งการที่มุ่งเน้นในการปกป้องคุ้มครองเด็กและเยาวชนนั้น กระผมจึงเห็นว่าควรจะได้รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณีฉบับนี้ครับ

ประธานวุฒิสภา : เชิญคุณปิติ

นายปิติ พัฒนกุล : กราบเรียนท่านประธานฯ ที่เคารพ กระผม ปิติ พัฒนกุล สมาชิกวุฒิสภา ท่านประธานฯ ที่เคารพครับ โดยความเคารพต่อสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งได้ผ่านร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มาสู่วุฒิสภา ท่านประธานฯ ครับ กระผมเห็นด้วยในหลักการและเหตุผล เหตุผลที่ได้แสดงไว้เป็นเหตุผลที่ดี และหลักการการจะมาปรับปรุงแก้ไขกฎหมายฉบับนี้ก็เห็นหลักการที่ดี แต่กระผมขอประทานกราบเรียนว่า เมื่อได้ตรวจดูร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้แล้วได้พบเห็นว่าร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ยังมีข้อบกพร่องที่ก่อให้เกิดการห่วงถึงในหมู่ผู้ ผู้ประกอบวิชาชีพกฎหมายมากมาย ดังที่ท่านสมาชิกฯ ผู้ทรงเกียรติได้อภิปรายไปแล้ว และกระผมได้ตรวจสอบดูแล้วก็เห็นว่าข้อห่วงถึงในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้น่าจะได้รับการพิจารณาแก้ไขโดยด่วนเท่าที่ กระผมขออภิปรายเฉพาะประเด็นที่แลเห็นว่าสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในมาตรา ๕ ในมาตรา ๕ นั้นกระผมคิดว่าเป็นการลิดรอนสิทธิเสรีภาพของประชาชน และที่อาจจะขัดกับกฎหมายรัฐธรรมนูญก็เป็นได้ กระผมขอประทานกราบเรียนท่านประธานฯ ในมาตรา ๕ เพื่อความกระจ่างชัดว่า มาตรา ๕ ได้ระบุไว้ว่า ผู้ใดเตร็ดเตร่หรือคอยอยู่ตามถนนหรือสาธารณะสถานในลักษณะ หรืออาการที่เห็นได้ว่าเป็น

LIART

การเรียกร้องการพิชิตต่อในการค้าประเวณี ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท
 ท่านประธานฯ ครับ กฎหมายฉบับนี้แม้ว่าในอดีตซึ่งเคยมีไว้ในบทบัญญัติมาตรา ๕
 เช่นเดียวกับพระราชบัญญัติปราบการค้าประเวณี ๒๕๑๓ แต่ว่าวันเวลาที่ล่วงผ่านมา สิทธิ
 และ เสรีภาพของประชาชนชาวไทยได้รับความคุ้มครองป้องกันมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง
 ได้บัญญัติไว้ชัดเจนในกฎหมายรัฐธรรมนูญ กระผมขอประทอนอุปมาดั่งสิ่งกฎหมาย
 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๓๐ ซึ่งระบุว่า บุคคลย่อมมีเสรีภาพในร่างกาย
 และการจำกัดเสรีภาพแม้ว่าจะต้องจำกัดได้โดยบทบัญญัติของกฎหมายก็ตาม แต่ว่าการจับกุม
 ต้องแจ้งข้อหาก่อนตามวรรคสอง และการจับกุมนั้นจะต้องมีหลักฐานตามสมควรถึงจะจับกุม
 ได้ คำว่า หลักฐานตามสมควรนั้น กระผมคิดว่าก็คือพยานหลักฐาน ซึ่งประกอบด้วยพยาน
 เอกสาร พยานบุคคล หรือพยานอื่นที่กฎหมายระบุไว้ตามกฎหมายลักษณะพยานความประมวล
 กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาที่มีหลักการของกฎหมายมีอยู่ต้องแจ้งข้อหา และต้องมี
 หลักฐานตามสมควร เมื่อเราจะจับกุมบุคคลใด กฎหมายก็บัญญัติชัดเจนว่าผู้จับกุมจะต้องมี
 ลักษณะในการกระทำความคิด โดยเฉพาะอย่างยิ่งต้องมีองค์ประกอบของความผิด แต่ตัว
 มาตรา มาตรา ๕ นั้น องค์ประกอบของความผิดไปอยู่ที่การวินิจฉัยของเจ้าพนักงานให้ดูเอา
 การดูเอาการสังเกตพิจารณาการของบุคคล จะถือว่าเป็นพยานหลักฐานตามความหมายของ
 กฎหมายอาญาหรือกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาได้อย่างไรครับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งใช้
 คำว่า ในลักษณะหรืออาการที่เห็นได้ว่าเป็นการเรียกร้องต่อการค้าประเวณี ดูลักษณะ
 ดูอาการแล้ววินิจฉัยว่าคนนี้จะกระทำความคิดแล้วลงมือจับกุม กระผมคิดว่าควรให้
 อำนวยการวินิจฉัยแก่เจ้าพนักงานในการพิจารณาว่า คนนี้เข้าข่ายมาตรานี้หรือไม่ มีน
 หนักแน่นต่อการยึดครองสิทธิเสรีภาพของบุคคล และถ้าหากได้พิจารณาประกอบในมาตรา
 ๒๔ ตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ วรรคสาม บอกว่า การจำกัดสิทธิและเสรีภาพอันเป็นการ
 ผ่าฝืนเจตนารมณ์ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญจะกระทำมิได้ที่มีถ้าดูเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ
 ก็คือคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของบุคคล การจะจับกุมต้องแจ้งข้อหา การแจ้งข้อหาในต้องมี
 พยานหลักฐาน แต่เมื่อไม่มีพยานหลักฐาน ปลดปล่อยอำนาจวินิจฉัยพิจารณาไปอยู่ที่
 เจ้าพนักงาน กระผมคิดว่าน่าจะเป็นการยึดครองสิทธิเสรีภาพของบุคคล เพราะฉะนั้น
 ถ้าเราจะออกกฎหมายมาจำกัดสิทธิเสรีภาพ แต่ถ้ากฎหมายฉบับนั้นไปขัดกับเจตนารมณ์ของ
 รัฐธรรมนูญที่บัญญัติปกป้องคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของบุคคลไว้ กฎหมายนั้นก็ไม่น่าจะบังคับได้

กระผมขอประทานกราบเรียนท่านประธานฯ ว่า อันนี้ เป็นข้อติดประการหนึ่ง เพื่อไม่ให้เสียเวลาของทางสมาชิก ผู้ทรงเกียรติ กระผมจะอธิบายเฉพาะมาตรานี้ แล้วก็จะเข้าสู่สิทธิในการที่จะแปรญัตติข้อหรือแก้ไขเพิ่มเติมมาตรานี้ต่อไป ขอขอบพระคุณครับ

ประธานวุฒิสภา : เชิญคุณศรีสว่าง

นางสาวศรีสว่าง พัววงศ์แพทย์ : ท่านประธานฯ คิฉิน ศรีสว่าง พัววงศ์แพทย์ คิฉินขอสนับสนุนหลักการที่คุณวุฒิสมา ตั้งคณะกรรมาธิการ อภิปรายมาทั้ง ๘ ประเด็น และขอเสริมในโอกาสที่ได้มีส่วนร่วมในกระบวนการต่าง ๆ ขอเรียนว่าในการที่ได้ผ่านกระบวนการกลั่นกรองมานั้น ได้มีความคิดเห็นหลากหลายมากโดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มที่ทำงานใกล้ชิดกับประเด็นนี้ยังมีความเห็นที่ว่า ที่จริงแล้วกฎหมายฉบับนี้ยังไม่ดี เอาโทษกับผู้ที่อยู่ในเครือข่ายหรือกระบวนการอิทธิพลที่มีผลประโยชน์มหาศาลอย่างเข้มข้นอย่างที่เรากลัวจะเห็น แต่อย่างไรก็ตามได้มีการประนีประนอมที่อาจจะให้กฎหมายฉบับนี้ผ่าน เพราะฉะนั้นจึงขอขอบคุณที่ทางสภาผู้แทนฯ ได้ผ่านกฎหมายฉบับนี้ทั้ง ๆ ที่ได้ใช้เวลานาน ถ้าจำไม่ผิดแล้วประมาณ ๑๐ ปีจึงจะได้มาซึ่งวุฒิสภา

อีกประเด็นหนึ่งที่ยอยากจะเรียนก็คือว่า ถ้ามองภาพรวมของกฎหมายนี้แล้วจะเห็นได้ว่า บทลงโทษโดยทั่วไปนั้น ถ้าเปรียบเทียบกับประเทศอื่น ๆ แล้วจะเรียกว่าเบามาก เบาจริง ๆ จนกระทั่งต่างประเทศเขาไม่สงสัยว่า ทำไมในเมืองไทยถึงมีปัญหาการค้าประเวณีอย่างฮือฮาจนเรียดูเอ และเป็นภาพพจน์ที่ไม่ดีกับประเทศอื่นคิฉินเห็นว่า ในหลักการคิฉินเห็นด้วยกับกฎหมายฉบับนี้ ในลักษณะที่เป็นกฎหมายประนีประนอมที่จะพอให้เกิดการปฏิบัติที่เป็นไปได้อย่างรวดเร็ว และอย่างไรก็ตามในโอกาสที่ทางท่านรัฐมนตรีผู้รับผิดชอบ เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในเรื่องนี้ได้นั่งอยู่ในที่นี้ ก็อยากจะขออภิปรายไว้ข้อสังเกตเพิ่มเติม คือกฎหมายฉบับนี้ได้มีการเอาผิดกับบุคคลหลายกลุ่มมากขึ้น เพราะฉะนั้นประเด็นที่เกี่ยวกับการกีดกันวิถีกฎหมายนั้น บ่อมจะต้องมีความละเอียดอ่อนสูงมารอบคอบมากขึ้น และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทั้งหลายจะต้องใช้ความเข้าใจในการที่จะปฏิบัติต่อหญิงและเด็กที่ตกเป็นเหยื่อให้มากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน นอกจากนี้แล้วคิฉินยังเห็นว่ากฎหมายนั้นเป็นเพียงกติกาทั้งหมดที่จะกำกับผู้คนในสังคมให้อยู่ร่วมกันได้ และเป็นเครื่องมีดที่เลาบทางเท่านั้น แต่ในการที่จะแก้ไขปัญหานี้คงจะต้องมีมาตรการอื่นในหลายอย่างต่าง ๆ อีกมากมายที่แก้ไขต้นทาง สิ่งหนึ่งที่จะเป็นกระบวนการนิติบัญญัติที่จะมีกฎหมายช่วยตรึงนี้ก็คือ

LIERT

ว่าทรงพระราชบัญญัติสวัสดิการสังคม ซึ่งจะมีมาตรการแก้ปัญหาที่ต้นทางในการที่จะดูแลเด็ก และครอบครัวที่ด้อยโอกาสนั้นได้รับการดูแลจากรัฐหรือจากสังคมที่ดีขึ้น เปรียบเสมือนกับ ตะแคงที่จะคอยกรองไม่ให้เขามองเข้าก่อนที่จะมาทำงานปลายทาง หรือไล่ตามจับผู้กระทำผิดหลากหลายกลุ่ม และนอกเหนือไปจากนั้น ปัญหาเรื่องการค้าประเวณียังมีมิติที่เกี่ยวกับ คำนายมและพฤติกรรมทางเพศของสังคมไทยอีก เป็นอันมากที่จำเป็นจะต้องทำการรณรงค์และ ให้ความรู้หลายอย่างละเอียดอ่อน จะทำให้ผู้นุชนรุ่นหลังได้เข้าใจและได้มีสำนึกและ พฤติกรรมที่เกี่ยวข้อง ซึ่งในตรงจุดนี้คิดเห็นว่ารัฐบาลคงจะได้ใส่ใจกับมาตรการต่าง ๆ ในทางด้านที่จะทำให้สถาบันสังคมทุกสถาบัน รวมทั้งสื่อมวลชนได้เอาใจใส่ในเรื่องนี้ที่จะไม่ เผยแพร่สำนึกและพฤติกรรมที่ไม่ถูกต้องนั้นออกไปอย่างมากมาย อย่างที่เป็นอยู่ในขณะนี้ นอกจากนี้ก็คิดว่าผู้ใหญ่วัยในสังคมคงจะต้อง เป็นตัวอย่างที่ดี โดยเฉพาะ เป็นการเขียนรู้ เสาแบบอย่างของเด็กที่เราเห็นกันอยู่ในปัจจุบัน

โดยสรุปก็คือ คิดเห็นเห็นด้วยในหลักการของกฎหมายฉบับนี้ แต่ในแนวทางปฏิบัติ คิดเห็นว่ามิใช่สิ่งแตกต่ามากมายที่เป็นความละเอียดอ่อนซึ่งจะต้องมีนโยบาย และมาตรการ ต่าง ๆ รวมทั้งกฎหมายบางฉบับที่จะต้องออกมาเพื่อทำให้เกิดผลอย่างแท้จริงในกว่า ที่จะป้องกันและปราบปรามปัญหาเรื่องนี้ ขอพบพระคุณค่ะ

ประธานวุฒิสภา : เชิญอาจารย์โอสถศรี

นายโอสถ โกศิน : ท่านประธานฯ ที่เคารพครับ กระผม โอสถ โกศิน กระผมได้ศึกษาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีมาหลายวันแล้ว แล้วก็มี ความเห็นใจอยู่บ้าง แต่ก็ ด้วยความเคารพต่อท่านเจ้าของร่างทั้งสองซึ่งเป็นผู้ทศสดี รวมทั้งท่านประธาน กรรมมาธิการวิสามัญร่างผู้แทนราษฎรที่เป็นสุภาพสตรี กระผมจะพยายามพูดด้วยความ ระมัดระวัง ไม่ให้เป็นการก้าวล่วงไปฝ่ายสตรีมากนัก และนั้นเพื่อให้เกิดการกล่าวของกระผม เป็นไปโดยถูกต้องไม่ผิดพลาด กระผมขออนุญาตท่านประธานฯ อำนาจที่ซึ่งกระผมได้ ทำการศึกษาไว้ล่วงหน้า โดยอาศัยข้อบังคับ ข้อ ๕๒ วรรคหนึ่ง ตอนที่ประกอบกับที่ กระผมจะกราบเรียนต่อไป กระผมจะพยายามกล่าวให้อยู่ในประเด็นที่ชัดเจนที่สุดแต่ อาจจะต้องยืดยาวไปบ้าง

ประการแรกกระผมอยากจะกราบเรียนท่านประธานฯ ว่า กฎหมายเกี่ยวกับ เรื่องโสเภณีนี้ เราควรจะศึกษาถึงประวัติศาสตร์ของกฎหมายนี้เสียก่อนว่าเดิมเขามีมา

LIERT

อย่างไร แล้วก็เกิดการเปลี่ยนแปลงในเรื่องนี้อย่างไร แล้วจนกระทั่งเดี๋ยวนี้เป็นอย่างไร เหตุใดจึงทำให้ข้อก้ำในกฎหมายเหล่านี้เป็นเช่นนี้ กระบวนการเขียนอย่างนี้ครับ ในระยะแรกเมื่อ ๘๘ ปีมาแล้ว พระราชบัญญัติป้องกันลัทธิคอมมิวนิสต์ ร.ศ. ๑๒๗ หรือ พ.ศ. ๒๔๕๐ กำหนดให้มิอาจช้โฉนดที่ดินอย่างเปิดเผย โดยให้ผู้ต้องมีการประกอบอาชีพที่สามารถจดทะเบียนเพื่อประกอบธุรกิจนั้นให้เหมือนอย่างการค้าทั่ว ๆ ไป คือเป็นการขายตัวโดยชอบด้วยกฎหมาย และให้มีการจดทะเบียนสำนักงาน คือต้องและจดทะเบียนเจ้าของสำนักงาน คือ นายช่าง ซึ่งเรียกว่า โรง และนายโรง ไล่ด้วย กฎหมายนี้ควบคุมความประพฤติของโสเภณีไว้ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑๖ ห้ามมิให้หญิงแควโสเภณีผู้ใดผู้หนึ่งแสดงหรืออากาการ ให้เป็นที่รำคาญแก่ผู้คนที่เดินผ่านไปมาภายนอกโรง เช่น ยี่เอียง คุตคว่า ล้อเลียน เป็นต้นและมาตรา ๑๓ เป็นบทกำหนดโทษของหญิงแควโสเภณี ผู้ใดที่กระทำการทูลงจารกแต่ผู้ใดเดินทางไปมาภายนอกโรงตามความในมาตรา ๑๖ ผู้นั้นมีความผิดต้องปรับไม่เกิน ๒๐ บาท หรือจำคุกไม่เกิน ๓ เดือน จะเห็นได้ว่ากฎหมายฉบับนี้ใช้บังคับแก่โสเภณีโดยตรงคือไม่ยอมมิให้โสเภณีไปยุ่งกับประชาชนนอกห้อง แต่มิได้ใช้กับความประพฤติของประชาชนทั่ว ๆ ไปคือสตรีทั่ว ๆ ไป หรือแก่ชายทั่ว ๆ ไปที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับโสเภณี กฎหมายฉบับนี้เรายอมรับสภาพความจริงว่าประเทศไทยนั้นมิใช่โสเภณี และยอมมิให้ธุรกิจโสเภณีเป็นธุรกิจที่ชอบด้วยกฎหมายที่ได้จดทะเบียนแล้ว ต่อมาในระยะที่ ๒ คืออีก ๕๒ ปีต่อมา กฎหมายฉบับแรกได้ถูกยกเลิก โดยกฎหมายฉบับปัจจุบันคือสมัยที่เข้าอยู่ในเวลานี้ ซึ่งบัญญัติโดยสภานิติบัญญัติอันเรียกว่าสภาร่างรัฐธรรมนูญ คือพระราชบัญญัติปราบการค้าประเวณี พ.ศ. ๒๕๐๓ กฎหมายฉบับนี้มิใช่ควรหึงเกตคือ ไม่ยอมรับสภาพว่าประเทศไทยมีโสเภณี ไม่ยอมให้จดทะเบียนตั้งห้องโสเภณี และไม่ยอมให้หญิงขอจดทะเบียนเป็นโสเภณีซึ่งผิดความจริง ฉะนั้นการบัญญัติกฎหมายจึงต้องพยายาม ชียนวการย้อนไปก็ยอมมาให้เข้าไปถึงจุดให้ไว้ตั้ง ๆ ที่ตัวเอง ไม่ยอมรับว่ามีโสเภณีแต่ต้องกรเขียนให้คุมโสเภณีไว้ได้ เพราะฉะนั้นการเขียนกฎหมายอันนี้จึงทำให้ไม่ตรงต่อความมุ่งหมายอันแท้จริงที่จะร่างกฎหมาย และโดยเหตุนี้พระราชบัญญัติฉบับนี้จึงมีมาตรา ๕ กำหนดไว้ว่า

ผู้ใด เพื่อการค้าประเวณี กระทำการอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) เข้าติดต่อกับ ชักชวน แนะนำตัว ติดตาม หรือรบเร้าบุคคลตามถนนหรือสาธารณสถาน หรือกระทำการดังกล่าวนที่ขึ้นเป็นการเปิดเผยและน่าอัปยศ หรือเป็นที่เดือดร้อนรำคาญแก่สาธารณชน

(๒) เตรีตเตร์ หรือคอยอยู่ตามถนน หรือสาธารณสถานในลักษณะหรืออาการที่เห็นได้ว่าเป็นการเรียกร้องการติดต่อในการค้าประเวณี

(๓) เข้าไปมีวสุมนในสถานการค้าประเวณี

ต้องจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่ได้ทำอะไรเลย ยกเอามาตรา ๕ สามข้อนี้มาเรียงเสียใหม่เป็นมาตรา ๕ มาตรา ๖ มาตรา ๗ แล้วก็ใช้คำเหมือนกันเลยแล้วก็ลดโทษให้น้อยลง ทีนี้เรื่องที่จะระดมออกจะกราบเรียนท่านประธานฯ ก็คือว่า สำหรับมาตรา ๖ มาตรา ๗ นั้น กระผมไม่มีข้อสงสัย เพราะว่าเป็นการกล่าวข้อเท็จจริงหรือตั้งกระทงความผิดอย่างชัดเจนซึ่งสามารถเข้าควบคุมได้ ก็คือติดต่อกับ ชักชวน แนะนำตัว หรือรบเร้าบุคคลตามถนนหรือสาธารณสถาน หรือเข้าไปมีวสุมนในสถานการค้าประเวณี อย่างนี้เห็นชัด แต่ว่ามาตรา ๕ นี้ นำเอา (๒) มาบัญญัติคำต่อคำ โดยใช้คำว่า เตรีตเตร์ หรือคอยอยู่ตามถนนหรือสาธารณสถาน อันนี้ที่สำคัญก็คือในลักษณะหรืออาการที่เห็นได้ว่าเป็นการเรียกร้องการติดต่อในการค้าประเวณี ความมีสำคัญมากที่สุดกับประโยคนี้ กระผมอยากที่จะกราบเรียนว่า มาตรา ๕ นี้มีปัญหาที่จะต้องพิจารณา เรื่องแรกคือการกำหนดโทษทางอาญา การบัญญัติกฎหมายกำหนดความผิดแก่ประชาชนทางอาญานั้น ต้องกำหนดกระทำความผิดอย่างชัดแจ้งชัดเพื่อให้ประชาชนรู้และปฏิบัติตาม ทั้งเมื่อเกิดเป็นคดีขึ้นฝ่ายจำเลยย่อมมีสิทธิฟ้องให้ศาลสั่งได้ว่าตนมิได้กระทำการตามที่กฎหมายกำหนด แต่มาตรา ๕ นี้มีปัญหาหลายประการคือ

๑. กำหนดให้รายไว้ ๕ คำ คือ เตรีตเตร์ กับ คอยอยู่ ซึ่งตามพจนานุกรมให้ความหมายคำว่า เตรีตเตร์ คือ เที่ยวไปไม่อยู่เป็นที่ และคำว่า คอย หมายความว่านั่งรออยู่ รอ เฝ้า เฝ้าดู มีปัญหาอาจเกิดขึ้นได้ว่าสุภาพสตรีท่านหนึ่งกำลังรอรถประจำทางอยู่ แต่รถยังไม่มาจึงเดินไปเดินมาตามถนนเพื่อแก้รำคาญ กระผมอยากถามว่าจะเข้าตามความหมายว่า เตรีตเตร์หรือรออยู่ หรือไม่

๒. คำว่า สาธารณสถาน จะมีความหมายกว้างขวางเพียงใด เพราะใช้บัญญัติในปัจจุบันนี้ศัพท์ซึ่งประสงค์จะใช้ภาษาทางนี้มักจะอาศัยโรงแรม ซึ่งนี่ก็ไปไปตามที่ภาษา

LIART

วางแผนเอาไว้ชื่อว่า เวย์ รูม (Way room) เพื่อเขาคิดคำฟ้องประมาณครึ่งหนึ่งของอัตราปกติเท่านั้นทั่วไปเลย เพราะฉะนั้นวางแผนจะเห็นว่าตามตรรกะตามข้อมีอยู่ที่ทั่วไปเป็นปริมาณที่มักต้องเที่ยวจะเข้ามาใช้เขาใช้กันอย่างนี้นั่นกันนี้ก็จะ เป็นปัญหา กฎหมายเก่าเขาลงโทษเฉพาะบังคับกับไม่ให้หญิงประกอบสุภกิจนอกช่องเท่านั้นครับ

๓. ความสำคัญขอ มาตรานี้อยู่ตรงความที่ว่า ในลักษณะหรืออาการที่เห็นได้ว่าเป็นการเซ็กหรือการติดต่อกันในภาวะชั่วประเวณี ความตอนนี้เป็นแต่ข้อสันนิษฐานเอาเองว่าหญิงมีเจตนาที่จะทำผิดเท่านั้น จึงเป็นการมอบอำนาจให้แก่ผู้กล่าวหาฝ่ายเดียวที่จะสันนิษฐานเอาว่า การที่หญิงอยู่ในที่สาธารณะสถานนั้นอยู่ในลักษณะหรืออาการที่จะประกอบอาชีพนั้นเท่านั้น เป็นการกล่าวอ้างลอย ๆ ซึ่งจะแก่ถึงจับใครก็ได้ ผมเคยถามเพื่อนที่สนิทหลายคนถึงข้อความตรงนี้ ผมเคยบอกว่าคุณความกรุณาคุณช่วยแสดงอาการให้ผมผมเห็นหน่อยได้ไหมว่า อาการของคุณนั้นเป็นการเซ็กหรือการติดต่อกันในภาวะชั่วประเวณีทำให้ผมอูทึชอูขิม เขาหัวเราะเก๊กกันเลยบอกไม่มีทาง ไม่รู้จะทำอย่างไร มันแล้วแต่ผู้จับผู้อยากจะจับเหมาเอาต่างหากว่าคนนี้จะ เป็นอย่างไรหรือไม่

ประการที่ ๒ ที่ผมอยากจะทำจะรวบรวมเขียนคือ นอกจากข้อความในกฎหมายแล้ว เป็นปัญหาสำคัญมากคือว่า เรื่องชีวิตสังคมของหญิง ในสมัยโบราณคือตอนที่กฎหมายป้องกันสัญจรโรค ร.ศ. ๑๒๗ นั้น ชีวิตหญิงไทยอยู่ในระบอบวินัยอันเคร่งครัด เด็กสาวไม่สามารถออกไปสู่ชีวิตภายนอกโดยลำพัง แม้หิวมันในเวลากลางคืนก็ต้องเฝ้าบ้านหรือให้เฝ้าเฝ้าเฝ้าเพื่อให้ผู้ใหญ่จะได้ระมัดระวังไม่ให้เผลอออกบ้าน หญิงไทยทำงานอยู่แต่ในบ้านในฐานะแม่บ้านเท่านั้น แต่ในสมัยปัจจุบันหญิงไทยทำงานได้เหมือนชาย ทั้งทั้งทางราชการและธุรกิจเอกชน มีตำแหน่งได้สูง ๆ จากงานหญิงออกไปทำงานนอกบ้านจึงไม่น้อยกว่าผู้ชายบรรดาห้างสรรพสินค้าใช้บริการหญิงเป็นส่วนใหญ่ ทุกคืนเวลา ๒๒.๐๐ น. เมื่อห้างปิดทำการหญิงเป็นหมื่นคนจะต้องเดินทางกลับบ้านรวมทั้งหญิงประเภทอื่น ซึ่งต้องกลับบ้านเวลาเย็น ถ้าหญิงเหล่านั้นมาเกินบรรทัดโดยสารหรือรถเพื่อนให้มาขับ และเป็นผู้กล่าวหาว่าอยู่ในลักษณะหรืออาการที่เห็นได้ว่าเป็นการเซ็กหรือการติดต่อกันในภาวะชั่วประเวณีจะทำอย่างไร ถ้าถูกกล่าวถึงจับขึ้นมาทางแก๊ก็ว่ามีค่าปรับ ๕๐๐ บาทเท่านั้นจ่ายไป แต่อย่าลืมว่าถ้าคนไหนยอมจ่าย ๕๐๐ บาทคนนั้นจะมีประกาศนียบัตรติดตัวว่าเป็นผู้ที่มีช่องทางที่จะชั่วประเวณี โดยที่มาตรานี้พยายามเขียนโทษให้เบาที่สุดอยู่แล้วเพื่อตัดปัญหา

และหญิงไว้ซึ่งเกียรติชื่อเสียงของสตรีทั่ว ๆ ไปซึ่งมิได้ประกอบการเช่นนี้ กระผมก็อยากจะกราบเรียนว่าจะควรถอนมาตรานี้ออกดีหรือไม่ คงเหลือไว้แต่มาตรา ๖ มาตรา ๗ ที่กระผมหนักใจมากที่สุดว่า การกล่าวอ้างว่าหญิงไทยคนใดมีความประพฤติไปในทางนี้แล้ว มิใช่แต่จะเสียค่าปรับเท่านั้น ถ้าจะดูต่อไปในมาตรา ๓๑ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ คนผู้นั้นจะถูกส่งไปยังกรมประชาสงเคราะห์ เข้าไปอยู่มีการอบรมฝึก ถูกควบคุม ถูกขังอีกนครีบ ขอให้โปรดพิจารณาให้ต้องแน่ครีบ อีกมาตราหนึ่งที่กระผมขอรับก่อน ท่านประธานฯ ก็คือว่ามาตรา ๘ อันนี้ไม่เกี่ยวกับหญิงแล้วครีบ เกี่ยวกับผู้ชาย มาตรา ๘ มีผู้ชี้ว่า ผู้ใดกระทำชำเราหรือกระทำอื่นใดเพื่อสำเร็จความใคร่ของตนเองหรือผู้อื่นแก่ผู้กระทำการค้าประเวณีซึ่งอายุกว่าสิบห้าปีแต่ยังไม่เกินสิบแปดปีในสถานการค้าประเวณีโดยบุคคลนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสามปีและปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทจนถึงหกหมื่นบาท ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นการกระทำแก่บุคคลอายุยังไม่เกินสิบห้าปี ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงหกปีและปรับตั้งแต่สี่หมื่นบาทถึงหนึ่งแสนสองหมื่นบาท อันนี้กรมราชทัณฑ์ตอนสุดท้ายเพิ่ม ๒๐ ปีลงมาเหลือ ๖ ปี มาตรานี้กำหนดโทษไว้อย่างสูงมาก แต่เป็นการกำหนดความผิดสำหรับผู้ชายที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับทางเพศกับผู้ค้าประเวณี ซึ่งกระผมใคร่ขอกราบเรียนข้อสังเกตดังต่อไปนี้

๑. พระราชบัญญัติดังกล่าวนี้อาจมีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณีซึ่งมีความหมายอย่างตรง ๆ ว่า เพื่อปราบปรามหญิง แต่มาตรานี้กลับมาลงโทษชาย
๒. เรื่องนี้ถ้าศึกษาจากกฎหมายเก่าคือ พระราชบัญญัติป้องกันเลื้อยจารโค ร.ศ. ๑๒๗ กฎหมายเขียนผิดเรื่องการลงโทษหญิงซึ่งอายุต่ำกว่า ๑๕ ปีซึ่งทำการค้าประเวณีไว้ดังนี้ มาตรา ๑๓ ห้ามมิให้ผู้ใดเลี้ยงเด็กไว้จนไว้วาง อันเป็นเด็กหญิงอายุต่ำกว่าสิบห้าปี มาตรา ๓๐ ถ้าหญิงใดมาขอรับใบอนุญาตเป็นหญิงนครโสเภณีแต่อายุยังไม่ครบสิบห้าปีแก่ถึงหลอกลวงเจ้าพนักงานว่าตนมีอายุเกินสิบห้าปีให้ปรับไม่เกินหนึ่งร้อยบาท หรือจำคุกไม่เกินสามเดือน จะเห็นได้ว่ากฎหมายเดิมนั้นมุ่งมิให้นายต้องรับเด็กหญิงอายุไม่เกิน ๑๕ ปีไว้เป็นโสเภณี และห้ามเด็กอายุยังไม่เกิน ๑๕ ปีประกอบอาชีพโสเภณี แต่มิได้กำหนดความผิดของชายที่เข้าไปร่วมกับเด็กอายุยังไม่เกิน ๑๕ ปีและยังมีได้หวังห้ามหญิงซึ่งมีอายุเกิน ๑๕ ปีแล้วจะประกอบธุรกิจนี้

๓. พระราชบัญญัติปริมาณการค้าประเวณี พ.ศ. ๒๕๑๓ มิได้กล่าวถึงเรื่องชายเข้าไปเกี่ยวข้องกับโสเภณีซึ่งตกอยู่ใต้อำนาจของ มาตรา ๑๕ ปีหรือ ๑๘ ปีไว้แต่ประการใดเลย ฉะนั้น มาตรา ๙ นี้จึงเป็นเรื่องใหม่สำหรับร่างพระราชบัญญัตินี้

๔. มาตรา ๖ มีความขัดกันเองอยู่ในตัว โดยขึ้นต้นว่าผู้กระทำการค้าประเวณีแล้วต่อด้วยความว่า โดยบุคคลนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม กระผมขอประทานกราบเรียนว่า ผู้มีอาชีพในทางค้าประเวณี เรื่องความยินยอมไม่มีส่วนหมายเลย เขายินยอมตั้งแต่ต้นแล้ว ความต้องการ เขามีอยู่ว่าจะเชื่อเชิญใคร จะให้มันแขกอะไรมาเยอะ ๆ เท่านั้นเพราะฉะนั้นถ้าไม่กฎหมายนี้จึงไปเขียนว่า แม้หญิงจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม เป็นเรื่องเป็นข้อความที่น่าขบขันพอสมควร แต่กระผมคิดว่าผู้ร่างคงจะมีเหตุผลที่ออกไปปมคำในกฎหมายอื่นเก่ามาใช้กฎหมายอื่นคืออะไร ก็สัปดาห์แล้วกฎหมายอายุถามาตรา ๒๗

๕. มีปัญหาสำคัญที่ควรพิจารณาตามตรานี้ก็คือ ในเรื่องการร่างกฎหมายประเทศไทย เป็นประเทศที่ใช้ระบบประมวลกฎหมาย จึงมีประมวลกฎหมายแพ่งอาชวมวลกฎหมายอาญาประมวลกฎหมายที่ต้นละไว้เหล่านี้ สำหรับความผิดอาชวก็นับประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. ๒๕๐๐ กฎูติความผิดต่าง ๆ ไว้โดยสมบูรณ์ ฉะนั้นจึงมีหลักอยู่ว่าเมื่อประมวลกฎหมายอาญามีบัญญัติความผิดเรื่องใดไว้แล้ว ก็จะไม่มีการออกพระราชบัญญัติย่อย ๆ เกี่ยวกับความผิด เช่นนั้นอีก เช่นประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๓๘ บัญญัติว่า ผู้ใดเอาทรัพย์สินของผู้อื่นหรือที่ผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วยโดยทุจริต ผู้นั้นกระทำความผิดฐานลักทรัพย์ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี ที่นี้ถ้าจะมีนักกฎหมายอยากจะทำประมวลกฎหมายอาชวลอย ๆ รดมเตอร์ไรศ่อไรพวกนี้ก็จะออกพระราชบัญญัติมาอีกกับหนึ่งมากกว่า ผู้ใดลักขยณฑ์ให้จำคุกสามปี ลักขยณฑ์ให้จำคุกสองปี กระผมคิดว่าทำไม่ได้ ผิดหลักในการร่างกฎหมาย ที่นี้มาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัตินี้เป็นการกำหนดความผิดซ้ำกับประมวลกฎหมายอาญา เรื่องนี้มีประมวลกฎหมายอาญามีบัญญัติอยู่แล้ว โดยมาตรา ๒๗๗ ซึ่งบัญญัติว่า ผู้ใดกระทำความผิดที่เด็กหญิงอายุยังไม่เกินสิบห้าปีซึ่งมิใช่ภริยาของตนโดยเด็กหญิงนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงยี่สิบปี ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคแรกเป็นการกระทำความผิดที่เด็กหญิงอายุยังไม่เกินสิบสามปี ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่เจ็ดปีถึงยี่สิบปี ในเรื่องนี้มีประมวลกฎหมายอาญามีให้ผิดถึงอายุระหว่าง ๑๕ - ๑๘ ปีเลย แต่ได้กำหนดโทษแรงสำหรับเด็กอายุไม่เกิน ๑๓ ปี ที่นี้จึงมีปัญหาว่ากฎหมายจะควบคุมหญิง

LIART

ทั้งหลายไม่ให้รู้เรื่องเพศในระหว่างอายุ ๑๖, ๑๗ ปีหรือไม่ว่า กระทบขอประธานกรรมาธิการเรียนว่าในสมัยใหม่มีทางอนามัยที่ดี การศึกษาที่ดี ทุกอย่างเครื่องแต่งเนื้อแต่งตัวที่ดี อายุ ๑๕, ๑๖ เป็นสาวแล้วทั้งนั้น แล้วเราจะมากำหนดโทษชายซึ่งเข้าไปเกี่ยวข้องกับผู้หญิงซึ่งอายุ ๑๖, ๑๗ ปีนี้จะทำอย่างไร อันนี้เป็นเรื่องใหญ่ที่วิถึสังคมของคนไทยกระทบอยากจะทำกรรมาธิการเรียนว่าเราอย่าปฏิเสธความจริง เราควรจะต้องรับความจริงอยู่อย่างหนึ่งว่าเวลานี้โสเภณีมีเป็นแสนคนครับ แต่เรามาเขียนกฎหมายไม่ยอมรับว่า เรามีโสเภณี แล้วกรรมาธิการอยากจะทำกรรมาธิการเรียนอย่างนี้ด้วยว่า เรื่องผู้ชายเข้าไปเกี่ยวข้องกับโสเภณี ทางฝ่ายหญิงไม่ควรถือว่าเป็นการเสียเกียรติอะไรมามากนัก เป็นเรื่องของธรรมชาติมนุษย์ทั่วโลกเป็นอย่างนี้ ทัวริสต์ (Tourist) ที่เข้ามาประเทศไทยเป็นจำนวนปีละหลายล้านคน ก่อให้เกิดปัญหาเรื่องเพศของจำนวนทัวริสต์ที่ต้องการมุ่งเข้ามาในเรื่องนี้ จนกระทั่งมีคนเอาไปลงในดิชันนารี (Dictionary) แล้วว่า กรุงเทพฯ เป็นเมืองอะไร เพราะฉะนั้นกระผมคิดว่าอย่าถือสาเกินไปมากนัก ถ้าถือสาเกินไปแล้วจะเกิดผลร้ายต่อชีวิตสังคมเราเป็นอันมาก เมื่อเร็ว ๆ นี้ มีผู้เขียนบทความไปลงในหนังสือภาษาฝรั่งเศสฉบับหนึ่งว่า ถ้ากฎหมายมาตรานี้ใช้เมื่อใด รัฐบาลจะต้องใช้เงินอีกหลายหมื่นล้านบาทเพื่อสร้างเรือนจำสำหรับจากผู้ขายไทยซึ่งเวลานี้ผู้ชายไทยเกี่ยวกับผู้หญิงอยู่ประมาณ ๑๖ ล้านคน และถ้าท่านจะไปเที่ยวที่พม่า ไปดูเดอะครีบ ทั้งเมืองเปิดไฟสว่างหมดเลยแล้วก็ยังมีหญิงนั่งอยู่ตามบาร์ต่าง ๆ เป็นหลายพันคน แล้วพวกชาวต่างดาวที่เข้ามา เขามาเรื่องนี้โดยเฉพาะ กระผมได้เคยพบฝรั่งหลายคนซึ่งมันเก็บพวกนี้ไว้อายุ ๑๔ - ๑๕ ปี มาเข้าบ้านให้พ่อแม่แล้ว ๓ เดือนมาครั้ง มีมากมายนะเพื่อน แล้วกระผมอยากจะทำให้ท่านลองไปดูตามเมืองชายทะเลที่มีการจับปลากันครับ ในเวลาเดือนหกของโสเภณีนี้ จะแน่นไปหมดจากโดยพวกคนเรือครับคนอื่นเข้าไม่ได้เลย ถ้าหากว่าเราจะมีการจับกุมพวกนี้แล้ว ต่อไปเราจะลดปลากัน ไม่มีใครหาปลามาให้เราจับประธาน การที่กระผมกรรมาธิการเรียนถึงมาตรา ๘ นี้ กระผมต้องขอกรรมาธิการประธานว่าคิดว่ากระผมไม่กลัวเลยมาตรา ๘ นี้ ต่อให้ลงโทษประหารชีวิตด้วยก็เชิญ เขียนไปเถอะเพราะอะไร เพราะว่าข้ายังมีศึบการประชุมข้อ ๕ นี้ยังบังคับไว้ว่าให้กระผมต้องไปเป็นประธานชั่วคราว เมื่อกระผมพูดคำนี้เพื่อนที่เป็นสมาชิกแพทย์ควรจะรับรองเป็นประธานกระผมได้ เพราะเวลานี้กระผมอายุ ๘๑ ปีแล้วครับ ขอบคุณครับ

ประธานวุฒิสภา : เชิญท่านวีระชัย

LIART

นายวีระชัย สุทธสุวรรณ : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสมาชิกเคารพครับ กระผม นายวีระชัย สุทธสุวรรณ สมาชิกวุฒิสภา หมายเลขที่ ๑๔๖ ครีบท่านประธานฯ ครับ กระผมได้ทูลร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี ที่กำลังพิจารณาอยู่นี้ แล้ว ด้วยความเคารพต่อท่านที่เสนอกฎหมายนี้มาแล้วที่ผ่านสภาล่างมาแล้วนะครับ แต่กระผมก็เห็นว่ายังมีข้อที่จะกราบเรียนให้ท่านประธานฯ ทราบอยู่หลายจุด จุดแรกนั้นอย่างที่ ท่านสมาชิกวุฒิสภาผู้ทรงเกียรติท่านแรกพูดว่าชื่อกฎหมายนี้ชื่อว่า พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี หัวใจสำคัญก็คือส่งโทษผู้ที่กระทำการค้าประเวณี คือถือเอา การค้าประเวณีเป็นสิ่งสำคัญ แต่กระผมดูกฎหมายชิ้นนี้แล้วไม่เห็นมีบทบัญญัติใดว่าส่งโทษผู้ที่ กระทำการค้าประเวณี ไม่มีครับ ตามกฎหมายเก่าในพระราชบัญญัติปราบปรามการค้าประเวณี มาตรา ๖ บัญญัติไว้ชัดเจนแจ้งว่า ผู้ใดกระทำการค้าประเวณี ๓ ส่วนการการค้าประเวณีแล้วมีความผิดจากทุกอย่างไม่เกินหกเดือนปรับไม่เกินสองพันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ แต่กฎหมายนี้ไม่มี นะครับ ฉะนั้นแม้ไม่มีก็ควรจะบัญญัติไว้ว่า ห้ามมิให้ผู้ใดทำการค้าประเวณี โครทำการค้าประเวณีถึงจะเป็นความผิด อันนี้ไปเอาโทษแรงพระคนที่ไปเตร็ดเตร่ไปชักชวนหรือไป มีวามในสถานการค้าประเวณีไปเอาโทษอย่างนั้น แต่ผู้ที่ทำการค้าประเวณีจริง ๆ ไม่ได้ บัญญัติโทษไว้ ผู้ที่ไปเตร็ดเตร่หรือว่ามีวามหรือชักชวนตามมาตรา ๕ มาตรา ๖ มาตรา ๗ นั้น เขายังไม่ได้ทำการค้าประเวณี เขาทำเพื่อที่จะกระทำการค้าประเวณีเท่านั้นครับ อันนี้กระผมเห็นว่า เป็นจุดที่ควรจะต้องมีปัญหาคือเปล่าว่าเมื่อจับเขาไปแล้ว เขา ต่อสู้เอาจะต่อสู้ได้ว่าก็ไม่มีกฎหมายลงโทษผู้ที่กระทำการค้าประเวณี เขาเตร็ดเตร่เลย ๆ ทั่วไปจะเอาผิดเขาได้ จุดที่ ๒ คือจุดที่กฎหมายนี้เมื่อแก้ไขแล้ว เมื่อมีผู้ตั้งขึ้นมาแล้ว มีนไปกระทบการดำเนินการทางฝ่ายอื่นเขา กระผมก็เคยเป็นผู้ใช้กฎหมายมาหลายปี มองเห็นว่า มาตรา ๔ มาตรา ๕ มาตรา ๖ เดิมมันอยู่ในมาตรา ๕ พระราชบัญญัติปราบปรามการค้าประเวณี ซึ่งกำหนดโทษไว้ว่าให้จำคุกไม่เกินสามเดือนหรือจะปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ แต่กฎหมายที่มานับผู้ตั้งใหม่เป็นมาตรา ๕ มาตรา ๖ มาตรา ๗ มีโทษปรับสถานเดียว มาตรา ๕ มาตรา ๖ นี้มีโทษปรับสถานเดียวคือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท ส่วนมาตรา ๗ นั้นปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท และจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือทั้งจำทั้งปรับ อันนี้มันเป็นการผิดของความคิดของกฎหมาย เมื่อเป็นความคิดของกฎหมายหรือความคิดที่มีโทษเท่า ไม่เกิน หรือไม่เกินความผิดกฎหมาย อันนี้พนักงานสอบสวนเขาไม่จำเป็นต้องไป

LIART

นครชัย เขาไปตั้งโต๊ะปรับได้เหมือนปรับผู้ที่กระทำความผิดจรรยาบรรณ ทำให้นครชัย เมื่อเขาไปเปรียบเทียบปรับไปอย่างนี้แล้วตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๘ ก็ให้ถือว่าคดีนี้สิ้นสุดเป็นอันเด็ดขาดไปเลยไม่ฟ้องศาล เมื่อไม่ฟ้องศาลแล้วบทบัญญัติที่ให้ศาลส่งผู้กระทำการค้าประเวณีตามมาตรา ๕-๖-๗ ไปรับการอบรมก็ไม่มีผลความหมายอะไร เป็นหนี้กันไปในตัว กระผมมองเป็นเงินแน่ๆ แล้วก็อีกเรื่องหนึ่งที่กระผมอยากจะกราบเรียนท่านคือ มาตรา ๕ ที่ท่านอาจารย์โอบสดี บอกกันว่า ใช้คำว่า กระทำชำเรา กระผมว่าเป็นถ้อยคำที่ไม่ควรจะเอามาใช้ในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี เราหลีกเลี่ยงมาตลอดในเรื่องกระทำชำเรากลุ่มที่เขาก่อกระทำชำเราเขาไปบัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญา ในเรื่องความผิดทางเพศ ซึ่งมีบัญญัติไว้ในมาตรา ๒๗๖ ข่มขืนกระทำชำเรา มาตรา ๒๗๗ กระทำชำเรา เด็กหญิงที่อายุไม่เกินสิบห้าปี เขามีไว้แล้ว กระผมว่าถ้าเอาไปรวมไว้ทางนั้นก็จะเหมาะสมกว่า กระผมขอกราบเรียนเพียงเท่านี้ครับ

ประธานวุฒิสภา : เชิญคุณรังสรรค์ ครับ

นายรังสรรค์ แสงสุข : ท่านประธานฯ ที่เคารพ กระผม รังสรรค์ แสงสุข ในประเด็นต่าง ๆ ที่ท่านผู้ทรงเกียรติได้อภิปรายมานั้นก็อยู่ในข้อที่กระผมเห็นต้องอยู่มาแต่ต้น กระผมไม่คิดว่าเราจะเสริมสักนิดหนึ่งเพื่อที่จะได้เป็นข้อสังเกตสำหรับกรมวิทย์ฯ ที่จะนำไปพิจารณาในเรื่องนี้ได้ ก็คือว่าประกาศแรกทีเดียวผู้ทรงคุณวุฒิที่หุ่อกภิปรายไปเมื่อสักครู่นี้จะเห็นได้ชัดเลยว่าท่านชี้ข้อกฎหมาย ที่กระผมกล่าวถึงนี้เป็นเรื่องผิดวิสัย กระผมไม่ได้พูดถึงความเห็น สภาฯ เศรษฐกิจ สังคม ที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายฉบับนี้ แต่อยากจะทำให้เห็นโครงสร้างของกฎหมายชิ้นนี้ว่า เดิมทีนั้นเป็นพระราชบัญญัติปราบปรามการค้าประเวณี ท่านดูพระราชบัญญัติเก่าแล้วจะไม่พบบัญญัติใน เรื่องกระทำชำเราดังที่กล่าวนั้น จะไปอยู่ในกฎหมายอาญาในลักษณะ ๘ ความผิดเกี่ยวกับเพศ และถ้าหากว่ายังไม่ดูมาตรา ๕ ยิงจะเห็นข้อที่จะไปชี้กฎหมายไว้บังเกิดผลประหลาดได้ก็คือว่า ถ้าในมาตรา ๕ ในพระราชบัญญัติที่เสนอมานี้ในในวรรคสอง นำไปเปรียบเทียบกับมาตรา ๒๗๗ กระผมขออนุญาตอ้างมาตรา ๒๗๗ ในประมวลกฎหมายอาญา ผู้ใดกระทำชำเราเด็กหญิงอายุยังไม่เกินสิบห้าปี ซึ่งมีสิทธิรักษาของตนโดยเด็กหญิงนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ถึงยี่สิบปีและกระทำความผิดต่าง ๆ ไปนั้น ข้อสังเกตของผู้ทรงมีหน้าที่ท่านประธานฯ อยู่ตรงที่โทษการข่มขืนกระทำชำเราเด็กที่อายุยังไม่เกิน ๑๕ ปีไม่ว่าจะยินยอมหรือไม่ระวางโทษจำคุกไว้สี่ถึง

LIART

ปีสิบปี แต่เมื่อมาดูในมาตรา ๗ ที่พระราชบัญญัตินี้เสนอ ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง เป็นการกระทำแก่เด็กอายุไม่เกินสิบห้าปี ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงหกปี จะเห็นว่าโทษครั้งนี้ถือว่าหนัก และลักษณะของการกระทำนั้นมาใช้คำว่า กระทำซ้ำเรา และถือกว่าเป็นการกระทำในสถานการคับประเวณี ดังนั้นต่อไปจะมีการดูอายุกันว่าถ้าอายุไม่เกิน ๑๕ ปี ต้องการใช้ให้โทษน้อยลง ต้องพาไปซ้ำเราในสถานการคับประเวณี และก็จะเห็นปัญหาในการใช้กฎหมายต่อไปอีก เพราะฉะนั้นจะผมเห็นว่าในการบัญญัติกฎหมายน่าจะแบ่งแยกกันให้ชัด เพื่อป้องกันในการเป็นปัญหาในการใช้กฎหมาย และป้องกันในการที่จะเสียปฏิบัติ เพราะผู้ปฏิบัติในการพิจารณาจะเลือกฟ้องได้ ถ้าคนรู้จักกันก็แนะนำว่าให้ถือผู้ว่าเป็นสถานการคับประเวณีเสียโทษจะตัดสินน้อยลงลง แต่ถ้าเมื่อว่ามาขึ้นกระทำซ้ำเราตามท่งไว้ทั้งนั้น ไม่ว่าจะว่าเป็นผู้ล้นหู สืบตามเหตุอยู่ที่ไหนก็แล้วแต่ มันก็ไปเข้ามาตรา ๒๗๖ ซึ่งมีเป็นต้น เพราะฉะนั้นจะผมจึงเห็นว่าน่าจะมีการแก้ไขในส่วนที่เป็นความผิดเกี่ยวกับเพศ จะเอากฎหมายอาญาที่ว่ากันให้ชัดไป ถ้าจะสงสัยความผิดทางเพศในทางกฎหมายอาญามาไว้ในพระราชบัญญัติประมวลการคับประเวณีหรือป้องกันและปราบปรามการคับประเวณีนี้ ก็ควรจะเอาให้ชัดเจน

อีกประเด็นหนึ่งที่ท่านผู้ทรงคุณวุฒิท่านได้กล่าวถึงเมื่อสักครู่นี้ก็คือ ในมาตราเดิม นะครับ มาตราเดิม พระราชบัญญัติเดิมมี มาตรา ๕ แล้วก็เอามาแจกแจงเป็น มาตรา ๕ มาตรา ๖ มาตรา ๗ ถ้าหากว่าก่อนหลังไปดูว่าในการใช้กฎหมายประมวลการคับประเวณี พุทธศักราช ๒๕๐๓ มีปัญหาหลายโดยตลอด มีคำพิพากษากฎหมายในหลายเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้ ไม่สามารถที่จะเอาผิดได้ คำว่า มีวสุม แต่ไหนเสียอะไรจึงเรียกว่าเป็นมีวสุม เข้าไปเสพยาอาหารในสถานการคับประเวณีเรียกว่าเป็นมีวสุมหรือไม่ เพียงใดจึงจะเรียกว่าเป็นมีวสุม และข้อสำคัญที่สุดที่กฎหมายนี้บอกว่าเป็นกฎหมายป้องกันและปราบปรามการคับประเวณี แต่ที่ไปลบมาตราเดิมของเขา คือ มาตรา ๖ ทั้งเสีย มาตรา ๖ เดิมนั้น บอกว่าผู้ใดกระทำการคับประเวณีในสถานการคับประเวณีต้องระวางโทษจำคุกเท่านี้เท่านี้ และในขณะเดียวกันอัตราโทษต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไปนั้นก็เป็นที่โทษทั้งกล่าว แล้วที่มีการปรับโทษอะไรได้ แล้วที่มีการเปรียบเทียบปรับได้ ซึ่งอันนี้จะเป็นช่องทางในการที่เลือกปฏิบัติของผู้ใช้กฎหมายจะผมขอตั้งข้อสังเกตเพียงเท่านี้ครับท่านประธานฯ ขอขอบคุณ

ประธานวุฒิสภา : เชิญคุณโกวิทครับ

LIART

นายโกวิท สุรัสวดี : กราบเรียนท่านประธานฯ ที่เคารพ กระผม โกวิท สุรัสวดี สมาชิกวุฒิสภา หากจะพิจารณาดูในเรื่องที่เรากำลังพิจารณาอยู่ในขณะนี้ คือพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี ซึ่งความจริงกฎหมายในลักษณะนี้เคยมีมาตั้งแต่สมัยก่อนนานมาแล้ว จนกระทั่งกฎหมายที่ใช้อยู่ในปัจจุบันคือปี พ.ศ. ๒๕๑๓ แล้วก็ตามหลักการก็คือการปรับปรุงกฎหมายที่ใช้อยู่ในปัจจุบันถ้าไปดูเหตุผลประกอบหลักการนั้นจะเห็นได้ว่า ส่วนที่เน้นจะเน้นในเรื่องของเศรษฐกิจและสังคมที่มีแนวโน้มเป็นปัญหากระทบต่อผู้ที่ไปให้บริการทางเพศ แล้วนั้นก็หมายความว่ายังไปเพิ่งเส่งในส่วนที่เกี่ยวกับบุคคลที่มีอายุน้อยที่ไปให้บริการทางเพศ คืออายุต่ำกว่า ๑๘ ปีต่ำกว่า ๑๕ ปี เป็นต้น แล้วก็ยังคงดำเนินการลงโทษหนักกับบิดา มารดาหรือผู้ปกครองที่ผู้เห็นใจใจ ดำเนินการลงโทษกับการโฆษณาที่จะชักจูงให้มีการค้าประเวณี ท่านประธานฯ ที่เคารพครับ เรื่องนี้กระผมยินดีที่ทางรัฐบาลได้พยายามที่จะคิดแก้ไขปัญหาสังคมที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน แล้วกระผมอยากจะเรียนไว้ในตอนต้นว่าในกฎหมายฉบับนี้กระผมเองเห็นด้วยในหลักการ สิ่งที่กระผมอยากจะทำให้เห็นก็คือว่าในความพยายามที่เราจะแก้ปัญหานี้ กระผมอยากจะต้องข้อสังเกตและข้อเสนอแนะไว้ นะครับ ในความพยายามที่เราจะแก้ปัญหานี้ครับ แก้ปัญหานี้หนึ่งแล้วเราไม่มองปัญหาจริง ๆ ทั้งระบบ ปัญหานี้มันมันก็จะวนเวียนแล้วมันก็จะแยกกันในที่สุด ถ้าเราดูในเรื่องนี้ เราจะเห็นได้ชัดว่า ถ้าเราดูในระดับ ดูในฐานคนที่ได้ศึกษาเรื่องจิตวิทยาที่พัฒนาการก็จะเห็นได้ชัดว่ากลุ่มคนที่เรากำลังพูดถึง ก็คือกลุ่มคนที่มีอายุตั้งแต่ ๑๑ ปีขึ้นไป เพราะเราถือว่าอายุ ๑๑ ปีถึง ๑๓ ปีเป็นวัยเริ่มเข้าสู่วัยรุ่น ซึ่งเราดูการแบ่งวัยจะมีอยู่ ๕ วัย ที่ใหญ่ ๆ แบ่งช่วงระยะอายุเข้าไปสู่วัยรุ่นเข้าไปสู่วัยผู้ใหญ่ กลุ่มคนจำนวนนี้อยู่ไปไหนครับ จะอยู่ในสถานศึกษาชั้นมัธยม อุดมศึกษา แล้วก็ไปประกอบอาชีพ อีกส่วนหนึ่งนั้นคนที่ไม่ได้เรียนมัธยม ไม่ได้เรียนอุดมศึกษาที่อยู่ตามบ้านอยู่กับพ่อแม่ เพราะฉะนั้นกลุ่มคนกลุ่มนี้ที่เป็นปัญหาของสังคมในส่วนที่เกี่ยวกับการที่เรามาคิดกันในเรื่องการปราบปรามการค้าประเวณี ที่นี้ถ้าเราดูในข้อเท็จจริงกฎหมายฉบับนี้เป็นกฎหมายที่จะเน้นหนัก คือจะพุ่งไปสู่นเรื่องของสถานที่ให้บริการทางเพศ หรือสถานที่ค้าประเวณีจะเพิ่งเส่งไปจุดนี้หนัก จริง ๆ แล้วถ้าเราดูเราศึกษาแล้วเราสังเกตดูแล้วเราติดตามดูจริง ๆ แล้ว สถานบริการทางเพศในปัจจุบันที่คนใช้กันมากคือเป็นสถานบริการที่แอบแฝง ไม่ใช่สถานบริการที่ช่องที่เปิดให้เขย่าวางเหมือนสมัยกระผมตอนเล็ก ๆ ไม่ใช่อย่างนั้น เพราะฉะนั้นจะอยู่ในรูปลักษณะหลาย

รูปแบบที่ทางท่านสมาชิกวุฒิสภาหลายท่านได้พูดแล้ว ไม่ว่าจะ เป็นคาราวาโอเกะ ไม่ว่าจะ เป็นในเรียงของอาม โอบ นวค หรือไม่ว่าจะเป็นร้านอาหาร ร้านตัดผมและอื่น ๆ สึกมากมาย แล้วที่จุดใหญ่ใจความที่เป็นการค้าประเวณี ถ้าไปจุดสถิติตัวเลข ถ้าไปดูว่าตัวเลขที่ทางราชการเขาทำบอกว่าโอเคมีขี้นจะมีมีแสน จริง ๆ แล้วไม่ใช่แสนหรอกครับ กระผมว่าหลายแสน แล้วซื้อเท็จซึ่งตัวเลขเหล่านี้ไปหนักอยู่ตรงที่ร้านอาหาร ไปหนักอยู่ที่คาบ ออบ นวค ในจำนวนแสนตัวเลขที่เป็นทางการ ประมาณ ๓๐ - ๔๐ เปอร์เซ็นต์จะไปหนักอยู่ตรงนั้น เพราะฉะนั้นอันนี้กระผมคิดว่ากฎหมายพอออกมากการที่จะก้าวไปถึงจุดนั้น กระผมคิดว่าอาจจะค่อนข้างยากพอสมควรในเรื่องของการดำเนินการ กระผมอยากจะได้ทราบเขียนท่านประธานว่า ถ้ากฎหมายที่กำลังเสนอในที่ประชุมให้รับหลักการในขณะนี้ อยู่ในมาตรา ๑๒ เราจะเห็นได้ชัดว่าในกฎหมายยังมีข้อพิพาทง่าย ๆ ว่าเปิดช่องไม่ได้ให้ข้อเปิดสถานการณ์ค้าประเวณีไม่ได้ ถ้าเปิดก็ถูกจับทันที เพราะฉะนั้นลักษณะนี้จริง ๆ แล้วธรรมชาติของมนุษย์คืออะไร ที่กระผมกำลังจะมองให้มองทั้งระบบความต้องการพื้นฐานใน อปฐ. ปัจจุบัน ๔ แล้วก็รวมถึงความต้องการทางเพศ ซึ่งมนุษย์ทุกคนมีความต้องการทางเพศ ถ้าไม่มีเช่นนี้แสดงว่าคนนั้นผิดปกติ ที่นี้กระผมอยากที่จะชี้ให้เห็นว่าในสมัยก่อน สมัยกระผมเด็ก ๆ นี้ถ้าลองไปจับผู้หญิงเพื่อนคือพิพาทง่าย ๆ ว่าต้องใส่ตะกั้นหน่อยแล้ว แต่ในปัจจุบันเป็นเรื่องก็เป็นเรื่องหยาบกร้าน เรื่องความเก่งกาจเป็นเรื่องมีความสามารถ เพราะฉะนั้นจุดที่เปลี่ยนแปลงและพัฒนาไปขอเสียไม่เสีย กระผมก็ไม่ทราบถ้าพัฒนาที่ขึ้น แต่ไปไปในทางดีขึ้น หรือไม่กระผมก็ไม่สามารถที่จะสรุปได้ แต่สิ่งที่กระผมจะชี้เนิ่นนี้ก็กล่าว เราน่าจะมีส่วนที่ที่จะให้เด็กและเยาวชนไม่ว่าจะในโรงเรียนหรือนอกโรงเรียนก็ตามได้มี . . .

ประธานวุฒิสภา : คุณโกวิทครับ เอาใกล้ ๆ กฎหมายฉบับนี้หน่อย

นายโกวิท สุรัสวดี : ครับ อันนี้กระผมจะวกเข้ามาครับ

ประธานวุฒิสภา : อย่าอ้อมไปไกลนัก เอาตรง ๆ

นายโกวิท สุรัสวดี : ได้มีโอกาสที่จะพักผ่อนหย่อนใจ แล้วก็ออกมาล้างกาย

ที่เป็นสาระณะคือค่าบริการเล็กน้อย หรือไม่มีค่าบริการเลย กระผมมองดูว่าน่าจะเป็นอย่างนั้น ที่นี้ถ้าเราหาจุดโดยเฉพาอย่างนี้ในกฎหมายฉบับนี้ในมาตรา ๕ ที่สมาชิกอภิปรายซึ่งกระผมก็คิดว่าในขั้นตอนนี้ถ้าใช่ กระผมจะเสนอให้ตัดออกในมาตราเป็นแล้วก็คงจะไม่ขัดกับหลักการของการแก้ไขกฎหมาย เพราะว่าในส่วนนี้ล่อแหลมมาก พนักงานเจ้าหน้าที่กระผม

LIRT

ก็คิดว่าคงจะเป็นตัวรวบ ซึ่งอันนี้กระผมคิดว่าถ้าหากว่าเด็กบ้านนอกเกิดจิตใจอ่อนแอหนีเข้า
มากรุงเทพฯ แล้วก็มาเที่ยวเดินเก้ ๆ กัง ๆ ถ้าผู้ปฏิบัติซึ่งเรามองดูอยู่ชุด ๆ บางทีบางคน
ไม่มีความรู้สึกจิตใจเกิดไปเล่นมั่วเล่นมั่วจะทำให้เด็กนั้นแทนที่ว่าไม่เกิดปัญหา เกิดปัญหา
ขึ้นมา อันนี้เป็นเรื่องที่น่าอันตรายยิ่ง ในมาตรา ๖ คุณได้มีกล่าว หรือ หรือ ประกอบ
อยู่ตลอด กระผมคิดว่าคำว่า หรือ หรือ ถ้ากระผมนึกจะไปจับสาวสักคนหนึ่งตามสถานที่
สาธารณะ ถูกจับถูกปรับไม่เกิน ๑,๐๐๐ บาท เพราะฉะนั้นอันนี้ถ้าถึงขั้นจริง ๆ กระผมคิด
ว่าคงจะต้องเชื่อมด้วยตัวคำว่า และ อันนี้กระผมคงจะต้องเสนอขอแปรญัตติในโอกาสต่อไป
และกระทำการดังกล่าวในที่อื่นใดเพื่อการค้าประเวณีอันเป็นการผิดและน่าอับอายหรือ
เป็นที่เสื่อมหรือว่าความแก่หาชาวชนชน ตัวอย่างนี้ใจความจะร่วมกับในทางปฏิบัติอีกสาวโดย
สรุปแล้วกระผมคิดว่าในเรื่องนี้อย่างไรเสียแม้ว่าจะมีข้ออ่อน แม้ว่าจะมีข้อบกพร่องอยู่บ้าง
ก็คงจะต้องแก้ไขกันไป แต่เจตนารมณ์ในกรแก้ไขปัญหาดังกล่าวนั้น อันนี้ชัดเจนว่าเป็นความ
พยายามที่จะกระทำ ซึ่งอันนี้กระผมเห็นด้วยในหลักการ ขอขอบคุณมากครับ

ประธานวุฒิสภา : เชิญคุณบูรพาครับ

นายบูรพา อัครถาวร : ท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผมนายบูรพา อัครถาวร
คนไทยจำนวนมากยังรู้สึกเป็นเดือดเป็นแค้นเวลาชาวต่างชาติวิจารณ์ว่า เรามีพ่อแม่ที่ขาย
ลูกสาวไปเป็นโสเภณี หรือว่าประเทศไทยมีโสเภณี เด็กความจริงเราไม่ควรไปโกรธเขา
เพราะมันเป็นความจริง เราต้องยอมรับว่ามันเป็นปัญหาและต้องพยายามหาทางแก้ไข
ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณีที่ เสนอมาแทนพระราชบัญญัติปราบ
การค้าประเวณี พ.ศ. ๒๕๐๓ นี้ก็เป็นส่วนหนึ่งของการพยายามแก้ปัญหาหนี้ โดยเฉพา
อย่างยิ่งมีการกำหนดโทษพ่อแม่ที่ขายลูกมาตรา ๑๑ และมีการกำหนดโทษผู้จับสาวกรของ
โสเภณีที่อยู่ต่ำกว่า ๑๘ ในมาตรา ๘ ในหลักการแล้วกระผมยินดีอย่างยิ่งที่จะให้การ
สนับสนุนร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ แต่อย่างไรก็ตามกระผมขออนุญาตให้ข้อคิดและข้อสังเกต
บางประการ

ข้อแรกคือ การกำหนดโทษส่วนหนึ่งเป็นค่าปรับ ซึ่งมีอยู่ในมาตราตั้งแต่มาตรา ๕
ถึงมาตรา ๑๓ ยกตัวอย่างมาตรา ๑๑ กำหนดโทษพ่อแม่ที่ขายลูกไปค้าประเวณีไว้ว่า จาก
ตั้งแต่สี่ปีถึงถึงสิบปี และปรับตั้งแต่แปดหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาทจำนวนค่าปรับที่กำหนดอาจจะดู
เหมาะสมในขณะนี้ แต่ในสภาวะเงินเฟ้อใน ๑๐ ปีข้างหน้าแสนบาทอาจจะไม่มีค่าเท่าไร

LIART

ที่กระผมถืออยู่ตอนนี้มันเป็นใบละล้าน ไม่ใช่เงินบาท แต่เป็นเงินสี่ของประเทศตุรกี คิดเป็นเงินไทยก็ประมาณ ๓๕๐ บาท ซึ่งเพียงเมื่อ ๓ ปีก่อนมีค่าสูงกว่านี้ประมาณ ๕ เท่า ความจริงไม่ใช่เฉพาะกฎหมายฉบับนี้แต่จริงๆ แต่เป็นกฎหมายทุกฉบับที่มีกำหนดค่าปรับเป็นจำนวนเงินที่แน่นอน ถึงแม้ว่าจะกำหนดเป็นเรท (Rate) หรือเป็นช่วงตั้งแต่เท่านั้นถึงเท่านั้นก็ตาม กรณีเช่นนี้หมายความว่า ถ้าเราไม่ต้องการให้ค่าปรับหมดความหมาย เราก็จะต้องแก้พระราชบัญญัติรวมทั้งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และประมวลกฎหมายอาญาอยู่เรื่อย ๆ ซึ่งกระผมคิดว่าไม่น่าจะเป็นเช่นนั้น คณะของอนุญาโตให้ข้อเสนอแนะว่า ไม่ว่าจะ เป็นร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้หรือในพระราชบัญญัติฉบับอื่น ๆ ถ้ามีการกำหนดค่าปรับก็น่าจะมีการเพิ่มถ้อยคำลักษณะว่า ๘๐,๐๐๐ บาทถึง ๑๐๐,๐๐๐ บาทตามค่าของเงินในเวลาที่กฎหมายมีผลบังคับใช้ ถ้าค่าของเงินเปลี่ยนแปลงไปในอนาคต ศาลก็สามารถที่จะคำนวณได้ไม่ยากจากตรรกะของทางราชการว่าค่าปรับควรจะเป็นเป็นเท่าไร เช่น ถ้าใน ๑๐ ปีข้างหน้าเงินเฟ้อถึง ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ เมื่อเทียบกับปัจจุบัน ค่าปรับที่กำหนดไว้ ๘๐,๐๐๐ ถึง ๑๐๐,๐๐๐ บาท ก็จะกลายเป็น ๘๐๐,๐๐๐ ถึง ๑๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยอัตโนมัติโดยไม่ต้องแก้กฎหมาย

ข้อสังเกตข้อที่ ๒ ของกระผมก็คือเกี่ยวกับบทลงโทษเช่นเดียวกัน คือเรื่องนี้เป็นเรื่องที่ได้มีสมาชิกวุฒิสภาถ่วงถ่วงแล้ว คือเป็นความแตกต่างระหว่างโทษที่กำหนดในมาตรา ๘ กับมาตรา ๒๓๗ ที่กระผมจะเขียนก็คือว่าไม่ทราบว่ามีใครสั่งเกณฑ์หรือแปลว่าตามพระราชบัญญัติฉบับนี้การกระทำที่เราเด็กที่อายุต่ำกว่า ๑๕ ปี ที่ไม่ใช่โสเภณีที่เป็นเด็กอาจจะ เป็นเด็กนักเรียนที่โดนตีตาม คือผู้กระทำความผิดรับโทษต่ำกว่าถ้าหากเด็กนั้นไปกระทำความเราในสถานค้าประเวณีแทนที่จะกระทำที่อื่น ซึ่งกระผมคิดว่าไม่น่าจะใช้เจตนาของผู้ร่างกฎหมายฉบับนี้ นอกจากกรณีการกระทำที่เราเด็กที่อายุต่ำกว่า ๑๕ ปี ข้อที่กำหนดในพระราชบัญญัติฉบับนี้โดยทั่วไปจะสูงกว่าที่โดยกำหนดในองค์การกำหนดโทษที่สูงขึ้นนั้นถ้าได้ผลในการป้องกันปราบปรามกระผมก็ขอมุโฆทนาด้วย แต่กระผมต้องขอเขียนตามความจริงว่ากระผมไม่แน่ใจ และกระผมคิดว่าคงไม่ใช่กระผมคนเดียวที่กังวลว่ากรณีโสเภณี โทษที่กำหนดที่สูงอาจจะไม่ผลเพียงให้เจ้าหน้าที่ไม่สุจริตช่วยขึ้นโดยของโสเภณี และ เด็กก็ยังคงมีมากอยู่เหมือนเดิม ทุกท่านก็คงทราบดีว่าความศักดิ์สิทธิ์ของกฎหมายอยู่ที่ เอนฟอร์ซเม้นท์ (Enforcement) หรือการบังคับใช้ กระผมอยากเห็นกฎหมายป้องกันปราบปรามการค้า

ประเวณีเด็กที่ได้ผลตามที่เรารังใจ และขออนุญาตให้ข้อเสนอแนะให้ข้อคิดว่ากฎหมาย อาจจะได้ผลมากกว่าถ้าเราไม่กำหนดโทษจำคุกหรือปรับไว้สูงนัก แต่หาทางสร้างความยับยั้ง ในสังคมไว้กับผู้กระทำผิด กระทั่งมาถึงนึกถึงการกำหนดบทลงโทษให้รวมถึงการตีพิมพ์ชื่อ และรูปภาพของผู้กระทำผิดในหน้าหนังสือพิมพ์ การประจานผู้กระทำผิดทางโทรทัศน์ และการปิดปรอทภาควินสถานที่สาธารณะต่าง ๆ ทั้งนี้โดยให้ผู้กระทำผิดเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น อีกมาตรวจหาหนึ่งที่กระทำความผิดทุกกล่าวถึงก็คือมาตรวจที่กำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการคุ้มครองและพัฒนาอาชีพซึ่งกำหนดจำนวนไว้อย่างสูง ๒๐ คน ๑๓ คนเป็นโดยตำแหน่ง และไม่เกิน ๗ คนเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่รัฐมนตรีแต่งตั้ง ในเรื่องนี้กระผมอยากจะถามว่าเป็นไปได้ หรือไม่ว่าจะระบุในพระราชบัญญัติเลยว่าผู้ทรงคุณวุฒิที่รัฐมนตรีจะแต่งตั้งให้เป็นสตรีอย่างน้อย คนหนึ่ง มิฉะนั้นแล้วกรรมการที่กำหนดอาจมีแต่ผู้ชาย เรื่องนี้ไม่ใช่ว่าเรื่องส่งเสริมสิทธิสตรี แต่กระผมเชื่อว่าการแก้ไขสถานโสมภณี โดยเฉพาะโสมภณีเจ็ทนั้นสตรีจะจริงจังกว่าบุรุษ และคณะกรรมการชุดนี้จะทำงานได้ผลดีขึ้น ถ้ามีสตรีจำนวนพอสมควรที่จะร่วมกันกระตุ้นให้ คณะกรรมการดำเนินการในสิ่งที่ถูกต้อง

ประการสุดท้ายกระผมขออนุญาตกราบเรียนว่า กฎหมายท้องถิ่นและปราบปราม การค้าประเวณีจะเขียนอย่างไรก็ตาม จะสมบูรณ์อย่างไรก็ตาม ก็คงเป็นแต่เพียงการแก้ปัญหาที่ปลายเหตุ ปัญหาโสมภณีและโสมภณีเจ็ทจะเนืองมาลงได้ในที่สุดก็เฉพาะ ถ้าประเทศไทยของเราสามารถพัฒนาเศรษฐกิจ การศึกษาและวัฒนธรรมจนกว่าเราจะเรียกตัวเอง ได้ว่าเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วเท่านั้น ขอขอบคุณครับ

ประธานวุฒิสภา : เชิญคุณมนตรีครับ

นายมนตรี ฟูงเวียง : กราบเรียนท่านประธานฯ ที่เคารพและท่านสมาชิก ผู้ทรงเกียรติ ประเด็นแรกที่กระผมจะกราบเรียนก็คือเกี่ยวกับมาตรา ๕ ในฐานะที่กระผมเองก็เคยถูกสืบกระบวนคดีธรรมมาแล้วไม่ต่ำกว่า ๓๐ ปี ขอกราบเรียนว่าเป็นการ บัญญัติที่เปิดกว้างมาก เปิดโอกาสให้พนักงานเจ้าหน้าที่ของบ้านเมืองได้ใช้ดุลพินิจอย่าง ไม่มีขอบเขต เป็นการเปิดโอกาสให้กั้นแกสิ่งประชาชนผู้สุจริตได้ แม้แต่ตัวกระผมเอง ถ้าออกจากสภานี้จะไปสักที่หนึ่ง เห็นเห็นถามคนโน้นคนนี้ว่าทางนั้นไปทางไหน ทางนี้ไป ทางไหน อาจจะถูกเพ่งเล็งว่ากระผมกระทำผิดตามมาตรา ๕ นี้ก็ได้ ทั้งนี้เพราะว่า เป็นการเปิดกว้างเกินไป เปิดช่องให้พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งขาดคุณธรรม ขาดเมตตาธรรม

กลิ่นแก๊สประชาชนเพื่อมรณะผลอย่างใดอย่างหนึ่งได้ และพฤติกรรماًอย่างนี้เคยมีมานาน และมิมาเกินจำนวนมากภายหลัง ชะวังอยู่ชัฏตราโทษนั้นปรับไม่เกิน ๕๐๐ บาท ผลสุดท้ายผู้ที่ ถูกจับจะผิดหรือไม่ผิดก็แล้วแต่ก็ปัญหาเฉพาะหน้าด้วยอารยธรรม เงินค่าปรับ ๕๐๐ บาท เพราะว่าง่ายกว่าสะดวกกว่า เปรียบเทียบปรับชั้นสอบสวนก็ได้ แต่ถ้าเพื่อจะพิสูจน์ความ ชุขชีวิตนั้นจะต้องอ้างทนายความต่อสู้คดีเสีย เงินมากกว่านั้น เสียเวลามากกว่านั้น ไม่คุ้มค่า ละนั้นจะไม่เป็นธรรมสำหรับกรณีประชาชนผู้ชุขชีวิตถูกกลิ่นแก๊ส โดยพนักงานเจ้าหน้าที่ของ บ้านเมืองที่ขาดคุณธรรมขาดเมตตาธรรม กระผมอยากให้เกิดมาตรานี้ออกครับ

ประการต่อไป กฎหมายฉบับนี้บทกำหนดโทษจะบังคับศาลเลยว่าต้องลงโทษทั้ง โทษจำคุก โทษปรับ คือไม่ใช้คำว่า หรือ ซึ่งหลักกฎหมายทั่วไป เช่น ประมวลกฎหมาย อาญานั้นจะมีคำว่า ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินเท่านี้ปี หรือปรับไม่เกินเท่านี้บาท หรือ ทั้งจำทั้งปรับ หมายความว่าเวลาดังกล่าวศาลใช้ดุลพินิจได้ว่าจะลงโทษปรับสถานเดียวหรือว่า ลงโทษจำคุกสถานเดียว หรือทั้งสองสถานความควรจากพฤติการณ์และวิธีรับ ตามควรแก่ พฤติกรรมและวิธีชุขของจำเลยผู้กระทำความผิด แต่สำหรับกฎหมายฉบับนี้บังคับเลยว่าต้อง จำคุกด้วยต้องปรับด้วย กระผมอยากกราบเรียนถามว่าในทางปฏิบัติจริง ๆ จะทำให้หรือไม ยกตัวอย่างเช่น บางมาตราปรับ ๔๐๐,๐๐๐ บาท ถ้าจำเลยเป็นคนยากจน หลงง่าย ๆ ว่า ความคุมช่อง เป็นนักเลงคุมหญิงใส่เก๋จะมีเงินให้ปรับถึง ๔๐๐,๐๐๐ บาทหรือไม่ ถ้าไม่มี เงินไม่มีทรัพย์สินจะปฏิบัติอย่างไร จะเป็นหนี้ตามคำพิพากษาที่บังคับคดีให้หรือไม่ กระผม ไม่แน่ใจ ผลสุดท้ายบทกฎหมายอันนี้จะ เป็นหมิ่นในการที่จะบังคับให้เป็นไปตามคำพิพากษา ถ้าเราจะนำเอาประมวลกฎหมายอาญามาใช้บังคับโดยอนุโลม ก็คือต้องชังแทนค่าปรับ สมัยก่อนวันละ ๒๐ บาทปัจจุบันวันละ ๗๐ บาท ที่นี้ถ้าปรับ ๕๐๐,๐๐๐ บาทจะต้องชังแทนค่า ปรับประมาณ ๑๕ ปี หมายความว่าต้องโทษจำคุกครบแล้วจะต้องมาชังแทนค่าปรับต่ออีก ๑๕ ปี ตามว่ารัฐจะให้เอาระษีนั้นมาจากทางที่จะลงโทษอย่างนี้ อันนี้กระผมอยากตั้งเป็น ข้อสังเกตว่าในทางปฏิบัติอันนี้อาจจะเป็นไปไม่ได้ นี่ประการหนึ่งครับ และอีกประการหนึ่ง กระผมขออนุญาตตั้งข้อสังเกตมาตรา ๑๓ วรรคที่สอง อนุมาตรา ๑ และ ๒ คือ (๑) และ (๒) คือถ้าเป็นการกระทำความผิดความมาตรา ๑๓ ทำให้ผู้ถูกกระทำได้รับอันตรายสาหัส ผู้กระทำความผิดระวางโทษจำคุกตลอดชีวิต ภาค เข็มสาหัสนะครับ ต้องระวางโทษจำคุกตลอด ชีวิต และ (๒) ถ้าถึงแก่ความตายต้องระวางโทษประหารชีวิต หรือจำคุกตลอดชีวิต ก็

LIART

เท่ากับว่าการกระทำทั้งสองอย่างนี้อาจให้รับโทษเท่ากันไม่มีอะไรแตกต่างกันเลย เพราะปกติแล้วศาลไทยก็มักจะประณาม รับสารภาพที่ลดโทษให้กึ่งหนึ่ง เว้นแต่คดีที่ร้ายแรงจริงๆ จำนวนต่อหลักฐาน ฉะนั้นการทำให้เกิดอันตรายสาหัสกับการทำให้ถึงตายนี้โทษจะเป็นประการเดียวกันไปในทางปฏิบัติ และสิ่งที่สำคัญก็คือคำว่า อันตรายสาหัส นั้น กระผมตรวจดูในนี้แล้วไม่ได้คำนึงมาไว้ว่าหมายถึงอะไร แต่ไหนถึงสาหัสแต่ไหนไม่ถึงสาหัส ก็คงจะต้องไปอนุโลมไว้ตามประมวลกฎหมายอาญาซึ่งมีอยู่หลายประการด้วยกัน เช่น เกิดผลเป็นหน้าตาดูทรุดตกร่วงคลอคลือหรืออวัยวะบางส่วนขาด และสิ่งที่น่าห่วงใยมากที่สุดก็คือในเชิงเจ็บป่วยด้วยทุกขเวทนาประกอบกรณีก็อาจปกติไม่ได้เกินกว่า ๒๐ วัน ประกอบกรณีก็ไม่ได้เกินกว่า ๒๐ วันนี่อันตรายมาก บางคนรักษาตัวอยู่โรงพยาบาล ๓ วัน แล้วไปนอนรักษาตัวที่บ้านต่ออีก ๑๗ วันอีก ๑๘ วัน อันนี้เปิดช่องจากโทษเบาเป็นโทษหนักจะเกิดความไม่เป็นที่ธรรมขึ้นหรือว่าความเห็นของแพทย์ก็ไม่เหมือนกัน แพทย์บางคนบอกอย่างนี้สาหัสอย่างนี้ไม่สาหัส อันนี้กระผมขอตั้งเป็นข้อสังเกตไว้ครับ

ประการถัดไป กระผมขอกราบเรียนเป็นข้อสังเกตในมาตรา ๓๓ คือในกรณีที่ศาลพิพากษา บัญญัติไว้ว่า เห็นว่าไม่สมควรพิพากษาลงโทษ กระผมกราบเรียนย่อ ๆ ำให้ตรงเป่าตรงประเจี๊ยะเงินจะได้ไม่เสียเวลา เห็นว่าไม่สมควรพิพากษาลงโทษ ให้กรมประชาสงเคราะห์รับตัวผู้กระทำความผิดเพื่อค่าเงินการจัดส่งตัวไป เพื่อรับการดูแลในสถานแรกรับที่มีเขตรับผิดชอบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษา กระผมมีความสงสัยว่า นับแต่วันที่ศาลพิพากษาจนครบสิบห้าวันนั้น ศาลไม่พิพากษาลงโทษจำเลย ตรงนี้แหละครับ จะเอาตัวจำเลยไปไว้ที่ไหน ศาลจะออกหมายขังได้ไหมครับ ศาลไม่ลงโทษจะขังไว้ที่ไหน กว่ากรมประชาสงเคราะห์จะไปรับตัวเขาก็วันที่ ๑๓ วันที่ ๑๔ หรือวันที่ ๑๕ ตามที่กำหนดไว้ จำเลยจะเอาไว้ไปไว้ที่ไหนกระผมเห็นว่าขังไม่ได้เพราะไม่ได้ลงโทษเขา จะควบคุมก็ควบคุมไม่ได้เพราะกฎหมายไม่ได้บอกไว้ กรณีอย่างนี้ก็ต้องปล่อยจำเลยกลับบ้าน พอร่มประชาสงเคราะห์มารับตัวก็ไม่เจอนแล้ว ไม่ทราบว่าจะจำเลยไปอยู่ที่ไหน อันนี้กระผมขอฝากไว้ด้วย ถึงแม้จะมีในบรรดาคดีท้ายบอกว่า ให้เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับกำหนดก็ตามแต่ กระผมยังไม่ทราบว่าข้อบังคับกำหนดระเบียบออกมามีอย่างไรภายหลังจากที่กฎหมายฉบับนี้ประกาศใช้บังคับแล้ว ข้อนี้กระผมขอฝากไว้ในขั้นที่จะพิจารณาต่อไป กระผมกราบขอขอบพระคุณครับ

ประธานวุฒิสภา : เชิญคุณเพชรศรี

นายเพชร วุฒิสรรพค้ำวาง : กราบเรียนท่านประธานฯ ที่เคารพ กระผม พชร วุฒิสรรพค้ำวาง สมาชิกวุฒิสภา ท่านประธานฯ ครับ กระผมขออภิปรายสั้น ๆ ทั้งข้อสังเกต ผากไปยังคณะกรรมการที่จะพิจารณาหลังจากที่วุฒิสภานี้ได้รับหลักการไปแล้ว ท่านประธานฯ ครับ กระผมเห็นด้วยกับความเห็นและตามความต้องการของคณะรัฐมนตรีที่ได้รับการแก้ไขปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เข้ามาแทนร่างกฎหมายปรามการค้าประเวณี พ.ศ. ๒๕๐๓ ท่านประธานฯ ครับ ในฐานะที่กระผมเป็นสมาชิกวุฒิสภาและกระผมได้เป็นผู้ปฏิบัติในกฏบังคับใช้กฎหมายด้วย กระผมอยากจะทำกราบเรียนท่านประธานฯ ผ่านไปยังท่านสมาชิกฯ และผ่านไปยังคณะรัฐมนตรีว่า สังคมบ้านเมืองเราทุกวันนี้ที่มีปัญหาอยู่จริงแล้วไม่ได้เป็นเพราะกฎหมายบกพร่องหรือครับ แต่เป็นเพราะการบังคับใช้กฎหมายซึ่งไม่มีปฏิบัติการให้เป็นไปตามกฎหมายที่บัญญัติไว้ โดยเฉพาะความผิดที่เกี่ยวกับกฎหมายซึ่งเรากำลังพิจารณาอยู่ตรงนี้ ถ้าหากเราจะย้อนกลับไปดูว่าในพระราชบัญญัติปรามการค้าประเวณี พ.ศ. ๒๕๐๓ นั้น ในความผิดมาตรา ๕ (๒) ซึ่งได้บัญญัติเกี่ยวกับเรื่องการเตร็ดเตร่ค้าประเวณีของหญิงนั้น ความจริงแล้วด้วยเจตนารมณ์ของกฎหมายฉบับที่เรานี้ซึ่งบังคับอยู่ทุกวันนี้ก็เพื่อไม่ต้องทำให้สังคมนั้นพอนพะ ไม่ต้องการให้มีหญิงซึ่งค้าประเวณีหรือกระทำการค้าประเวณีได้มาเดินตามถนนเตร็ดเตร่ แต่ในทางปฏิบัติ ท่านประธานฯ ครับ ความผิดความมาตรานี้โดยเฉพาะถ้าหากว่าเราได้ค้นนำมาซึ่งบังคับในมาตรา ๕ แห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ จะเป็นเพียงกฎหมายซึ่งใช้บังคับในกรณีซึ่งให้มีผลปฏิบัติทางสถิติในทางจับกุมเท่านั้น แต่ในทางปฏิบัติจริง ๆ แล้วไม่สามารถที่จะลงโทษผู้กระทำความผิดได้ถ้าหากว่าบุคคลนั้นได้ต่อสู้คดี แต่ในขณะเดียวกันกระผมเห็นด้วยในการที่ร่างกฎหมายฉบับนี้ได้มีเจตนารมณ์หรือหลักการว่าต้องการที่จะลงโทษโสเภณีโดยลงโทษปรับหรือลงโทษให้ลดน้อยลง แต่ถ้าหากความผิดความมาตรานี้ได้มีการจับกุมโดยเจ้าพนักงานของรัฐ และผู้ถูกจับกุมรู้เท่าไม่ถึงการณ์ จะเห็นได้ว่าความร่างพระราชบัญญัติมาตรา ๕ ฉบับนี้จะมีโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท ซึ่งเป็นความผิดลงโทษ การลงโทษตรงนี้ไม่ได้มีผลร้ายแรงนัก เนื่องจากในสภาพสังคมเงิน ๑๐๐ บาท ๒๐๐ บาทนี้สามารถเสียค่าปรับได้ แต่ว่าความผิดเหล่านี้จะส่งผลสะท้อนไปถึงมาตรา ๓๒ วรรคแรก และมาตรา ๓๒ วรรคสอง แห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ เนื่องจากว่าความผิดตามมาตรา ๕ เป็นความผิดมีโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

LIRT

ในสภาพสังคมไทยในขณะนี้ ท่านประธานฯ ครับ การหากินของหญิง การประพฤติกฎีปฏิบัติหรือ การประกอบอาชีพของสตรีในขณะนี้มีความเป็นตัวเองมากขึ้น สามารถที่จะประกอบอาชีพ ได้เองมากขึ้น และที่พึ่งตัวเองมากขึ้น การทำงานในสถานบริการก็ดี การทำงานใน ห้างร้านซึ่งปิดในเวลากลางวันก็ดี หรือการทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมใด ๆ ก็ได้ ถ้าหากว่าหญิงนั้นได้มีการเลิกงานในเวลาอีกอย่างท่านสมาชิกวุฒิสภาผู้อาวุโสได้ถือไปเรียบร้อยแล้ว แล้วเขาเกิดมารอผมเสมอๆ ึ่งที่ท่านว่า เกิดมีเจ้าหน้าที่ไปจับกุมเขาในข้อหาแต่รีดตัว ค่าประเวณีความมาตรา ๓๑๑ และโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์หญิงนั้นยอมเสียค่าปรับเพียง ๑๐๐ บาท จริงครับเขาเสียได้ แต่ผลกระทบก็คือว่าในมาตรา ๓๒ วรรคแรกซึ่งอายุหญิงนั้นไม่เกิน ๑๘ ปี กฎหมายบังคับให้เจ้าพนักงานสอบสวนมีสิทธิที่จะปรับจะต้องแจ้งกรมประชา-สงเคราะห์มารับตัวหญิงนั้นไปยังสถานแรกรับ หรือในกรณีวรรคสองถ้าหญิงนั้นเกินอายุ ๑๘ ปีถ้าหากสมัครใจ แต่คงไม่มีใครสมัครใจไปสถานแรกรับหรือกรับ กระผมคิดว่าความผิด จะอยู่ในมาตราแรกแล้วความผิดหรือตราบาปจะตกกับหญิงนั้น โดยที่เขาเองในขณะกระทำ ผิดเขาไม่ได้ เป็นหญิงโสเภณีหรือกรับ ไม่ได้เป็นผู้ค้าประเวณีแต่ความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ของ เขาที่ต้องไปเสียค่าปรับตรงนั้นครับจะมีผลกระทบต่อเด็กนั้น อีกประการหนึ่งกรม ศึกษาคงฝากไปถึงคณะกรรมการเช่นเดียวกัน การร่างกฎหมายจะต้องดูบทบัญญัติของ กฎหมายอื่นด้วยครับ ในประเทศไทยการใช้บังคับกฎหมายมีการใช้ประมวลกฎหมาย เป็นหลัก โดยเฉพาะความผิดทางอาญาเรามีประมวลกฎหมายอาญา เป็นหลักอยู่แล้ว หากจะพิจารณา ตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มาตรา ๑๓ ซึ่งได้พิจารณาถึงกรณีความผิดซึ่งกรณีผู้หวังเหยื่อ กักขังในการทำความผิดนั้น ถ้าหากเราจะดูว่าถ้อยคำมาตรานี้มาจากไหน ถ้อยคำมาตรานี้ จะมาจากมาตรา ๓๑๐ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายอาญาซึ่งมีบทลงโทษคล้าย ๆ กัน เพียง แต่ในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีคำว่า ช่มชู้ใจให้ทำการค้าประเวณี เท่านั้น โทษก็จะ สูงกว่ากันอย่างมากมายนัก และความผิดในวรรคสองของมาตรา ๑๓ ฉบับนี้ก็มาจากมาตรา ๓๑๒ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายอาญาเช่นเดียวกันซึ่งโทษก็วางไม่เท่ากัน การปรับบทลงโทษ การวางบทลงโทษในประมวลกฎหมายหรือมีการใช้บังคับกฎหมายนั้น ท่านประธานฯ ครับ กระผมเห็นว่าเราคงจะไม่ได้วางบทลงโทษผู้กระทำความผิดไปตามที่เราคิด หรือไปตามที่ เราอยากทำให้ลงโทษแล้วมันสะใจหรือว่าลงโทษแล้วมันเป็นความผิดที่รุนแรง แต่ที่ต้องดู ทั้งระบบการกระทำความผิดหรือลงโทษนั้น แม้กระทั่งการช่มชู้ใจผู้ช่นตามมาตรา ๓๑๐ ทวิ

ในประมวลกฎหมายอาญาที่อาจจะผิดพลาดมากกว่าการบังคับ ให้ตีค่าประเมินเสียด้วยซ้ำ ซึ่งในความเป็นนามตรานั้นก็คงโทษจำคุกไม่เกินห้าปีและปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท ซึ่งจะเห็นว่าต่างกับบทความผิดตามมาตรา ๒๑๓ และอีกประการหนึ่งยังไม่มีผู้ใดอภิปรายในกรณีนี้ก็ถือว่าช่วงพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้มีการจัดตั้งหน่วยงานระดับกรมขึ้นมาใหม่ ในกรมประชาสงเคราะห์ ซึ่งจะเป็นได้ชัดเจนในมาตรา ๒๔ ซึ่งกำหนดไว้ว่า ให้จัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองและพัฒนาอาชีพขึ้นในกรมประชาสงเคราะห์ ตรงนี้ครบก็คงจะต้องฝากไปยังรัฐบาลว่าหลังจากที่พระราชบัญญัติฉบับนี้ใช้บังคับแล้ว ก็คงจะต้องรีบดำเนินการออกพระราชกฤษฎีกาจัดแบ่งส่วนราชการขึ้นเสียใหม่ . . . เนื่องจากว่าสำนักงานเช่นนี้ยังไม่มีในกรมประชาสงเคราะห์ อันนี้ก็ เป็นกฎหมายอีกอย่างหนึ่งซึ่งมีการจัดตั้งหน่วยงานของรัฐขึ้นในพระราชบัญญัติของรัฐที่จะใช้บังคับใหม่ อีกอันหนึ่งซึ่งกรมคงจะต้องฝากไปยังคณะกรรมการกฤษฎีกา เช่นเดียวกับว่าการร่างกฎหมายฉบับนี้ตามมาตรา ๒๔ ก็ได้ ตามมาตรา ๒๐ ก็ได้เกี่ยวกับเรื่องการตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ เกี่ยวกับเรื่องการจัดตั้งให้มีคณะกรรมการพิจารณาตามอำนาจหน้าที่ซึ่งบุคคลเหล่านี้ไม่อาจจะ เป็นคณะกรรมการก็ได้ คณะอนุกรรมการก็ได้ รวมถึงพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งมีการดำเนินการตามมาตรา ๓๘ บุคคลเหล่านี้ถือว่าเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ตามประมวลกฎหมายอาญาแต่การร่างกฎหมายฉบับนี้กระผม เห็นว่ายังมีข้อบกพร่อง เนื่องจากว่าคณะกรรมการก็ได้ อนุกรรมการก็ได้ สามารถที่จะเข้าไปดำเนินการ สามารถที่จะเข้าอำนาจตามมาตรา ๒๓ คือมีการออกคำสั่งให้ออกหมายเรียกให้บุคคลต่าง ๆ มาชี้แจงเป็นหนังสือหรือให้ถือยศคำหรือส่งเอกสารใด ๆ ก็แล้วแต่มาให้คณะกรรมการชุดนี้ดำเนินการ และตามมาตรา ๓๘ วรรคแรกพนักงานเจ้าหน้าที่สามารถที่จะเข้าไปดำเนินการ สามารถที่จะเข้าไปตรวจสอบสถานบริวารต่าง ๆ แต่ท่านประธานฯ ครับ อำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานตามกฎหมายตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่มีบังคับ ไม่มีใช้บังคับกับผู้ฝ่าฝืน ไม่มีใช้บังคับกับผู้ที่ต้องให้ความร่วมมือกับเจ้าพนักงานชุดนี้ เช่นเดียวกับซึ่งจะต้องทำให้เหมือนกับร่างพระราชบัญญัติซึ่งเรากำลังจะพิจารณาในข้อต่อไปก็คือร่างพระราชบัญญัติที่เกี่ยวกับการจัดตั้งแรงงานซึ่งจะมีคล้าย ๆ กันว่า ผู้ใดไม่อำนวยความสะดวก ไม่ตอบหนังสือสอบถาม ไม่ชี้แจงข้อเท็จจริง หรือไม่ส่งสิ่งของหรือเอกสารที่เกี่ยวข้องแก่คณะกรรมการหรืออนุกรรมการอันเป็นการฝ่าฝืน ต้องมีโทษ ซึ่งในกฎหมายฉบับนี้ไม่มีการร่างไว้ คงจะต้อง

ฝากไปยังคณะกรรมการวิชาการได้โปรดเพิ่มเติม เป็นมาตรฐานวิธีสำเนาเรื่องของการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานตามกฎหมายฉบับนี้ด้วย ขอขอบคุณท่านประธานฯ ครับ

ประธานวุฒิสภา : ท่านสมาชิกฯ เราได้อภิปรายกันมานานพอสมควรนะครับ แล้วผมฟังดูประเด็นชักจะเริ่มใกล้ ๆ กัน เข้าไปทุกที ถึงแม้จะยังมีท่านสมาชิกหลายท่านยกมือ แต่ที่เรายังมีภาระที่จะต้องพิจารณาฉบับต่อไป ผมเพียงแต่ขอหารือต่อที่ประชุมว่า จะเห็นสมควรเปิดอภิปรายหรือยัง ท่านผู้ใดเห็นสมควรเปิดอภิปรายแล้วกรุณายกมือขึ้นครับ

(มีสมาชิก ยกมือเป็นส่วนมาก)

ประธานวุฒิสภา : ท่านผู้ใดเห็นสมควรเปิดอภิปรายต่อ

(ไม่มีสมาชิก ยกมือ)

ประธานวุฒิสภา : ไม่มีนะครับ ต่อไปผมจะขอมติจากที่ประชุมว่าจะรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้หรือไม่ ท่านผู้ใดเห็นควรรับหลักการ กรุณายกมือขึ้นครับ

(มีสมาชิก ยกมือเป็นส่วนมาก)

ประธานวุฒิสภา : ท่านผู้ใดไม่เห็นควรรับหลักการ

(ไม่มีสมาชิก ยกมือ)

ประธานวุฒิสภา : ไม่มีนะครับ กรรมการกรรมาธิการครับ ท่านรัฐมนตรีครับ

นายประสงค์ บูรณพงศ์ (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม) : ท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม นายแพทย์ประสงค์ บูรณพงศ์ ในฐานะรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม ขอเสนอตั้งกรรมาธิการวิสามัญ ๒๘ ท่าน ทางคณะรัฐมนตรีเสนอ ๘ ท่านครับ

ประธานวุฒิสภา : คณะรัฐมนตรีเสนอกรรมาธิการวิสามัญ จำนวน ๒๘ ท่าน มีท่านผู้ใดจะมีความคิดเห็นเป็นอย่างอื่นไหมครับ

(ไม่มีสมาชิก มีความคิดเห็นเป็นอย่างอื่น)

ประธานวุฒิสภา : ไม่มี เชิญคณะรัฐมนตรีเสนอ

นายประสงค์ บูรณพงศ์ (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม) : ท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ คณะรัฐมนตรีเสนอ

๑. นายประสงค์ บูรณพงศ์

๒. นายสุวัชร ตันยั้งตระกูล

LIRT

๓. นายอ่ำพล สิงห์โกวิท
๔. คุณหญิงสมศรี กั้นธมาลา
๕. คุณหญิงสุดศากร ชูจินดา
๖. นายจรูญ ภักดีธนากุล
๗. นางสุกัญญา นาชัยเวียง
๘. พันตำรวจเอก สุรศักดิ์ สุทธารมณ
๙. นายวัลลภ พลอยทับทิม

ประธานวุฒิสภา : เชิญท่านสมาชิกฯ เสนอ เชิญคุณวีระศรี

นายวีระ ปิตรชาติ : กราบเรียนท่านประธานฯ ที่เคารพ กระผม นายวีระ

ปิตรชาติ สมาชิกวุฒิสภา ขอเสนอขานามคณะกรรมการฝ่ายวุฒิสภาซึ่งจะเข้าร่วมในการพิจารณาว่าพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณีในครั้งนี้อยู่

๑. นางกีระณา สุนาวงศ์
๒. คุณหญิงจันทน์ สันตะบุตร
๓. คุณหญิงเต็มสิริ บุญสิงห์
๔. คุณหญิงนันทกา สุประภาตะนันท์
๕. นายนิพนธ์ ธรรมาร
๖. นายลิขิต เทอดสัตรีศักดิ์
๗. พลตำรวจเอก วลีษฐ เคษฎุบุตร
๘. นายวัลลภ ตั้งคณาบุรุษ
๙. นางสาวศรีย่าง พ่วงศันทรัพย์
๑๐. พลตำรวจโท สมควร ทวีกุล
๑๑. นางสาวสุวีร์ จุติกุล
๑๒. นางสุกัญญา ชลศึกษ์
๑๓. นางสุมน สมสาร
๑๔. คุณหญิงสุวัฒนา เพชรทองคำ
๑๕. พันเอกหญิง ชัยณีย์ เสาวภาพ
๑๖. นายสุชาติ ไตรประสิทธิ์

๑๗. นายถักขราทร จูฬารัตน

๑๘. นายโอสถ โภคิน

ประธานวุฒิสภา : ขอผู้รับรอง

(มีสมาชิกฯ ยกมือขึ้นรับรอง)

ประธานวุฒิสภา : ผู้รับรองถูกต้องและครบ มีท่านผู้ใดจะเสนอท่านอื่นอีกไหม

ครับ

(ไม่มีสมาชิกฯ เสนอ)

ประธานวุฒิสภา : ถ้าไม่มีก็ถือว่าที่ประชุมมีมติตามที่ผู้เสนอได้เสนอเชิญท่าน
เลขาธิการอ่านรายชื่อครับ

นายพิณิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา) : รายชื่อคณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. จำนวน
๒๗ ท่าน

๑. นายประสงค์ บุรณพงศ์
๒. นายสุรพร ดนัยตั้งตระกูล
๓. นายอาพล สิงห์โกวิท
๔. คุณหญิงสมศรี กั้นธมาลา
๕. คุณหญิงสุดศวรร ผู้จินดา
๖. นายจรัญ ภักดีธนากุล
๗. นางสุกัญญา นาชัยเวียง
๘. พันตำรวจเอก สุรศักดิ์ สุทธารมณ์
๙. นายวัลลภ พลอชัยบhim
๑๐. นางกวีระณา สุมาวงศ์
๑๑. คุณหญิงเต็มสิริ วัฒนสิงห์
๑๒. นายนิพนธ์ สรการ
๑๓. นายสิทธิ เทอดสรีร์ศักดิ์
๑๔. นายวัลลภ ตั้งคณาบุรุษ
๑๕. นางสาวศรีสว่าง หิ้ววงค์แพทย์

๑๖. พลตำรวจโท สมควร หรีกุล
 ๑๗. นางสาวสุรีย์ จุฑิภูษ
 ๑๘. นางสุกัญญา ชลสิทธิ์
 ๑๙. นางสุมน สมสาร
 ๒๐. คุณหญิงสุวิทนา เพชรทองคำ
 ๒๑. พันเอกหญิง อัสณีย์ เสาวภาพ
 ๒๒. คุณหญิงนันทกา สุประภาคนันทน์
 ๒๓. พลตำรวจเอก วชิษฐ เตชภูษธร
 ๒๔. นายสุชาติ ไตรประสิทธิ์
 ๒๕. นายอิสถ โกสิน
 ๒๖. คุณหญิงจันทร์ สันตะบุตร
 ๒๗. นายอัคราทร จุฬารัตน

ประธานวุฒิสภา : กำหนดการแปรญัตติครั้ง ท่านรัฐมนตรีครับ

นายประสงค์ บุรณหงส์ (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงแรงงานและสวัสดิการ
 สังคม) : ท่านประธานฯ ที่เคารพ แปรญัตติตามข้อบังคับ ๕ วันครับ

ประธานวุฒิสภา : คณะรัฐมนตรีเสนอแปรญัตติภายใน ๕ วันตามข้อบังคับ
 มีท่านผู้ใดจะเสนอเป็นอย่างอื่นไหมครับ

(ไม่มีสมาชิก เสนอ)

ประธานวุฒิสภา : ไม่มีนะครับ ก็ถือว่าแปรญัตติตามข้อบังคับภายใน ๕ วัน
 นะครับ

ต่อใบระเบียบวาระที่ ๕.๒ ร่างพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์
 พ.ศ. ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

(สำเนา)

ที่ สผ ๐๑๐๘/๓๑๒๔

สภาผู้แทนราษฎร

ถนนอุทองใน กท ๑๐๓๐๑

๑๗ เมษายน ๒๕๓๘

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ.

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล

ด้วยในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๑๗ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๓ (สมัยสามัญ ครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๓๘ ที่ประชุมได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. ซึ่งคณะรัฐมนตรีและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้เสนอ และให้เสนอต่อวุฒิสภาพิจารณาต่อไป

ฉะนั้น จึงเสนอร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมา เพื่อนำเสนอต่อวุฒิสภาพิจารณาต่อไป ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๘๖

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

กฤษ กงเพชร

(นายกฤษ กงเพชร)

รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง ปฏิบัติหน้าที่แทน
ประธานสภาผู้แทนราษฎร

LIRT

สารบัญ

เรื่อง การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์
พ.ศ. ซึ่งสภาผู้แทนราษฎร เห็นชอบแล้ว

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ร่างพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. (นายชัย ชิดชอบ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. (นายธานี ทวีจิราพร กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติทั้งสามฉบับนี้ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๑๘ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๘ (สมัยสามัญ ครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๓๘ และตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา โดยถือร่างของคณะรัฐมนตรีเป็นหลักในการพิจารณา เมื่อคณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้วจึงได้เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๑๘ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๘ (สมัยสามัญ ครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๓ เมษายน ๒๕๓๘ และครั้งที่ ๑๓ (สมัยสามัญ ครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๑๓ เมษายน ๒๕๓๘ ที่ประชุมได้พิจารณาว่าร่างพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. ในวาระที่สอง แล้วลงมติในวาระที่สามเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ และให้เสนอต่อวุฒิสภาเพื่อพิจารณาต่อไปตามรัฐธรรมนูญ

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้สภาผู้แทนราษฎรส่งให้วุฒิสภา เมื่อวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๓๘

ศิริลักษณ์ บินบัวรุ่งกิจ

(นางศิริลักษณ์ บินบัวรุ่งกิจ)

รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร รักษาการแทน

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

LIRT

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์
พ.ศ.

หลักการ

ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยพนักงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์

เหตุผล

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยพนักงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ เพื่อให้ฝ่ายบริหารกับพนักงานและลูกจ้างของรัฐวิสาหกิจมีสิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบในขอบเขตที่เหมาะสมและสอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาและส่งเสริมเสถียรภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนความมั่นคงของประเทศ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

(นายชัย จิตชอบ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

(นายธานีินทร์ ใจสมุทร กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

ร่าง
พระราชบัญญัติ
แรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์
พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยพนักงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์

.....
.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ."

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติพนักงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๔

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

"รัฐวิสาหกิจ" หมายความว่า

(๑) องค์การของรัฐบาลตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์การของรัฐบาลหรือกิจการของรัฐบาลตามกฎหมายที่จัดตั้งกิจการนั้น และให้หมายความรวมถึงหน่วยงานธุรกิจที่รัฐเป็นเจ้าของ

(๒) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่กระทรวง ทบวง กรม หรือทบวง การเมืองที่มีฐานะเทียบเท่า หรือรัฐวิสาหกิจตาม (๑) มีทุนรวมอยู่ด้วยเกินร้อยละห้าสิบ

"ลูกจ้าง" หมายความว่า ผู้ซึ่งตกลงทำงานให้แก่นายจ้างเพื่อรับค่าจ้าง

"นายจ้าง" หมายความว่า รัฐวิสาหกิจซึ่งตกลงรับลูกจ้างเข้าทำงานโดยจ่ายค่าจ้างให้และให้หมายความรวมถึงผู้มีอำนาจกระทำการแทนรัฐวิสาหกิจ หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้มีอำนาจกระทำการแทนรัฐวิสาหกิจด้วย

"ฝ่ายบริหาร" หมายความว่า ผู้ซึ่งทำงานในรัฐวิสาหกิจระดับผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจในการจ้าง เลิกจ้าง ขึ้นค่าจ้าง ตัดค่าจ้าง หรือลดค่าจ้าง

"สภาพการจ้าง" หมายความว่า หลักเกณฑ์เกี่ยวกับเงื่อนไขการจ้างหรือการทำงาน กำหนดวันและเวลาทำงาน ค่าจ้าง สวัสดิการ การเลิกจ้าง หรือประโยชน์อื่นของนายจ้างหรือลูกจ้างอื่นเกี่ยวกับการจ้างหรือการทำงาน

"ข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้าง" หมายความว่า ข้อตกลงระหว่างนายจ้างกับสหภาพแรงงานตามพระราชบัญญัตินี้

"ข้อพิพาทแรงงาน" หมายความว่า ข้อขัดแย้งระหว่างนายจ้างกับลูกจ้างเกี่ยวกับสภาพการจ้าง

"ปิดงาน" หมายความว่า การที่นายจ้างปฏิเสธไม่ยอมให้ลูกจ้างทำงานชั่วคราวเนื่องจากข้อพิพาทแรงงาน

"นัดหยุดงาน" หมายความว่า การที่ลูกจ้างร่วมกันไม่ทำงาน เพื่อข่มขู่หรือประท้วงงาน เพื่อให้การดำเนินงานบางส่วนหรือทั้งหมดของรัฐวิสาหกิจต้องหยุดชะงักหรือช้าลง

"สหภาพแรงงาน" หมายความว่า สหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้

"สหพันธ์แรงงาน" หมายความว่า สหพันธ์แรงงานรัฐวิสาหกิจที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้

LIART

"คณะกรรมการ" หมายความว่า คณะกรรมการแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์

"นายทะเบียน" หมายความว่า อธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย

"พนักงานประνομข้อพิพาทแรงงาน" หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติกรตามพระราชบัญญัตินี้

"พนักงานเจ้าหน้าที่" หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติกรตามพระราชบัญญัตินี้

"รัฐมนตรี" หมายความว่า รัฐมนตรีผู้ซึ่งรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานประโนมข้อพิพาทแรงงานและพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติกรตามพระราชบัญญัตินี้

การแต่งตั้งตามวรรคหนึ่ง ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

หมวด ๑

คณะกรรมการแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์

มาตรา ๖ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า "คณะกรรมการแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์" ประกอบด้วย รัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงแรงงาน และสวัสดิการสังคม เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ อธิบดีกรมบัญชีกลาง เป็นกรรมากรโดยตำแหน่ง และกรรมากรอื่นซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากฝ่ายนายจ้างห้าคน และฝ่ายลูกจ้างห้าคน และให้อธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานเป็นกรรมากรและเลขานุการ

ฝ่ายนายจ้างตามวรรคหนึ่ง หมายความว่า ผู้ว่ากร ผู้อำนวยการ กรรมากร ผู้จัดการ หรือบุคคลซึ่งดำรงตำแหน่งที่มีอำนาจหน้าที่คล้ายคลึงกัน แต่เรียกชื่ออย่างอื่นในรัฐวิสาหกิจ

LIART

ฝ่ายถูกจ้างตามวรรคหนึ่ง ำให้แต่งตั้งจากผู้ซึ่งได้รับการเลือกตั้งในระหว่าง
 ประธานสหภาพแรงงานด้วยกัน การเลือกตั้งให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนดโดย
 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๗ กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งมีวาระอยู่ในตำแหน่ง คราวละสองปี
 กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่ง อาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

มาตรา ๘ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๗ กรรมการ ซึ่ง
 รัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) รัฐมนตรีให้ออกเพราะมีการกระทำอันเป็นการฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตาม
 พระราชบัญญัตินี้ หรือมีความผิดตามพระราชบัญญัตินี้
- (๔) พ้นจากการเป็นนายจ้าง หรือพ้นจากการเป็นประธานสหภาพแรงงานแล้ว
 แต่กรณี
- (๕) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๖) เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ หรือ
- (๗) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับ
 ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ

ในกรณีที่กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ำให้รัฐมนตรี
 แต่งตั้งกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างและให้ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระ
 ที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งตนแทน

การแต่งตั้งกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างก่อนครบวาระของกรรมการฝ่ายถูกจ้าง
 ำให้แต่งตั้งจากประธานสหภาพแรงงานผู้ได้รับเลือกตั้งที่คู่ลำดับถัดไป ของการเลือกตั้ง
 คราวที่กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระได้รับเลือกตั้ง

มาตรา ๘ ในกรณีที่มีการกระทำความผิดซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งดำรงตำแหน่งครบ ตามวาระแล้ว แต่ยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่ ให้กรรมการที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อน จนกว่ากรรมการที่ได้รับแต่งตั้งใหม่จะเข้ารับหน้าที่

มาตรา ๑๐ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุม ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด และต้องมีกรรมการฝ่ายนายจ้าง และฝ่ายลูกจ้างอย่างน้อยฝ่ายละหนึ่งคน จึงเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคราวใด ถ้าประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุม หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

มติที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งมีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ในการประชุมคราวใด ถ้าไม่ได้องค์ประชุมตามที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่งให้จัดให้มีการประชุมอีกครั้งหนึ่งภายในสิบห้าวันนับตั้งแต่วันที่นัดประชุมครั้งแรก การประชุมครั้งหลังนี้ แม้จะไม่มีกรรมการฝ่ายนายจ้าง หรือฝ่ายลูกจ้างมาประชุม ถ้ามีกรรมการมาประชุม ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด ก็ให้ถือเป็นองค์ประชุม

มาตรา ๑๑ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดมาตรฐานขั้นต่ำของสภาพการจ้าง

(๒) เสนอคณะรัฐมนตรีกำหนดขอบเขตสภาพการจ้างที่เกี่ยวกับการเงินสำหรับรัฐวิสาหกิจแต่ละแห่งที่รัฐวิสาหกิจนั้นอาจดำเนินการเองได้

(๓) พิจารณาให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับสภาพการจ้าง ตามวรรคสามและ

มาตรา ๑๖

(๔) พิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาทแรงงานตามมาตรา ๒๔

(๕) แต่งตั้งบุคคลหรือคณะบุคคลเพื่อดำเนินการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทแรงงานก่อนมีคำวินิจฉัยชี้ขาดตามมาตรา ๒๕ วรรคห้า

(๖) พิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดตามมาตรา ๓๓ และมาตรา ๓๕

(๗) เสนอความเห็นและให้คำแนะนำแก่รัฐวิสาหกิจเกี่ยวกับการปฏิบัติ ความ

กฎหมาย

LIRT

(๘) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามพระราชบัญญัตินี้ หรือตามที่รัฐมนตรีมอบหมาย
 มาตราฐานขั้นต่ำของสภาพการจ้างตาม (๑) เมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะ
 รัฐมนตรีแล้ว ให้ใช้บังคับแก่รัฐวิสาหกิจทุกแห่ง

ในกรณีที่รัฐวิสาหกิจใด เห็นสมควรปรับปรุงสภาพการจ้างที่เกี่ยวกับการเงิน
 ที่อยู่นอกเหนือจากที่กำหนดตามมาตรา ๑๑ (๒) จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ
 และคณะรัฐมนตรีก่อน จึงจะดำเนินการได้

มาตรา ๑๒ คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิไม่เกินห้าคน เป็นที่
 ปรึกษาของคณะกรรมการเพื่อให้คำปรึกษา และเสนอความเห็นในเรื่องที่คณะกรรมการ
 มอบหมาย

มาตรา ๑๓ คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณา หรือ
 ปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา ๑๔ ในการปฏิบัติกรตามหน้าที่ ให้คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ
 หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งคณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการมอบหมาย มีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในสถานที่ทำงานของนายจ้าง สถานที่ที่ถูกจ้างทำงานอยู่หรือ
 สำนักงานของนายจ้าง สภาพแหล่งงาน หรือสหพันธ์แรงงาน ในระหว่างเวลาทำการเพื่อ
 สอบถามข้อเท็จจริงหรือตรวจสอบเอกสารได้ตามความจำเป็น

(๒) มีหนังสือสอบถามหรือเรียกบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำ หรือให้ส่ง
 สิ่งของหรือเอกสารที่เกี่ยวข้องมาเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการ คณะ
 อนุกรรมการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

ให้ผู้ซึ่งเกี่ยวข้องอำนวยความสะดวก ชี้แจงข้อเท็จจริง ตอบหนังสือสอบถาม
 หรือส่งสิ่งของหรือเอกสารที่เกี่ยวข้องแก่คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือพนักงาน
 เจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๑๕ คณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการจะมีหนังสือเชิญผู้เกี่ยวข้องหรือ
 ผู้ทรงคุณวุฒิมาแสดงความคิดเห็นในเรื่องที่เกี่ยวข้องก็ได้

มาตรา ๑๖ ให้มีสำนักงานคณะกรรมการแรงงานรัฐสภากิจสัมพันธ์ ในกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานและให้มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) ปฏิบัติงานธุรการของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ ตามพระราชบัญญัตินี้
- (๒) ปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการมอบหมาย

หมวด ๒

คณะกรรมการกิจการสัมพันธ์

มาตรา ๑๗ ให้มีคณะกรรมการกิจการสัมพันธ์ขึ้นในรัฐสภากิจแต่ละแห่งประกอบด้วย กรรมการของรัฐสภากิจนั้นคนหนึ่ง ซึ่งคณะกรรมการรัฐสภากิจแห่งนั้นกำหนดเป็นประธานกรรมการ ผู้แทนฝ่ายนายจ้างซึ่งรัฐสภากิจแห่งนั้น แต่งตั้งจากฝ่ายบริหารของรัฐสภากิจนั้น ตามจำนวนที่รัฐสภากิจกำหนด ซึ่งต้องไม่น้อยกว่าห้าคนแต่ไม่เกินเก้าคน และผู้แทนฝ่ายลูกจ้างซึ่งแต่งตั้งจากสมาชิกของสหภาพแรงงาน ในรัฐสภากิจนั้นตามที่สหภาพแรงงานเสนอ มีจำนวนเท่ากับจำนวนผู้แทนฝ่ายนายจ้างเป็นกรรมการ

ในกรณีที่ไม่มีสหภาพแรงงานในรัฐสภากิจใด หรือในระหว่างที่สหภาพแรงงานต้องเลิกไปตามมาตรา ๖๐ ให้รัฐสภากิจนั้นแต่งตั้งลูกจ้างจำนวนเท่ากับจำนวนผู้แทนฝ่ายนายจ้างเข้าร่วมเป็นกรรมการ

ให้ลูกจ้างซึ่งได้รับแต่งตั้งตามวรรคสอง อยู่ในตำแหน่งกรรมการจนกว่าจะสามารถแต่งตั้งผู้แทนของสหภาพแรงงานตามวรรคหนึ่งได้

มาตรา ๑๘ กรรมการกิจการสัมพันธ์มีวาระ อยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

มาตรา ๑๘ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๑๘ กรรมการ
กิจการสัมพันธ์พ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ
- (๔) พ้นจากการเป็นฝ่ายบริหาร หรือเมื่อรัฐวิสาหกิจเห็นควรให้มีการเปลี่ยน
ผู้แทนใหม่ สำหรับกรณีของผู้แทนฝ่ายนายจ้าง

(๕) พ้นจากการเป็นสมาชิกของสหภาพแรงงาน หรือเมื่อสหภาพแรงงานเห็น
ควรให้มีการเปลี่ยนผู้แทนใหม่หรือพ้นจากการเป็นลูกจ้าง สำหรับกรณีของผู้แทนฝ่ายลูกจ้าง

- (๖) ได้รับความผิดอาญาโดยศาลพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับ
ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

ในกรณีที่กรรมการกิจการสัมพันธ์พ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้มีการแต่งตั้ง
กรรมการกิจการสัมพันธ์แทนตำแหน่งที่ว่าง และให้ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งเท่ากับ
วาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งตนแทน

มาตรา ๒๐ ให้คณะกรรมการกิจการสัมพันธ์ จัดให้มีการประชุมอย่างน้อยเดือน
ละหนึ่งครั้ง และให้นำความในมาตรา ๑๐ มาใช้บังคับกับการประชุมของคณะกรรมการ
กิจการสัมพันธ์โดยอนุโลม

ในกรณีที่กรรมการกิจการสัมพันธ์ไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามร้องขอให้คณะกรรมการ
กิจการสัมพันธ์จัดให้มีการประชุมภายในสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำร้องขอ

มาตรา ๒๑ ให้คณะกรรมการกิจการสัมพันธ์มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) ศึกษาให้ความเห็นเกี่ยวกับการปรับปรุงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน
ของรัฐวิสาหกิจ
- (๒) หาทางปรองดองและระงับข้อขัดแย้งในรัฐวิสาหกิจนั้น
- (๓) ปรึกษาหารือเพื่อพิจารณาปรับปรุงระเบียบข้อบังคับในการทำงานอันจะเป็น
ประโยชน์ต่อนายจ้าง ลูกจ้าง และรัฐวิสาหกิจนั้น

LIRT

(๔) ปรึกษาหารือเพื่อแก้ปัญหาตามคำร้องทุกข์ของลูกจ้าง หรือสหภาพแรงงาน เว้นแต่การร้องทุกข์ที่เกี่ยวกับการลงโทษทางวินัย ให้เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับของ รัฐวิสาหกิจ

(๕) ปรึกษาหารือเพื่อพิจารณาปรับปรุงสภาพการจ้าง

มาตรา ๒๒ ให้นายจ้างอำนวยความสะดวก ในการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการ กิจการสัมพันธ์ หรือคณะกรรมการกระทำใด ๆ อันเป็นผลให้กรรมการกิจการสัมพันธ์ ไม่สามารถทำงานต่อไปได้

นายจ้างจะเลิกจ้าง ลดค่าจ้าง ตัดค่าจ้าง หรือพักงานกรรมการกิจการสัมพันธ์ ได้ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากศาลแรงงานก่อน เว้นแต่กรรมการกิจการสัมพันธ์ผู้นั้นจะให้ความยินยอมเป็นหนังสือ หรือเป็นการเลิกจ้างเพราะเหตุเกษียณอายุ

หมวด ๓

ข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างและวิธีระงับข้อพิพาทแรงงาน

มาตรา ๒๓ ข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างให้มีระยะเวลาใช้บังคับ ตามที่ นายจ้างและสหภาพแรงงานได้ตกลงกัน

การเรียกร้องให้มีการกำหนดข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้าง หรือการแก้ไข เพิ่มเติมข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้าง นายจ้างหรือสหภาพแรงงานต้องยื่นข้อเรียกร้อง เป็นหนังสือให้อีกฝ่ายหนึ่งทราบ และให้ฝ่ายที่ยื่นข้อเรียกร้องส่งสำเนาข้อเรียกร้องให้ นายทะเบียนทราบโดยฉันทันที

ฯให้ฝ่ายยื่นข้อเรียกร้องระบุชื่อผู้ซึ่งมีอำนาจทำการแทนเป็นผู้แทน ในการเจรจา ซึ่งต้องมีจำนวนไม่เกินเจ็ดคน

ผู้แทนในการเจรจาฝ่ายนายจ้างต้องแต่งตั้งจากฝ่ายบริหาร ของรัฐวิสาหกิจนั้น และผู้แทนในการเจรจาฝ่ายสหภาพแรงงานต้องแต่งตั้งจากกรรมการ หรือสมาชิกสหภาพ แรงงานนั้น

LIART

มาตรา ๒๔ เมื่อได้รับข้อเรียกร้องแล้ว ให้ฝ่ายที่รับข้อเรียกร้องแจ้งชื่อผู้แทนในการเจรจาจำนวนไม่เกินเจ็ดคน เป็นหนังสือให้ฝ่ายที่ยื่นข้อเรียกร้องทราบโดยมิชักช้าและให้ทั้งสองฝ่าย เริ่มเจรจากันภายในห้าวันนับแต่วันที่ได้รับข้อเรียกร้อง

นายจ้างหรือสหภาพแรงงานจะแต่งตั้งที่ปรึกษาเพื่อให้คำปรึกษาแนะนำแก่ผู้แทนของตนก็ได้ แต่ต้องมีจำนวนฝ่ายละไม่เกินสองคน

มาตรา ๒๕ ถ้านายจ้างกับสหภาพแรงงานสามารถตกลง เกี่ยวกับข้อเรียกร้องได้แล้ว ให้ทำข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างนั้น เป็นหนังสือลงลายมือชื่อผู้แทนในการเจรจาของนายจ้างและสหภาพแรงงาน ซึ่งมีจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนผู้แทนฝ่ายตนและให้นายจ้างประกาศข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างโดยเปิดเผยไว้ ณ สถานที่ที่ลูกจ้างทำงานอยู่ เป็นเวลาอย่างน้อยสามสิบวัน โดยเริ่มประกาศภายในสามวันนับแต่วันที่ได้ตกลงกัน

ให้นายจ้างนำข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้าง ความรศหนึ่งมาจดทะเบียนต่อ นายทะเบียน หรือผู้ซึ่งนายทะเบียนมอบหมายภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ตกลงกัน

มาตรา ๒๖ ข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างที่เกี่ยวกับการเงิน ที่อยู่นอกเหนือจากที่กำหนดตามมาตรา ๑๑ (๒) นายจ้างจะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการและคณะรัฐมนตรีก่อนจึงจะดำเนินการได้

มาตรา ๒๗ ข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างมีผลผูกพันนายจ้าง และลูกจ้างซึ่งเป็นสมาชิกสหภาพแรงงาน

ห้ามมิให้นายจ้างทำสัญญาจ้างแรงงานกับลูกจ้าง ซึ่งเป็นสมาชิกสหภาพแรงงาน ข้อหรือบังคับกับข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้าง เว้นแต่สัญญาจ้างแรงงานนั้นจะเป็นคุณแก่ลูกจ้างยิ่งกว่า

มาตรา ๒๘ ในกรณีที่ไม่มีการเจรจากันภายในกำหนดตามมาตรา ๒๔ หรือมีการเจรจากันแล้วแต่ตกลงกันไม่ได้ไม่ว่าด้วยเหตุใด ให้ถือว่าได้มีข้อพิพาทแรงงานเกิดขึ้น

และให้ฝ่ายยื่นข้อเรียกร้องแจ้ง เป็นหนังสือให้พนักงานประนอมข้อพิพาทแรงงานทราบภายใน เจ็ดสิบสองชั่วโมงนับแต่เวลาที่พ้นกำหนด หรือนับแต่เวลาที่ตกลงกันไม่ได้แล้วแต่กรณี

มาตรา ๒๘ เมื่อพนักงานประนอมข้อพิพาทแรงงาน ได้รับแจ้งตามมาตรา ๒๘ แล้ว ให้พนักงานประนอมข้อพิพาทแรงงานดำเนินการประนอมข้อพิพาทภายในกำหนดสิบวัน นับแต่วันที่พนักงานประนอมข้อพิพาทแรงงานได้รับหนังสือแจ้ง

ถ้าได้มีการตกลงกันภายในระยะเวลาตามวรรคหนึ่งให้นำมาตรา ๒๕ มาใช้ บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่ไม่มีข้อตกลงกันได้ภายในระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าข้อพิพาท แรงงานนั้นเป็นข้อพิพาทแรงงานที่ตกลงกันไม่ได้ และให้ฝ่ายที่แจ้งข้อเรียกร้องว่าข้อพิพาท แรงงานที่ตกลงกันไม่ได้ ส่งให้คณะกรรมการภายในสิบวันนับแต่วันที่เป็นข้อพิพาทแรงงาน ที่ตกลงกันไม่ได้

เมื่อคณะกรรมการได้รับข้อพิพาทแรงงานที่ตกลงกันไม่ได้ ให้พิจารณาวินิจฉัย ชี้ขาดภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับข้อพิพาทแรงงานดังกล่าว

ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นสมควร คณะกรรมการจะแต่งตั้งบุคคลหรือคณะบุคคล เพื่อดำเนินการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทแรงงานดังกล่าวก่อนมีการวินิจฉัยชี้ขาดก็ได้

มาตรา ๓๐ ค่าวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด ฝ่ายยื่นข้อเรียกร้อง และฝ่ายรับข้อเรียกร้องต้องปฏิบัติตาม แต่ถ้าเป็นค่าวินิจฉัยชี้ขาดที่เกี่ยวกับการเงินที่อยู่นอกเหนือกำหนดตามมาตรา ๑๑ (๒) จะมีผลใช้บังคับได้ต่อเมื่อได้รับความเห็นชอบจาก คณะรัฐมนตรีแล้ว

มาตรา ๓๑ ไม่ว่ากรณีใด ห้ามมิให้นายจ้างปิดงานหรือลูกจ้างหยุดงาน

มาตรา ๓๒ เมื่อได้มีการยื่นข้อเรียกร้องตามมาตรา ๒๓ แล้ว ถ้าข้อเรียกร้อง นั้น ยังอยู่ในระหว่างการเจรจา การประนอม การไกล่เกลี่ย หรือการชี้ขาดข้อพิพาท แรงงานตามมาตรา ๒๘ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ หรือมาตรา ๒๙

LIRT

ห้ามมิให้นายจ้างเลิกจ้างหรือโยกย้ายหน้าที่การงานลูกจ้าง ผู้แทนลูกจ้าง กรรมการ หรืออนุกรรมการซึ่งเกี่ยวข้องกับข้อเรียกร้อง เว้นแต่บุคคลดังกล่าว

(๑) พุทธศักราชที่หรือกระทำความผิดอาญาโดยเจตนาแก่นายจ้าง

(๒) จงใจทำให้นายจ้างได้รับความเสียหาย

(๓) ผ่าฝืนข้อบังคับ ระเบียบ หรือคำสั่งอันชอบด้วยกฎหมายของนายจ้างโดยนายจ้างได้ว่างแล้วและตกเดือนเป็นหนังสือแล้ว เว้นแต่กรณีที่ร้ายแรง นายจ้างไม่จำเป็นต้องว่างแล้วและตกเดือน ทั้งนี้ ข้อบังคับ ระเบียบ หรือคำสั่งนั้น ต้องมิได้ออกเพื่อขัดขวางมิให้บุคคลดังกล่าวดำเนินการเกี่ยวกับข้อเรียกร้อง

(๔) ละทิ้งหน้าที่เป็นเวลาสากลวันทำงานติดต่อกัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

ห้ามมิให้ลูกจ้าง ผู้แทนลูกจ้าง กรรมการ อนุกรรมการ หรือสมาชิกสหภาพแรงงาน ซึ่งเกี่ยวข้องกับข้อเรียกร้อง สนับสนุนหรือก่อเหตุการฉ้อโกง

มาตรา ๓๓ ห้ามมิให้นายจ้าง

(๑) เลิกจ้าง หรือกระทำกราดใด ๆ อันอาจเป็นผลให้ลูกจ้างไม่สามารถทํางานอยู่ต่อไปได้ เพราะเหตุที่ลูกจ้างได้ดำเนินการขอจัดตั้งสหภาพแรงงาน สหพันธ์แรงงาน หรือเข้าเป็นสมาชิกหรือกรรมการสหภาพแรงงาน กรรมการสหพันธ์แรงงาน กรรมการกิจการสัมพันธ์ กรรมการแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ หรืออนุกรรมการหรือดำเนินการฟ้องร้อง เป็นพยาน หรือให้หลักฐานต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ นายทะเบียนหรือคณะกรรมการ หรือต่อศาลแรงงาน

(๒) ขัดขวางในการที่ลูกจ้างเป็นสมาชิก หรือให้ลูกจ้างออกจากความเป็นสมาชิกของสหภาพแรงงาน สหพันธ์แรงงาน กรรมการกิจการสัมพันธ์ หรือให้ หรือตกลงจะให้ เงินหรือทรัพย์สินแก่ลูกจ้าง หรือเข้าหน้าที่ของสหภาพแรงงาน เพื่อมิให้สมัครหรือรับสมัครลูกจ้างเป็นสมาชิก หรือเพื่อให้ออกจากการเป็นสมาชิกของสหภาพแรงงาน

(๓) ขัดขวางการดำเนินการของสหภาพแรงงาน หรือสหพันธ์แรงงานหรือขัดขวางการใช้สิทธิของลูกจ้างในการเป็นสมาชิกสหภาพแรงงาน หรือ

(๔) เข้าแทรกแซงการดำเนินการของสหภาพแรงงาน หรือสหพันธ์แรงงานโดยมิชอบด้วยกฎหมาย

LIART

หมวด ๔
สหภาพแรงงาน

มาตรา ๓๖ สหภาพแรงงานจะมีขึ้นได้ ก็แต่โดยอาศัยอำนาจตามบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

สหภาพแรงงานต้องมีวัตถุประสงค์เพื่อ

(๑) ส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างลูกจ้างกับนายจ้าง และระหว่างลูกจ้างด้วยกัน

(๒) พิจารณาช่วยเหลือสมาชิกตามคำร้องทุกข์

(๓) แสวงหาและคุ้มครองผลประโยชน์เกี่ยวกับสภาพการจ้างของลูกจ้าง

(๔) ดำเนินการและให้ความร่วมมือเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ และรักษาผลประโยชน์ของรัฐวิสาหกิจ

ให้รัฐวิสาหกิจแต่ละแห่งมีสหภาพแรงงานได้เพียงสหภาพแรงงานเดียว

มาตรา ๓๗ บุคคลดังต่อไปนี้ มีสิทธิรวมตัวกันจัดตั้งสหภาพแรงงานได้

(๑) เป็นลูกจ้างในรัฐวิสาหกิจเดียวกันที่มีฝ่ายบริหาร

(๒) บรรลุนิติภาวะแล้ว และ

(๓) มีสัญชาติไทย

มาตรา ๓๘ สหภาพแรงงานจะตั้งขึ้นได้ต้องมีสมาชิกไม่น้อยกว่าร้อยละยี่สิบห้าของลูกจ้างทั้งหมด แต่ไม่รวมฝั่งลูกจ้างซึ่งทำงานมีลักษณะเป็นครั้งคราวเป็นกรณีไปตามฤดูกาล หรือเป็นงานตามโครงการ ต้องมีข้อบังคับ และตั้งจดทะเบียนต่อนายทะเบียน และเมื่อได้จดทะเบียนแล้ว ให้สหภาพแรงงานเป็นนิติบุคคล

มาตรา ๓๙ ทหารของจดทะเบียนสหภาพแรงงาน ให้ลูกจ้างผู้มีสิทธิจัดตั้งสหภาพแรงงานจำนวนไม่น้อยกว่าสิบคน เป็นผู้เริ่มก่อการ เป็นคำขอเป็นหนังสือต่อนายทะเบียน

LIRT

หรือมั่วร้ายข้างข้อบังคับของสหภาพแรงงานท้องถิ่น บัญชีรายชื่อและลายมือชื่อของผู้แสดงความจำนงเข้าเป็นสมาชิกสหภาพแรงงานไม่น้อยกว่าร้อยละสิบ ของลูกจ้างทั้งหมด แต่ไม่รวมถึงลูกจ้างซึ่งทำงานอันมีลักษณะเป็นครั้งคราว เป็นอาจร เว้นไปตามฤดูกาล หรือเป็นงานตามโครงการ

คำขอและบัญชีรายชื่อให้เป็นไปตามแบบที่อธิบดีกรมสวัสดิการ และคุ้มครองแรงงานกำหนด

เมื่อนายทะเบียนรับคำขอจดทะเบียนสหภาพแรงงานแล้ว ให้นายทะเบียนปิดประกาศโดยเปิดเผย ณ สถานที่ทำงานของลูกจ้าง เพื่อให้ลูกจ้างทั้งหมดทราบ

มาตรา ๔๐ ข้อบังคับของสหภาพแรงงาน ต้องมีข้อความดังต่อไปนี้

- (๑) ชื่อ ซึ่งต้องมีคำว่า "สหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจ" กำกับไว้หน้าชื่อขึ้นต้นด้วย
- (๒) วัตถุประสงค์
- (๓) ที่ตั้งสำนักงาน
- (๔) วิธีรับสมาชิกและการขอเข้าจากสมาชิกภาพ
- (๕) อัตราเงินค่าสมัครและค่าบำรุงและวิธีการชำระเงิน
- (๖) ข้อกำหนดเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ของสมาชิก
- (๗) ข้อกำหนดเกี่ยวกับคณะกรรมการ ได้แก่ จำนวนกรรมการ การเลือกตั้งกรรมการ วาระของนาย เป็นกรรมการ การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการ และการประชุมของคณะกรรมการ
- (๘) ข้อกำหนดเกี่ยวกับการประชุมใหญ่
- (๙) ข้อกำหนดเกี่ยวกับการบริหารสหภาพแรงงาน
- (๑๐) ข้อกำหนดเกี่ยวกับการใช้จ่าย การเก็บรักษาเงินและทรัพย์สินอื่นตลอดจนการหาวัตถุประสงค์และการตรวจบัญชี

ข้อบังคับความวรรคหนึ่ง ต้องมีสาระที่สามารถเอื้ออำนวยให้การดำเนินงานของสหภาพแรงงานเป็นไปโดยเกิดความเป็นธรรม และรักษาประโยชน์ของลูกจ้างในรัฐวิสาหกิจ

มาตรา ๔๑ เมื่อนายทะเบียนได้รับคำขอจดทะเบียนสหภาพแรงงานในรัฐวิสาหกิจใดและตรวจสอบแล้ว เห็นว่า วัตถุประสงค์ถูกต้องตามขอบเขตของมาตรา ๓๖ และไม่ขัด

LIART

ต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ผู้ยื่นคำขอมีคุณสมบัติถูกต้องตามมาตรา ๓๗ คำขอทั้งกล่าว มีข้อความ ตลอดจนเอกสารหลักฐานครบถ้วนถูกต้องตามมาตรา ๓๘ และยังมีถึงครบถูกต้องตามมาตรา ๔๐ มีลายมือชื่อผู้แสดงความจำนง เข้าเป็นสมาชิกสหภาพแรงงานเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละยี่สิบห้าของลูกจ้างทั้งหมด แต่ไม่รวมถึงลูกจ้างซึ่งทำงานอันมีลักษณะ เป็นครั้งคราว เป็นกาจร เป็นไปตามฤดูกาล หรือเป็นงานตามโครงการ และยังไม่มีการจัดทะเบียนสหภาพแรงงานขึ้นในรัฐสภาท้องถิ่นให้นายทะเบียนรับจดทะเบียนและออกใบสำคัญแสดงการจัดทะเบียนสหภาพแรงงาน ให้แก่สหภาพแรงงานนั้น

คำขอลดทะเบียนรายใด มีข้อความ ตลอดจนเอกสารหลักฐานไม่ครบถ้วนถูกต้องอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือมีผู้แสดงความจำนง เข้าเป็นสมาชิกสหภาพแรงงานไม่ถึงร้อยละยี่สิบห้าของลูกจ้างทั้งหมดตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ยื่นคำขอลดทะเบียนรายดังกล่าว ดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมให้ถูกต้องครบถ้วนภายในกำหนดเวลาหนึ่งปี นับแต่วันที่นายทะเบียนมีหนังสือแจ้งให้ทราบ ถ้าผู้ยื่นคำขอลดทะเบียนไม่ดำเนินการดังกล่าวให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลานั้น ให้ถือว่าคำขอลดทะเบียนสหภาพแรงงานรายดังกล่าว เป็นอันตกไป

มาตรา ๔๒ ในกรณีที่ผู้ยื่นคำขอลดทะเบียนสหภาพแรงงาน ในรัฐสภาท้องถิ่นใด เกินหนึ่งราย ถ้าปรากฏว่าคำขอลดทะเบียนรายใดมีข้อความและ เอกสารหลักฐานครบถ้วนถูกต้อง ตลอดจนได้แจ้งจำนวนผู้แสดงความจำนง เข้าเป็นสมาชิกสหภาพแรงงานถึงร้อยละยี่สิบห้าของลูกจ้างทั้งหมดตามมาตรา ๔๐ เป็นลำดับแรก ให้นายทะเบียนรับจดทะเบียนสหภาพแรงงานนั้น แต่ถ้ามีคำขอที่มีลักษณะครบถ้วนดังกล่าว เกินหนึ่งราย ให้นายทะเบียนดำเนินการให้ผู้ยื่นคำขอลดทะเบียนแต่ละรายมาร่วมพิจารณาทำความตกลง เพื่อรวมเป็นคำขอเดียวกัน ถ้าไม่สามารถตกลงกันได้ ให้รับจดทะเบียนสหภาพแรงงานที่มีจำนวนผู้แสดงความจำนง เข้าเป็นสมาชิกมากที่สุด ถ้ายังปรากฏว่ามีคำขอลดทะเบียนสหภาพแรงงานโดยมีจำนวนรายชื่อผู้แสดงความจำนง เข้าเป็นสมาชิกมากที่สุดเท่ากัน เกินหนึ่งราย ให้นายทะเบียนดำเนินการจับสลากโดย เปิดผนึกระหว่างผู้ยื่นคำขอดังกล่าว และรับจดทะเบียนสหภาพ-แรงงานรายที่จับสลากได้

มาตรา ๔๓ ผู้ยื่นคำขอจดทะเบียนมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งไม่รับจดทะเบียนก่อนต่อรัฐมนตรี
โดยทำเป็นหนังสือยื่นต่อรัฐมนตรี ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งดังกล่าว

ให้รัฐมนตรีวินิจฉัยอุทธรณ์ และแจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่
ได้รับหนังสืออุทธรณ์

คำวินิจฉัยอุทธรณ์ของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

มาตรา ๔๔ เมื่อได้จดทะเบียนแล้ว ให้นายทะเบียนประกาศผลการจดทะเบียน
สภาพแรงงานในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๔๕ ให้ผู้วิงวอนกล่าวจัดตั้งสหภาพแรงงานจัดให้มีการประชุมใหญ่สามัญ
ครั้งแรกภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่จดทะเบียน เพื่อเลือกตั้งคณะกรรมการสหภาพ
แรงงานและมอบหมายการตั้งปวงให้คณะกรรมการสหภาพแรงงาน และอนุมัติร่างข้อบังคับ
ที่ใช้ยื่นต่อนายทะเบียนตามมาตรา ๔๑

เมื่อที่ประชุมใหญ่ได้เลือกตั้งคณะกรรมการสหภาพแรงงาน และอนุมัติร่างข้อ
บังคับแล้ว ให้นำสำเนาข้อบังคับและรายชื่อ ที่อยู่ อาชีพ หรือวิชาชีพอของกรรมการ
สหภาพแรงงานไปจดทะเบียน ภายในสิบวันนับแต่วันที่ที่ประชุมใหญ่ลงมติ

มาตรา ๔๖ การแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับของสหภาพแรงงานและการเปลี่ยนแปลง
กรรมการสหภาพแรงงานจะกระทำได้โดยมติของที่ประชุมใหญ่ และต้องนำไปจดทะเบียน
ภายในสิบวันนับแต่วันที่ที่ประชุมใหญ่ลงมติ

การแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับ และการเปลี่ยนแปลงกรรมการสหภาพแรงงานตาม
วรรคหนึ่ง จะมีผลใช้บังคับต่อเมื่อนายทะเบียนได้รับจดทะเบียนแล้ว

ให้นำมาตรา ๔๑ มาใช้บังคับแก่การขอแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับ และการ
เปลี่ยนแปลงกรรมการสหภาพแรงงานโดยอนุโลม

มาตรา ๔๗ สมาชิกของสหภาพแรงงานในรัฐวิสาหกิจ จะต้องเป็นลูกจ้าง
ในรัฐวิสาหกิจนั้นตลอดเวลาที่ยังเป็นสมาชิก

ห้ามมิให้ฝ่ายบริหารเป็นสมาชิกสหภาพแรงงาน

LIRT

มาตรา ๔๘ สมาชิกของสหภาพแรงงานมีสิทธิขอตรวจสอบทะเบียนสมาชิกเอกสาร หรือบัญชี เพื่อทราบการดำเนินงานของสหภาพแรงงานได้ในเวลาเปิดทำการ

ในการขอตรวจสอบตามวรรคหนึ่ง เจ้าหน้าที่ของสหภาพแรงงานต้องให้ความสะดวกตามสมควร

มาตรา ๔๙ สมาชิกภาพของสมาชิกสหภาพแรงงานสิ้นสุดลง เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ที่ประชุมใหญ่ให้ออก เพราะมีเหตุตามที่กำหนดในข้อบังคับของสหภาพแรงงาน
- (๔) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๔๗

มาตรา ๕๐ เพื่อประโยชน์ของสมาชิกสหภาพแรงงาน ให้สหภาพแรงงานมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) ยื่นข้อเรียกร้องต่อฝ่ายนายจ้างเกี่ยวกับสภาพการจ้างงานสมาชิก
- (๒) ยื่นคำร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการกิจการสัมพันธ์ เพื่อพิจารณาตามมาตรา ๒๑ (๔)
- (๓) ตั้งผู้แทนเข้าร่วมเป็นกรรมการในคณะกรรมการกิจการสัมพันธ์
- (๔) จัดให้มีการให้บริการเพื่อสวัสดิการของสมาชิก หรือจัดสรรเงินหรือทรัพย์สินเพื่อสาธารณประโยชน์ ทั้งนี้ ตามที่ที่ประชุมใหญ่เห็นสมควร
- (๕) เชียวกกับเงินค่าสมัครเป็นสมาชิก และเงินค่าบำรุงตามอัตราที่กำหนดในข้อบังคับของสหภาพแรงงาน
- (๖) ดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๖

มาตรา ๕๑ ให้สหภาพแรงงานมีคณะกรรมการสหภาพแรงงาน เป็นผู้ดำเนินการและเป็นผู้แทนของสหภาพแรงงานในกิจการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก เพื่อการนี้คณะกรรมการสหภาพแรงงานจะมอบหมายให้กรรมการคนหนึ่งหรือหลายคนทำแทนก็ได้

LIRT

คณะกรรมการสหภาพแรงงานอาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการสหภาพแรงงาน เพื่อปฏิบัติงานตามที่มอบหมายได้

มาตรา ๕๒ กรรมการสหภาพแรงงานหรืออนุกรรมการสหภาพแรงงาน ตามมาตรา ๕๑ ต้องเป็นสมาชิกของสหภาพแรงงานนั้น

กรรมการสหภาพแรงงานซึ่งนายทะเบียนสั่งให้ออกจากตำแหน่งตามมาตรา ๕๑ จะดำรงตำแหน่งกรรมการสหภาพแรงงานใหม่ได้ ตหเมื่อพ้นกำหนดเวลาหนึ่งปีนับแต่วันที่นายทะเบียนสั่งให้ออกจากตำแหน่ง

มาตรา ๕๓ สหภาพแรงงานจะกระทำการดังต่อไปนี้ได้ก็แต่โดยมติของที่ประชุมใหญ่

- (๑) แก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับ
- (๒) เลือกตั้งกรรมการสหภาพแรงงาน เลือกตั้งผู้สอบบัญชี รับรองรายงานประจำปี และงบประมาณ
- (๓) จัดทำบัญชีรายให้บริวาร เพื่อสวัสดิการของสมาชิก หรือจัดสรรเงินหรือทรัพย์สินเพื่อสาธารณประโยชน์
- (๔) ร่วมจัดตั้งหรือเข้าเป็นสมาชิกสหพันธ์แรงงานหรือสภาองค์การลูกจ้าง
- (๕) รับเงินช่วยเหลือจากบุคคลซึ่งไม่มีสัญชาติไทย หรือนิติบุคคลตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว
- (๖) เลิกสหภาพแรงงาน

มาตรา ๕๔ เมื่อสหภาพแรงงานปฏิบัติภารกิจดังต่อไปนี้ เพื่อประโยชน์ของสมาชิกให้ลูกจ้างสหภาพแรงงาน กรรมการสหภาพแรงงาน อนุกรรมการสหภาพแรงงานและเจ้าหน้าที่ของสหภาพแรงงาน ได้ริเริ่มหรือกระทำ รั้นไม่ต้องถูกกล่าวหา หรือฟ้องร้องทางอาญาหรือทางแพ่ง

- (๑) เข้าร่วมเจรจาทำกรรมตกลงกับนายจ้าง เพื่อเรียกร้องเกี่ยวกับสภาพการจ้าง

(๒) ชื่อแห่งหรือโหมหนาคือเท็จจริงเกี่ยวกับชื่อย่อหรือชื่อพิพาทแรงงาน หรือการดำเนินงานของสหภาพแรงงาน

ทั้งนี้ เว้นแต่เป็นความผิดทางอาญา ในลักษณะความผิดเกี่ยวกับการก่อให้เกิดภัยอันตรายต่อประชาชน เกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย เกี่ยวกับเสรีภาพและชื่อเสียงเกี่ยวกับทรัพย์สินและความผิดในทางแพ่งที่เกี่ยวข้องเนื่องจากการกระทำผิดทางอาญา ในลักษณะดังกล่าว

มาตรา ๕๕ การให้กรรมการสหภาพแรงงานไปดำเนินงานสหภาพแรงงานหรือไปร่วมการประชุมสหภาพแรงงานหรือสัมมนาใด ๆ โดยถือเสมือนว่าการไปดำเนินงานดังกล่าวเป็นการทำงานให้กับนายจ้าง ให้เป็นไปตามสหภาพแรงงานและนายจ้างจะไม่ต้องลงกัน

ลูกจ้างซึ่งเป็นกรรมการของสหภาพแรงงานมีสิทธิลาไปร่วมประชุม สหภาพแรงงานหรือร่วมการประชุมหรือสัมมนาอื่น ทั้งนี้ ให้สหภาพแรงงานแจ้งให้นายจ้างทราบล่วงหน้า และให้ถือว่าวันเวลาที่ลูกจ้างไปดำเนินงานดังกล่าวเป็นวันทำงานให้กับนายจ้าง

มาตรา ๕๖ สหภาพแรงงานต้องจัดให้มีทะเบียนสมาชิก ตามแบบที่นายทะเบียนกำหนด และเก็บรักษาไว้ที่สำนักงานพร้อมที่จะให้ตรวจสอบได้ในเวลาทำการ ให้สหภาพแรงงานประกาศวันและเวลาเปิดทำการไว้ที่สำนักงาน ของสหภาพแรงงาน

มาตรา ๕๗ สหภาพแรงงานต้องจัดให้มีการตรวจสอบบัญชี และต้องเสนองบดุลพร้อมด้วยรายงานการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีต่อที่ประชุมใหญ่

เมื่อที่ประชุมใหญ่รับรองงบดุลและรายงานการสอบบัญชีแล้ว ให้ส่งสำเนาหนึ่งชุดให้แก่ นายทะเบียนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ที่ประชุมใหญ่มีมติรับรอง

มาตรา ๕๘ ให้นายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ผู้ซึ่งนายทะเบียนมอบหมาย มีอำนาจสั่งให้นายจ้าง กรรมการของสหภาพแรงงาน หรือสมาชิกของสหภาพแรงงาน กระทำการหรือละเว้นการกระทำใด ๆ เพื่อให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติให้ชื่อที่กำหนดไว้ในกฎหมายหรือข้อบังคับของสหภาพแรงงาน แล้วแต่กรณี และให้มีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในรัฐวิสาหกิจหรือสำนักงานของสหภาพแรงงาน ในเวลาทำการ เพื่อสอบข้อเท็จจริง หรือตรวจสอบกิจการของสหภาพแรงงาน

(๒) สั่งให้นายนายจ้าง กรรมการสหภาพแรงงานอนุกรรมการสหภาพแรงงานหรือเจ้าหน้าที่ของสหภาพแรงงานส่งหรือแสดง เอกสารหรือบัญชีของสหภาพแรงงาน เพื่อยระกอบการพิจารณากรณีที่มีปัญหาเกิดขึ้น

(๓) สอบถามบุคคลใด (๒) หรือเรียกบุคคลดังกล่าวมาเพื่อสอบถาม หรือให้ชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกรทำเป็นกิจการของสหภาพแรงงาน

มาตรา ๕๙ นายทะเบียนเมื่อมีอำนาจสั่งให้กรรมการสหภาพแรงงานผู้ใดผู้หนึ่งหรือคณะกรรมการสหภาพแรงงาน ยกเลิกตำแหน่งได้ เมื่อปรากฏว่า

(๑) กระทำการอันมีข้อขัดแย้งกฎหมาย ซึ่งเป็นการขัดขวางการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ นายทะเบียน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่

(๒) ผ่าฝืนหรือฝ่าฝืนปฏิบัติตามคำสั่งของนายทะเบียน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งนายทะเบียนมอบหมายตามมาตรา ๕๘

(๓) คำดำเนินการไม่ถูกต้องตามวัตถุประสงค์ ของสหภาพแรงงานอันเป็นการขัดต่อกฎหมาย หรือความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรืออาจจะเป็นภัยต่อเศรษฐกิจหรือความมั่นคงของประเทศ หรือ

(๔) ให้หรือยินยอมให้ผู้ใดผู้หนึ่ง ซึ่งมิใช่กรรมการสหภาพแรงงาน เป็นผู้ดำเนินการกิจการของสหภาพแรงงาน

คำสั่งตามวรรคหนึ่งให้ทำเป็นหนังสือ และแจ้งให้ผู้ซึ่งเกี่ยวข้องและสหภาพแรงงานทราบโดยมิชักช้า

มาตรา ๖๐ ผู้ซึ่งได้รับคำสั่งให้ออกจากตำแหน่งกรรมการสหภาพแรงงาน ตาม มาตรา ๕๘ มีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งนั้นต่อรัฐมนตรีโดยทำเป็นหนังสือภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ ได้รับคำสั่ง

ให้รัฐมนตรีวินิจฉัยชี้ขาดอุทธรณ์และแจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบภายในหกสิบวัน นับแต่วันที่ ได้รับหนังสืออุทธรณ์ คำวินิจฉัยชี้ขาดของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

มาตรา ๖๑ สหภาพแรงงานย่อมเลิกด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- (๑) ถ้ามีข้อบังคับของสหภาพแรงงานกำหนดให้เลิกในกรณีใด เมื่อมีกรณีนั้น
- (๒) ที่ประชุมใหญ่มีมติให้เลิก
- (๓) ล้มละลาย
- (๔) นายทะเบียนมีคำสั่งให้เลิกตามมาตรา ๖๒

มาตรา ๖๒ นายทะเบียนมีคำสั่งให้เลิกสหภาพแรงงานได้ ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) เมื่อนายทะเบียนตรวจสอบและพบภายหลังว่าการรวบรวมทะเบียน และออกใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนสหภาพแรงงานแก่ผู้ยื่นคำขอจดทะเบียน ไม่เป็นไปตาม มาตรา ๕๑ หรือมาตรา ๕๒

(๒) เมื่อปรากฏว่าการดำเนินการของสหภาพแรงงานขัดต่อวัตถุประสงค์ต่อกฎหมาย หรือเป็นภัยต่อเศรษฐกิจหรือความมั่นคงของประเทศ หรือขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

(๓) เมื่อนายทะเบียนมีคำสั่งให้เลิกตั้งกรรมการขึ้นใหม่ทั้งคณะและไม่ดำเนินการเลือกตั้งภายในระยะเวลาที่นายทะเบียนกำหนด หรือภายในระยะเวลาที่นายทะเบียนขยายระยะเวลาให้อีกหนึ่งระยะเวลาดังกล่าว หรือ

(๔) เมื่อสหภาพแรงงานไม่ดำเนินการติดต่อกันเป็นเวลาเกินสองปี

(๕) เมื่อมีจำนวนสมาชิกเหลือน้อยกว่าร้อยละยี่สิบห้า ของลูกจ้างทั้งหมดแต่ไม่รวมถึงลูกจ้างซึ่งทำงานอันมีลักษณะ เป็นครั้งคราว เป็นการจร เป็นไปตามฤดูกาลหรือเป็นงานตามโครงการ

เมื่อนายทะเบียนมีคำสั่งให้เลิกสหภาพแรงงานใด ให้แจ้งคำสั่งเป็นหนังสือให้สหภาพแรงงานนั้นทราบโดยมีชักช้า

LIRT

มาตรา ๖๓ คำสั่งให้เลิกสหภาพแรงงานตามมาตรา ๖๒ กรณีการเกินกึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่ถูกสั่งให้เลิก มีสิทธิเข้าชื่อยื่นอุทธรณ์คำสั่งนั้นต่อรัฐมนตรี โดยทำเป็นหนังสือยื่นต่อนายทะเบียนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง

การอุทธรณ์คำสั่งต่อรัฐมนตรีตามวรรคหนึ่งไม่เป็นเหตุหยุดเสากการบังคับตามคำสั่งของนายทะเบียน

ให้รัฐมนตรีวินิจฉัยอุทธรณ์และแจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับอุทธรณ์ คำวินิจฉัยชี้ขาดของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

คำสั่งเลิกสหภาพแรงงานให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อสิ้นสุดระยะเวลาการยื่นอุทธรณ์ หรือเมื่อรัฐมนตรีวินิจฉัยชี้ขาด แล้วแต่กรณี

มาตรา ๖๔ เมื่อสหภาพแรงงานต้องเลิกตามมาตรา ๖๑ ให้แต่งตั้งผู้ชำระบัญชีและให้ทำบัญชีแสดงถึงประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ว่าด้วยการชำระบัญชีที่บางส่วนสามัญจดทะเบียน ที่างหุ้นส่วนจำกัด และบัญชีพังกัด มาใช้บังคับแก่การชำระบัญชีสหภาพแรงงานโดยอนุโลม

มาตรา ๖๕ เมื่อชำระบัญชีแล้ว ถ้ามีทรัพย์สินเหลืออยู่ ห้ามมิให้นำไปแบ่งให้แก่สมาชิกของสหภาพแรงงาน แต่ใช้โอนทรัพย์สินนั้นไปให้แก่สหภาพแรงงานอื่น ตามที่ได้ระบุไว้ในข้อบังคับว่าด้วยวิธีการจัดการเองสหภาพแรงงาน หรือความดีของที่ประชุมใหญ่

ในกรณีที่ไม่ข้อบังคับที่ประชุมใหญ่ มิได้ระบุให้สหภาพแรงงานใดเป็นผู้รับทรัพย์สินที่เหลือนั้น ให้ผู้ชำระบัญชีมอบทรัพย์สินนั้นให้แก่มูลนิธิที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการสงเคราะห์ช่วยเหลือ หรือส่งเสริมสวัสดิการของผู้ใช้แรงงาน

หมวด ๕
สหพันธ์แรงงาน

มาตรา ๖๖ สหภาพแรงงานตั้งแต่เลิกสหภาพแรงงานขึ้นไป อาจรวมกันจัดตั้งสหพันธ์แรงงานได้ เพื่อปกป้องคุ้มครองผลประโยชน์เกี่ยวกับสภาพการจ้าง และเพื่อส่งเสริมการศึกษาและส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีในรัฐวิสาหกิจ

สหพันธ์แรงงานต้องมีข้อบังคับและต้องจดทะเบียนต่อนายทะเบียน เมื่อได้จดทะเบียนแล้วให้สหพันธ์แรงงาน เป็นนิติบุคคล

มาตรา ๖๗ ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยสหภาพแรงงานในหมวด ๔ มาใช้บังคับแก่สหพันธ์แรงงานโดยอนุโลม

มาตรา ๖๘ สหพันธ์แรงงานอาจเข้าเป็นสมาชิกสภาองค์การลูกจ้างตามกฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ได้

หมวด ๖
บทกำหนดโทษ

มาตรา ๖๙ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๑ วรรคสองหรือมาตรา ๒๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๐ ผู้ใดไม่อำนวยความสะดวก ไม่มอบหนังสือสอบถาม ไม่ชี้แจงข้อเท็จจริง หรือไม่ส่งสิ่งของหรือเอกสารที่เกี่ยวข้องแก่คณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการ

LIRT

ตามมาตรา ๑๔ หรือฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งนายทะเบียน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ผู้ซึ่งนายทะเบียนมอบหมายตามมาตรา ๕๘ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๑ ผู้แทนฝ่ายนายจ้างหรือผู้แทนฝ่ายสหภาพแรงงาน ตามมาตรา ๒๓ หรือที่ปรึกษาฝ่ายนายจ้างหรือฝ่ายสหภาพแรงงานตามมาตรา ๒๔ ผู้ใดรับหรือยกยอรับเงิน หรือทรัพย์สินจากผู้ใดคนหนึ่งเพื่อกระทำการอื่นเป็นเหตุให้รัฐวิสาหกิจหรือสหภาพแรงงานต้องเสียผลประโยชน์ที่ควรได้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๒ ผู้ใดฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามข้อตกลงตามมาตรา ๒๕ วรรคสองหรือฝ่าฝืนมาตรา ๒๗ วรรคสอง หรือไม่ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการตามมาตรา ๓๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๓ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๑ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ใดยุบงบลูกขึ้นเพื่อให้มีภาวะกระทำผิดตามมาตราหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๔ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๒ หรือมาตรา ๓๕ หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการตามมาตรา ๓๓ หรือมาตรา ๓๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๕ ผู้ใดเป็นสมาชิกของสหภาพแรงงาน โดยรู้หรือว่าสหภาพแรงงานนั้น ยังไม่ได้จดทะเบียนตามมาตรา ๔๑ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ใดเป็นผู้ดำเนินการสหภาพแรงงานที่ยังไม่ได้จดทะเบียน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๖ ผู้เริ่มก่อการจัดตั้งสหภาพแรงงานผู้ใด ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๕ หรือกรรมการสหภาพแรงงานผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๖ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินวันละห้าสิบบาทตลอดระยะเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่

มาตรา ๓๗ สหภาพแรงงานใดรับบุคคลเข้าเป็นสมาชิก โดยฝ่าฝืนมาตรา ๔๗ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๓๘ สหภาพแรงงานใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕๖ หรือมาตรา ๕๗ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

กรรมการสหภาพแรงงานผู้ใดรู้เห็นเป็นใจให้สหภาพแรงงานกระทำการ ตามวรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๙ ผู้ใดเป็นสมาชิกสหพันธ์แรงงานโดยรู้หรือว่าสหพันธ์แรงงานนั้น ยังไม่ได้จดทะเบียนตามมาตรา ๖๖ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ใดดำเนินการสหพันธ์แรงงานที่ยังไม่ได้จดทะเบียน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๐ ผู้เริ่มก่อการจัดตั้งสหพันธ์แรงงานผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๖๗ ประกอบด้วยมาตรา ๔๕ หรือกรรมการสหพันธ์แรงงานผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๖๘ ประกอบด้วยมาตรา ๔๖ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินวันละห้าสิบบาทตลอดระยะเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่

มาตรา ๘๑ สหพันธ์แรงงานไต้หวันบุคคลเข้าเป็นสมาชิก โดยฝ่าฝืนมาตรา ๖๗ ประกอบด้วยมาตรา ๘๗ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๘๒ ผู้ใดใช้คำว่า "สหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจ" หรือ "สหพันธ์แรงงานรัฐวิสาหกิจ" หรืออักษรต่างประเทศซึ่งมีความหมายทำนองเดียวกัน ประกอบกับชื่อในดวงตรา ป้ายชื่อ จดหมาย ใบแจ้งความ หรือเอกสารอย่างอื่นเกี่ยวกับกิจการตุลาการโดยมิได้เป็นสหภาพแรงงานหรือสหพันธ์แรงงาน ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท และปรับอีกเป็นรายวันไม่เกินวันละห้าร้อยบาทจนกว่าจะเลิกใช้

มาตรา ๘๓ เมื่อสหภาพแรงงานหรือสหพันธ์แรงงานได้เลิกตามพระราชบัญญัตินี้ กรรมการ นายกรรมการ หรือสมาชิกของสหภาพแรงงาน หรือสหพันธ์แรงงานผู้ใดขัดขวางการดำเนินการของผู้ชำระบัญชี ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๘๔ ผู้ใดยังคงดำเนินการของสหภาพแรงงานหรือสหพันธ์แรงงานซึ่งได้เลิกไปแล้วตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่การชำระบัญชีของสหภาพแรงงานหรือสหพันธ์แรงงาน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๘๕ บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ที่มีโทษปรับสถานเดียว หรือมีโทษปรับหรือโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน ให้นายทะเบียนมีอำนาจเปรียบเทียบปรับได้

เมื่อผู้กระทำความผิดได้ชำระเงินค่าปรับตามจำนวนที่เปรียบเทียบปรับ ภายในสามสิบวันแล้วให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ถ้าผู้กระทำความผิดยังไม่ยอมให้เปรียบเทียบปรับ หรือเมื่อยื่นยอมแล้วไม่ชำระเงินค่าปรับภายในกำหนดเวลาตามวรรคสองให้ดำเนินคดีต่อไปได้

LIRT

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๘๖ ให้ถือว่าสมาคมพนักงานรัฐวิสาหกิจซึ่งได้จดทะเบียนจัดตั้งขึ้น ตามพระราชบัญญัติพนักงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๔ เป็นสหภาพแรงงานตามพระราชบัญญัตินี้ โดยมิว่าวัตถุประสงค์เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๘๗ ให้สหภาพแรงงานตามมาตรา ๘๖ จัดให้มีการเลือกตั้งกรรมการสหภาพแรงงานขึ้นใหม่โดยมิชักช้า

ให้กรรมการสมาคมพนักงานรัฐวิสาหกิจซึ่งเป็นกรรมการสหภาพแรงงาน ตามมาตรา ๘๖ พ้นจากตำแหน่ง เมื่อจัดให้มีการเลือกตั้งกรรมการสหภาพแรงงานขึ้นใหม่แล้ว หรือเมื่อพ้นหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ทั้งนี้ ไม่ว่าข้อบังคับของสหภาพแรงงานนั้นจะกำหนดไว้อย่างไร

มาตรา ๘๘ ให้ถือว่าค่าของจัดตั้งสมาคมพนักงานรัฐวิสาหกิจ ที่ได้ยื่นไว้ตามพระราชบัญญัติพนักงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๔ ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นค่าของจัดตั้งสหภาพแรงงานตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๘๙ บรรดาระเบียบ ประกาศ มติ คำวินิจฉัยชี้ขาดหรือคำสั่งของคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ที่ถึงที่สุดแล้ว ตามพระราชบัญญัติพนักงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งมีอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับต่อไป

ให้ถือว่า บรรดาสหภาพการจ้างที่มีอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕๐ บรรดาคำร้อง คำร้องทุกข์ และข้อเสนอกับบิณฑบาตพระโยชน์
ที่ได้ยื่นไว้ตามพระราชบัญญัติพนักงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๘ และยังมีได้มีการ
พิจารณาวินิจฉัยจนถึงที่สุดก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ดำเนินการต่อไปตามพระราช
บัญญัตินี้

มาตรา ๕๑ บทบัญญัติที่กฎหมายใด อี้อ้างถึงกฎหมายว่าด้วยกฎหมายพนักงาน
รัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ให้ถือว่าอ้างถึงพระราชบัญญัตินี้

.....

.....

ถูกต้องตามมติของสภาผู้แทนราษฎร

ประธานวุฒิสภา : วุฒิสภาได้รับร่างพระราชบัญญัติเมื่อวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๓๙ และต้องพิจารณาให้เสร็จภายใน ๖๐ วัน ขณะนี้เหลืออีก ๕๓ วันจะครบ เชิญท่าน เลขานุการอ่านสารบบครับ

นายนิติศ อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา) :

"สารบบ

เรื่อง การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ร่างพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. (นายชิบ ชิตชอบ ภักตะ เป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. (นายชาตินทร์ ใจสมุทรกับคณะ เป็นผู้เสนอ) ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติทั้งสามฉบับนี้ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๑๙ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๙ (สมัยสามัญ ครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๓๘ และตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา โดยถือร่างของคณะรัฐมนตรีเป็นหลักในการพิจารณาเมื่อคณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้วจึงได้เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๑๙ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๙ (สมัยสามัญ ครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๓ เมษายน ๒๕๓๙ และครั้งที่ ๑๓ (สมัยสามัญ ครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๓๙ ที่ประชุมได้พิจารณาว่าร่างพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. ในวาระที่สอง แล้วลงมติในวาระที่สามเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ และให้เสนอต่อวุฒิสภาเพื่อพิจารณาต่อไปตามรัฐธรรมนูญ

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้สภาผู้แทนราษฎรส่งให้วุฒิสภา เมื่อวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๓๙

วุฒิสภาได้รับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ เมื่อวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๓๙

บันทึกหลักการและเหตุผล
 ประกอบร่างพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์
 พ.ศ. ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

หลักการ

ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยพนักงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์

เหตุผล

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยพนักงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ เพื่อให้
 ฝ่ายบริหารกับพนักงานและลูกจ้างของรัฐวิสาหกิจมีสิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบใน
 ขอบเขตที่เหมาะสมและสอดคล้องกับนโยบายการพัฒนา และส่งเสริมเสถียรภาพทาง
 เศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนความมั่นคงของประเทศ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้"

ประธานวุฒิสภา : มีท่านผู้ใด เชิญครับ

นายพันสี ไทยล้วน : ท่านประธานา ที่เคารพ กระผม พันสี ไทยล้วน
 สมาชิกวุฒิสภาครับ ท่านประธานา ครับ กระผมเห็นด้วยตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ แต่ว่า
 อย่างไรก็ตามในพระราชบัญญัติฉบับนี้ที่เสนอมายังมีช่องโหว่ ซึ่งกระผมในฐานะที่อยู่ใน
 วงการแรงงานมา ๓๔ ปี โดยเฉพาะอยู่ในรัฐวิสาหกิจถึง ๓๔ ปีนั้นได้พบเห็นว่ามี
 หลายอย่างที่ไม่สามารถปฏิบัติได้ และก็จะ เป็นปัญหาต่อไปในอนาคต กระผมขอกราบเรียน
 ท่านประธานา เพื่อเป็นข้อสังเกตดังต่อไปนี้ครับ ท่านประธานา ครับ ก่อนอื่นในเรื่องของ
 คำจำกัดความในมาตรา ๔ นั้น มีคำจำกัดความของคำว่า "นายจ้าง" และคำจำกัดความ
 ของคำว่า "ฝ่ายบริหาร" มีคำจำกัดความว่า "ลูกจ้าง" และมีคำจำกัดความว่า "สภาพ
 การจ้าง" "ข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้าง" ซึ่งหมายความว่าแต่ละคำจะมีคำแยกออกไป

LIART

หมายถึงตามพระราชบัญญัตินี้ก็หมายความว่า รัฐวิสาหกิจซึ่งตกลงรับลูกจ้าง เข้าทำงาน โดยจ่ายค่าจ้างให้และให้หมายความรวมถึงผู้มีอำนาจกระทำการแทนรัฐวิสาหกิจ หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้มีอำนาจกระทำการแทนรัฐวิสาหกิจด้วย ท่านประธานฯ ครับ แล้วปรากฏว่าอะไรครับ หลังจากขั้นนี้แล้วในมาตรา ๑๐ เมื่อมีการต่อรองเกี่ยวกับสภาพการจ้าง พอตกลงกันเรียบร้อยแล้วมีสภาพการจ้างขึ้นมา แทนที่สภาพการจ้างนี้จะใช้กับหลาย ๆ คนได้ ในมาตรา ๑๐ เขียนไว้ชัดเจนนะครับว่า สภาพการจ้างฉบับนี้จะมีผลผูกพันแต่เฉพาะนายจ้างและลูกจ้างเท่านั้น ขอบพระทานโทษครับ มีผลผูกพันโดยเฉพาะในมาตรา ๒๗ ข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างนั้นจะมีผลผูกพันแต่เฉพาะนายจ้างและลูกจ้าง ซึ่งในสมาชิกสหภาพแรงงานเท่านั้น ท่านประธานฯ ที่เคารพครับ จะเกิดปัญหาอย่างใหญ่หลวงมากที่สุดคือว่า ข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างฉบับนี้ไม่สามารถใช้บังคับกับฝ่ายบริหารได้ เพราะคำว่า นายจ้าง กับ ฝ่ายบริหาร นั้นมีคำจำกัดความไว้คนละคำ และก็แปลใจอย่างงั้นนะครับว่า เมื่อนายจ้างเข้าไปเจรจาเป็นผู้แทนในการเจรจากับสหภาพแรงงาน แล้วสามารถเอา ข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างนั้นบังคับตัวเองได้อะไรจะเกิดขึ้น ในรัฐวิสาหกิจลักษณะ กระผมไม่น่าจะนะครับ กระผมอยู่รัฐวิสาหกิจมา ๓๘ ปี ขอบพระทานกราบเรียนว่าขั้นนี้เป็นเรื่องที่เราหนึ่งคุ้นแล้วเราก็แปลใจนะครับ นอกจากนั้นท่านประธานฯ ครับ ในพระราชบัญญัติฉบับนี้ในมาตรา ๘๗ ก็ห้ามเลขวินห้ามมิให้ฝ่ายบริหารเป็นสมาชิกสหภาพแรงงาน เพราะฉะนั้นข้อตกลงฉบับนี้ซึ่งไม่มีทางเลยที่จะใช้กับฝ่ายบริหารได้ ฝ่ายบริหารจะใช้ข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างฉบับไหนล่ะครับ ในเมื่อตัวเขาเองนั้นไม่สามารถจะมีประโยชน์อะไรเกิดขึ้นจากข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้าง เขาก็ไม่สามารถได้รับข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างฉบับนี้ได้ เนื่องจากเขียนไว้ชัดเจนน่าว่าข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างฉบับนี้ใช้บังคับแต่เฉพาะนายจ้างและสมาชิกลูกจ้าง ซึ่งเป็นสมาชิกสหภาพแรงงาน แต่กฎหมายเขียนว่าฝ่ายบริหารไม่มีสิทธิเป็นสมาชิกสหภาพแรงงาน ท่านประธานฯ ครับ นอกจากนั้นยังมีอีกหลายมาตรา ในมาตรา ๒๖ มีการกำหนดให้รัฐวิสาหกิจแต่ละแห่งนั้นมีสหภาพแรงงานได้สหภาพแรงงานเดียว ซึ่งเป็นเรื่องที่เราหนักใจมาก หนักใจมาโดยตลอดว่า เมื่อก่อนจะมีหลายสหภาพแรงงานนั้น เนื่องจากสภาพการจ้างของในรัฐวิสาหกิจหลายแห่งนั้นไม่เหมือนกัน อยู่ในรัฐวิสาหกิจเดียวกัน กระผมยกตัวอย่างเช่น โทรคมนาคมกับพนักงานไปรษณีย์ก็จะไม่เหมือนกัน พนักงานขับรถกับพนักงานตีพิมพ์ (Hitter)

ข้างล่างก็จะไม่เหมือนกัน หลายกิจการไม่สามารถเอาข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างมาผูกพันกันได้ ซึ่งฉันนี้กระผมเห็นว่า เป็นเรื่องที่ไม่น่าจะ เป็นไปได้ และจะเกิดความไม่ชอบธรรมอย่างใหญ่หลวง เพราะอะไรครับ เพราะว่า การรับเรวกักตักกันอยู่ว่า ในรัฐวิสาหกิจมีการจัดแยกกันหลายกลุ่ม และมีการแบ่งผลประโยชน์เกี่ยวกับสภาพการจ้างหลายอย่าง ใครที่ครองอำนาจอยู่ก็สามารถไม่รับอีกกลุ่มเข้าเป็นสมาชิกได้ ซึ่งในพระราชบัญญัติฉบับนี้ยังไม่เห็นอันไหนเลยครับว่าจะแก้ปัญหานี้ได้ กระผมคุณแล้วจะเกิดปัญหาขึ้นมา ก็คือว่า ฝ่ายที่ครองอำนาจอยู่จะไม่รับอีกกลุ่มหนึ่งที่ เป็นสมาชิก เพราะตอนที่จะตั้งสภาพแรงงานนั้นก็เขียนในข้อบังคับชัดเจนว่าบุคคลที่สามารถเป็นสมาชิกได้นั้น จะต้องเป็นผู้ที่กระทำตน เป็นปรีภักษ์กับสหภาพฯ ที่นี้เมื่อไม่รับไปแล้วกระผมเคยสอบถามท่านอธิบดีท่านหนึ่งถามท่านว่าอย่างนี้จะทำอย่างไร ท่านบอกว่าอธิบดีมีอำนาจบังคับให้รับได้ ซึ่งกระผมเห็นว่า เป็นเรื่องไม่ เป็นความจริงอย่างแน่นอน เพราะว่าในวันนั้นานาที่นี้ เรื่องคดีในศาลเกี่ยวกับขสมก. ไม่รับการเป็นสมาชิก ยิ่งการราคาซึ่งอยู่ปีกว่าแล้วไม่สามารถลงเอยได้ เพราะฉะนั้น ท่านประธานฯ ครับ คนที่ไม่ถูกรับเข้าเป็นสมาชิก คำถามก็คือว่าจะใช้ข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างฉบับไหน หมวดไหน มาตราไหน แน่นอนครับ ขณะนี้มีคนเป็นสมาชิกสมาคมของรัฐวิสาหกิจทั้งหมดนั่นแน่ ๓๖ เบอร์เซ็นต์ อีก ๖๔ เบอร์เซ็นต์นั้นไม่ได้เป็นสมาชิกของสมาคมเลย เพราะฉะนั้นเมื่อพระราชบัญญัติฉบับนี้แปรสภาพกลับไป เป็นสหภาพแรงงานโดยให้สมาคมซึ่ง เป็นอยู่แล้วกลับไป เป็นสหภาพแรงงาน ก็จะเกิดวิกฤตการณ์อย่างใหญ่หลวงแน่นอน และกระผมขอกราบเรียนว่า แม้กฎหมายจะเขียนไว้อย่างไรก็ตามแต่ถ้าไม่ให้รัฐวิสาหกิจ สไลด์รีด ถ้าเกิดแยกออกเป็น ๒ กลุ่มละก็รับรองได้ครับ หวังมากแน่นอน เพราะรัฐวิสาหกิจก็ใช้ชีวิตการตั้งร้อยแปดพันประการ สมาคมบอกไม่ได้ สไลด์รีด แต่พนักงานหยุดไปเอง ไม่มาทำงานบ้าง อู้งาน อะไรบ้าง ก็จะเกิดการเสียหายอย่างใหญ่หลวง อันนี้กระผมเห็นว่า เป็นช่องโหว่อย่างร้ายแรง ท่านประธานฯ ครับ นอกจากมีช่องโหว่ในเรื่องนี้แล้ว กระผมขอประทานกราบเรียนว่า ยังเป็นการขัดต่อกฎหมายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ทุทศักราช ๒๕๓๔ หมวดที่ ๓ มาตรา ๒๕ ซึ่งบัญญัติไว้ว่า บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมาย และได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน นอกจากนั้น มาตรา ๔๓ ยังได้กำหนดว่า บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการรวมตัวกันเป็นสมาคม สหภาพแรงงาน สหพันธ์ หน่วยงาน สหกรณ์ หรือหมู่คณะอื่น ท่านประธานฯ ครับ กระผมกลัวว่ากฎหมายฉบับนี้ออกไป

LIRT

วันไหน และมิได้สหภาพเดียวกัน จะมีคนนำความไปฟ้องศาลว่า เราออกกฎหมายไปขัดต่อ
 เสรีภาพส่วนบุคคลของเขา ไม่มีอะไรเฉพาะเท่านั้นในองค์การระหว่างประเทศก็ถือว่าเป็นการ
 ขัดต่ออนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศอย่างร้ายแรง ถึงแม้ประเทศไทยจะไม่
 มิได้ได้รับอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศว่าด้วยเสรีภาพในการสมาคม ก็ตาม
 แต่ ประเทศไทยก็ถือปฏิบัติมาโดยตลอด แล้วก็พูดในองค์การแรงงานระหว่างประเทศซึ่ง
 กระผมเข้าประชุมถึง ๑๑ ปีซ้อนได้พูดชัดเจนว่าประเทศไทยมิได้รับอนุสัญญานี้ก็จริงแต่ได้
 ปฏิบัติมาโดยตลอด เพราะว่าประเทศไทยนั้นคิดว่าถ้าให้เสรีภาพในการสมาคมแล้ว
 ข้าราชการจะไปตั้งสหภาพแรงงานขึ้น นอกจากนั้นแล้วนโยบายของรัฐบาลในด้านสังคม
 ข้อ ๕.๔.๓ ก็ได้เขียนว่า ส่งเสริมให้ผู้ใช้แรงงานมีเสรีภาพได้รับการคุ้มครองอย่างเต็มที่
 ในการจัดตั้งสหภาพแรงงาน กระผมเห็นว่าถ้ากฎหมายฉบับนี้ออกไปจะยุ่งยากใหญ่หลวง
 เพราะจะมีคนที่ เป็นสมาชิกได้และเป็นไม่ได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งฝ่ายบริหารซึ่งไม่ใช่
 นายจ้างมีอำนาจแค่เพียงตัดเงินเดือนพนักงานได้เท่านั้น ก็ไม่สามารถเป็นสมาชิกสหภาพ
 แรงงาน ไม่สามารถปกป้องสิทธิผลประโยชน์ของเขาได้เลยแม้แต่นิดเดียวต้องยอมข้าน
 อยู่ในสภาพการจ้างซึ่งไม่สู้จะไปใช้สภาพการจ้างฉบับไหน ใครจะพิจารณาค่าจ้างของเขา
 ก็ตามเขาก็ไม่มีโอกาสในการจะต่อสู้ต่อเพียง ซึ่งมีจำนวนนับเป็นหลาย ๆ หมื่นคนในทุก
 รัฐวิสาหกิจนี้ นอกไปกว่านั้นผมอยากขอทราบเขียนว่า วิธีการจัดตั้งสหภาพแรงงานตาม
 พระราชบัญญัตินี้ที่แปลกประหลาดสิ้นดี ในพระราชบัญญัตินี้กำหนดว่าการจัดตั้งสหภาพแรงงาน
 นั้นมีคน ๑๐ คนไปยื่น มีรายชื่อลูกจ้างที่ประสงค์จะเป็นสมาชิก ๑๐ เปอร์เซ็นต์ของลูกจ้าง
 ทั้งหมด แล้วเมื่อนายทะเบียนรับคำขอแล้วให้นำไปปิดประกาศในที่เปิดเผยที่ทำงานของ
 ลูกจ้างเพื่อให้ลูกจ้างทั้งหมดทราบ เขียนไว้ชัดเจนครบวินกฎหมายฉบับนี้ ท่านประธานฯ
 ครับ ข้อเท็จจริงทำให้ไม่ได้ทราบครบ ทำให้ไม่ได้เพราะว่าสถานที่ทำงานของลูกจ้างไม่ได้อยู่ใน
 ที่เดียวกัน เช่นการรถไฟแห่งประเทศไทยนั้นตั้งแต่เหนือยันใต้ แล้วมีที่ทำการเป็นพัน ๆ
 สถานที่ ไม่ทราบว่า จะปฏิบัติอย่างไร โทรคมนาคม การสื่อสารแห่งประเทศไทยที่ทำงาน
 ของลูกจ้างมีทุกจังหวัดต้องปิดประกาศทั้งหมด แล้วนอกจากนั้นเมื่อยื่นคำขอแล้วปิดประกาศ
 แล้ว เมื่อตอนจะรับจดทะเบียนสหภาพต้องมีลูกจ้าง ๒๕ เปอร์เซ็นต์ ซึ่งก็แปลกประหลาด
 ว่า เมื่อยื่น ๑๐ แต่ว่าจกรับเขาต้องมี ๒๕ กระผมไม่ทราบว่าที่เหลืออีก ๑๕ เปอร์เซ็นต์
 จะทำกันอย่างไร ทางปฏิบัติทำอย่างไร นอกจากโมเมกันมาแล้วก็เขียนกันไปแล้วมีผลผูกพัน

ในภายหลัง มีคนบอกว่าการเป็นสหภาพแรงงานหลายแห่งไม่ถูกต้อง จะทำให้สหภาพ
 แรงงานอ่อนแอ รัฐวิสาหกิจจะไม่ใช้หรือครบ เพราะพระราชบัญญัติฉบับนี้กำหนดไว้ชัดเจน
 ว่าต้องมีไม่น้อยกว่า ๒๕ เปอร์เซ็นต์ของแต่ละสหภาพ เพราะฉะนั้นในกิจการหนึ่งก็คงจะมี
 ไม่นเกิน ๒ สหภาพ นั่นนอน เพราะว่าอย่างสูงสุดก็ไม่เกิน ๓ แห่งก็คือ ๒๕ สมาชิก ๗๕
 ของ ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ ที่เหลือเป็นฝ่ายบริหารก็คงจะพอ ท่านประธานฯ ครับ มีเรื่อง
 ประหลาดอีกเรื่องหนึ่งที่กระผมตั้งพระราชบัญญัติฉบับนี้ ในฐานะคนอยู่วงการแรงงานมา
 ๓๘ ปี อย่างน้อยเรื่องสหพันธ์แรงงาน ในหมวด ๕ มาตรา ๖๖ เขียนไว้ชัดเจนว่า สหภาพ
 แรงงานตั้งแต่ ๑๐ สหภาพแรงงานขึ้นไปอาจรวมกันจัดตั้งเป็นสหพันธ์แรงงานได้ เดฟนิชัน
 (Definition) หรือคำจำกัดความในองค์การแรงงานระหว่างประเทศ ลักษณะของ
 สหพันธ์นั้นจะต้องเป็นกิจการประเภทเดียวกันเท่านั้น จึงจะสามารถรวมกันจัดตั้งเป็นสหพันธ์
 แรงงานได้ กระผมเองนั้นเป็นรองประธานขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ ๒ แห่ง
 กระผมไม่เคยพบมาก่อนเลย ถ้าเขียนอย่างนี้ก็หมายความว่าต่อไปนี้ฟ้า ปรบ ฟ้า ทรศัพท
 พกหนึ่ง องค์การแก้ว องค์การไตรศพนาคมนจะรวมกันแล้วจัดตั้งเป็นสหพันธ์ฯ ชื่อว่า
 สหพันธ์แรงงาน จะเป็นสหพันธ์แรงงานเดียวในโลกซึ่งประกอบไปด้วยกิจการสาขาที่
 ไม่เหมือนกัน กระผมไม่ทราบว่าเราจะไปอ้างกับองค์การแรงงานระหว่างประเทศว่า
 ประเทศไทยมีสหพันธ์แรงงานได้อย่างไรกระผมเชื่อว่าคงหัวเราะเยาะแน่ เพราะว่าใน
 โลกเขาจะมีสหพันธ์แรงงาน เขาจะแบ่งสัดส่วนออกไป สหพันธ์เหล็ก สหพันธ์สิ่งทอ
 สหพันธ์ขนส่ง แม้แต่สหพันธ์กล้วยหอมเขาก็มีของเขาเอง ในพระราชบัญญัติฉบับนี้ยังมีอีก
 หลายแห่งที่มีชื่อไว้ ซึ่งกระผมก็จะไม่รบกวนเวลา แต่ขอประทานกราบเรียนว่า ข้อตั้ง
 เป็นข้อสังเกตในชั้นกรรมาธิการที่จะพิจารณาต่อไป ว่าจะต้องมีการพิจารณาให้ละเอียด
 เพราะว่ารัฐวิสาหกิจนั้นเป็นปัจจัยสำคัญ ลูกจ้างรัฐวิสาหกิจนั้นถ้าเขารู้ตัวของเขาเองว่า
 เขาเสื่อมเสียเสียภาพ ไม่สามารถปกป้องสิทธิได้ เขาจะต้องแยกตัวออกไปทำทางใดทางหนึ่ง
 ถึงแม้จะไม่สามารถมีสมาคมหรือมีสหภาพแรงงานได้ เขาก็ต้องรวมตัวกันเป็นกลุ่มก้อนเพื่อ
 ประท้วง นั่นหมายความว่า จะเกิดความรุนแรงขึ้นในรัฐวิสาหกิจอย่างแน่นอนเหมือนอย่างที่เป็น
 มาแล้ว ถ้าไม่สามารถปกป้องสิทธิผลประโยชน์ของเขาได้ โดยเฉพาะกระผมกังวล
 เรื่องฝ่ายบริหาร ถ้าเขาไม่สามารถปกป้องและไม่ยอมทำงานให้กับรัฐวิสาหกิจก็แปลว่าจะ
 เกิดปัญหาอย่างร้ายแรงแน่นอน กระผมขอประทานกราบเรียนว่าเป็นข้อสังเกตของกระผม

ที่ได้ยกขึ้นมาในวันนี้ หวังว่าในชั้นกรรมาธิการก็คงจะได้มีการพิจารณากันอย่างรอบคอบเพื่อ
ให้กฎหมายรัฐวิสาหกิจนั้นออกมาอย่างสมบูรณ์แบบและสามารถใช้ได้ และก็จะแก้ปัญหาที่
จะเกิดขึ้นมาในอนาคตด้วยครับ ขอบพระคุณครับ

(การประชุมทำเนียบมาถึงตอนนี้ นายมีชัย ฤชุพันธุ์ ประธานวุฒิสภาได้ลงจาก
บัลลังก์ โดยมอบให้นายอาษา เมฆสวรรค์ รองประธานวุฒิสภาคนที่หนึ่งปฏิบัติหน้าที่แทน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เชิญคุณพาดิษฐ์ครับ

นายพาดิษฐ์ เจริญเผ่า : กราบเรียนท่านประธานฯ ที่เคารพ กระผมนาย
พาดิษฐ์ เจริญเผ่า สมาชิกวุฒิสภา กระผมคงเห็นด้วยอย่างยิ่งในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้
ซึ่งในหลักการแล้วจะสอดคล้องกับใน เรื่องการเปลี่ยนแปลงของสิ่งกลมโคในปี ๒๕๓๔
เมื่อกลางเดือนเมษายน ๒๕๓๔ นั้นในสภานิติบัญญัติแห่งชาติในสมัยนั้นกระผมเองก็เป็นหนึ่ง
ในจำนวนสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้แสดงความคิดเห็นคัดค้าน ซึ่งไม่เห็นด้วยที่จะเอา
สภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจออกจากกฎหมายแรงงานสัมพันธ์ ๒๕๑๘ ในส่วนที่ผ่านมานั้นกระผม
คิดว่าในภาพรวมจริง ๆ เราคงจะเห็นว่าสิ่งที่ผ่านมาคงไม่ตอบสนองกับความรู้สึกของ
ประชาชน และในปัญหาของภาพรวมของทางรัฐวิสาหกิจก็ดำเนินการไป แต่กระผมเองนั้น
กระผมเห็นว่าในส่วนที่ยังไม่ได้มองปัญหาได้ลึกซึ้งนั้นก็ยังมีในประเด็นต่าง ๆ กระผมอยาก
จะยกตัวอย่างในกรณีของพนักงานการรถไฟแห่งประเทศไทยในโรงงานที่มีกะสลับ ซึ่งได้มี
อนุญาโตตุลาการกำหนดที่จะให้ลูกจ้างและพนักงานทั้งหลายมีเงินเดือนไม่เข้า ๒๖ วัน เป็น
๓๐ วัน ก็มีการโต้แย้งกันเกิดขึ้นมา ผลปรากฏว่าได้ส่งเรื่องให้คณะอนุญาโตตุลาการชี้ขาด
ว่าไม่เข้า ๒๖ วัน เงินเดือน ๑ เดือนนั้นจะต้องเป็น ๓๐ วัน จะต้องเพิ่มให้เขา ๔ วัน
ผลปรากฏว่ารัฐบาลในขณะนั้น กระผมขอประทานเอ่ยนาม ท่านมาวุฒ บุนนาค เป็น
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมในขณะนั้น เป็นประธานอนุญาโตตุลาการและชี้ขาดว่า
จะต้องเป็น ๓๐ วัน แต่ท่านประธานฯ ที่เคารพครับ ผลที่ปฏิบัติจากอนุญาโตตุลาการในขณะ
นั้นไม่สามารถที่จะปฏิบัติได้ รัฐบาลทุกสมัยมาก็ไม่เคยปฏิบัติ ผลปรากฏว่าพนักงานการรถไฟ
แห่งประเทศไทยเขาก็มีการที่จะต้องยื่นขอให้ทางรัฐบาลได้พิจารณาในเรื่องนี้ให้กับเขา แต่
ปรากฏว่ารัฐบาลทุกสมัยนั้นก็บอกว่าจะไม่รับประมาณ ก็ชะลอเรื่องกันมาโดยตลอด ใน
ประเด็นอย่างนี้กระผมอยากจะเขียนถามว่าปัญหานั้นเกิดขึ้นกับใคร แล้วใครเป็นคนรับผิดชอบ
เรื่องปัญหาการาคาซึ่งมาจนถึงปัจจุบันนี้ เพราะฉะนั้นในส่วนนี้กระผมเห็นว่า เป็นเรื่องซึ่ง

LIART

ทางรัฐบาลเองจะต้องดำเนินการอย่างจริงจังในการที่จะพิจารณาในเรื่องนี้ เหมือนกับนโยบายที่รัฐบาลคณะนี้ กระผมก็ขอชื่นชมยินดีด้วย มือบ (Mob) ต่าง ๆ ที่มาหน้าทำเนียบรัฐบาลนั้น ก็บอกว่าจะแก้ไขในรัฐบาลชุดปัจจุบันนี้ให้หมดสิ้นไปและจะไม่มีการส่งไปให้รัฐบาลชุดอื่นที่จะดำเนินการ เพราะฉะนั้นสิ่งเหล่านี้กระผมคิดว่าจะเป็นการแก้ไขปัญหาที่จะไม่ให้มีเงื่อนไขต่อไป อีกเรื่องหนึ่งก็คือเรื่องของการทำเรือแห่งประเทศไทย ซึ่งปี ๒๕๖๑ มีการปิดท่าเรือไม่ให้ส่งสินค้าขึ้นก็มีเหตุผล ได้มีการเจรจากัน เริ่มต้นก็คือเรื่องของสัญญาท่าเรือที่แหลมฉบัง ผลปรากฏว่าไม่ได้มีการชี้แจงจริงจังให้ได้รับทราบว่สิ่งทีทางรัฐบาลและการท่าเรือแห่งประเทศไทยดำเนินการไปอย่างถูกต้อง มีความชอบธรรม ผลประโยชน์นั้นจะเกิดขึ้นกับประชาชนโดยรวม ก็ไม่ได้มีการชี้แจง ก่อสร้างในที่ดินเป็นร้อย ๆ ไร่ ลงทุนไปเป็นจำนวนพัน ๆ ล้าน ผลปรากฏว่าท่าเรือเปรียบร้อยก็ไปประกาศให้ทางบริษัทเอกชนเข้ามาดำเนินการ ซึ่งมีผลประโยชน์เพียงไม่กี่ล้านบาท สิ่งเหล่านี้ทางพนักงานเองเขาก็กลางกลางใจเขาก็ไม่เข้าใจ และในขณะที่เดียวกันความมั่นคงของเขาที่อาจจะไม่เกิดขึ้น สิ่งเหล่านี้เป็นเรื่องที่เป็นความจำเป็นบางเรื่อง เพราะฉะนั้นกระผมเห็นว่า เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ และเป็นเรื่องซึ่งอาจจะไม่มีการทำความเข้าใจกันในระดับหนึ่ง เพราะฉะนั้นสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้กระผมคิดว่า เป็นเรื่องที่ เป็นปัญหาที่กระผมได้อ้างถึงท่านประธานฯ ที่ผ่านมานั้นกระผมพอจะสรุปได้ว่า ปัญหานั้นไม่ได้เกิดกับพนักงานโดยส่วนรวม ในขณะที่เดียวกัน พ.ร.บ. แรงงานสัมพันธ์ ๒๕๓๘ ซึ่งกฎหมายฉบับนี้กระผมคิดว่าคงเป็นประเทศเดียวในโลก ซึ่งมีกฎหมายแรงงานแล้วก็แยกเป็นทางรัฐวิสาหกิจ แล้วก็แยกเป็นด้านเอกชน และต่อไปก็คงแยกเป็นกลุ่มต่าง ๆ ออกไปอีก ในภาพรวมทั้งไปของประเทศที่พัฒนาทั้งหลายแล้วนั้น เขามีกฎหมายฉบับเดียวครบ กฎหมายคุ้มครองแรงงานเขาก็จะดูว่ากฎหมายคุ้มครองแรงงานนั้นประเทศไทย อย่างไร กฎหมายแรงงานสัมพันธ์นั้นควรจะดำเนินการอย่างไร เพราะฉะนั้นในส่วนเหล่านี้ผมคิดว่าในเรื่องของสิทธิและหน้าที่ และในเรื่องของการดำเนินการให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง และที่อนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ ซึ่งประเทศไทยไม่ได้รับรองอนุสัญญาฉบับที่ ๘๗ ในเรื่องของการจัดตั้ง และฉบับที่ ๙๘ ในเรื่องของ การเจรจาต่อรอง แต่รัฐบาลไทยตั้งแต่ปี ๒๕๑๘ ก็ได้ให้สิทธิในเรื่องต่าง ๆ เหล่านี้อย่างสมบูรณ์ ในเรื่องของ การจัดตั้งในการเจรจาต่อรองมาโดยตลอดเวลา และขณะเดียวกันก็มีโทษซึ่งจะต้องจำคุกหรือใน เรื่องของการปรับ แต่ว่า

รัฐบาลทุกสมัยมา โดยเฉพาะพนักงานรัฐวิสาหกิจนั้น บางครั้งเราก็เห็นและคิดว่าอาจจะมีการมีส่วนร่วมคิดกับฝ่ายบริหารบางคนซึ่งมีผลประโยชน์กันภายในองค์กร เสรีจนแล้วสุดท้ายปัญหา ก็แก้ไม่ได้ พอมีการที่จะดำเนินการไปก็ไปะ เช่นสัญญาที่บอกว่าจะไม่ดำเนินการเอาเรื่องใด ๆ ทั้งสิ้น เหมือนกับการรถไฟแห่งประเทศไทย ปี ๒๕๑๘ หยุดงานมาไม่ถูกต้อง ผู้นำแรงงานทั้งหลายถูกเลิกจ้างหมด ไม่ได้เงินทดแทน ไม่ได้เงินบำเหน็จบำนาญ สิ่งเหล่านี้ รัฐบาลไม่ได้ใช้มาตรการทางกฎหมายเข้าไปเกี่ยวข้อง และในขณะที่เดียวกันนั้น ปัญหา ก็กลายเป็นเรื่องของการเมือง การเมืองก็อาจจะ เป็นรัฐบาลแต่ละยุคสมัยที่ไม่มีอำนาจภายในก็ไม่ได้แข็งแรง อ่อนไหว รัฐบาลเองก็มาจากหลายพรรค ผลประโยชน์อะไรต่าง ๆ ก็ตกอยู่ในส่วนเหล่านั้นด้วย อันนี้ก็อาจจะได้กราบเรียนท่านประธานฯ เป็นภาพรวมกว้าง ๆ ที่ผ่านมา ในขณะที่เดียวกันในพระราชบัญญัติฉบับนี้ นั้น กระผมเห็นว่ายังมีข้อที่ต้องดำเนินการอีกหลายเรื่อง ซึ่งคิดว่าเป็นประเด็นที่อาจจะได้มีการพิจารณาในขั้นกรรมาธิการ ในการแปรญัติในมาตรา ๓๘ ที่ได้บอกไว้ว่า จะมีสมาชิกไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๕ ของ ลูกจ้างทั้งหมด แต่ไม่รวมถึงลูกจ้างที่ทำงานซึ่งมีลักษณะเป็นชั่วคราว เป็นการถาวร เป็น การจร เป็นตามฤดูกาล กระผมอยากจะถามทางรัฐบาลว่า ในเรื่องดังกล่าวนี้จำนวน พนักงานนั้นเวลานี้อย่างไร นัยจากฐานตรงไหน ถ้านับจากฐานนี้รวมทั้งหมดนับจากลูกจ้างทั้งหมด จะเป็นลูกจ้างชั่วคราวก็ไม่นับไปหมด ขณะนี้ทราบมาว่ามีลูกจ้างชั่วคราว ลูกจ้างจวนนั้นบางแห่งนั้นมีจำนวนมาก เพราะฉะนั้นในส่วนเหล่านี้ถ้าจะนับจำนวนเอา ๒๕ เปอร์เซ็นต์นั้น โดยที่ไม่เกี่ยวข้องกับลูกจ้างดังกล่าวนี้ไม่ควรตั้งต้นฐานมาแต่เริ่มต้น อันนี้กระผมคงตั้งข้อสังเกตไว้ว่า วิธีการของรัฐบาลนับจากตรงไหนอย่างไร และในขณะที่เดียวกันในเรื่องของสหพันธ์แรงงานที่จะเข้าไปเป็นสมาชิกของสภาองค์กรลูกจ้าง ในกฎหมายฉบับนี้ไม่ได้เขียนไว้เลยว่า ให้มีการจัดตั้งสภาองค์กรลูกจ้างได้ เพียงแต่บอกว่า ให้มีการจัดตั้งในรูปของสหพันธ์แรงงานเท่านั้นเอง กระผมอยากขอเรียนถามว่า สภาสหพันธ์แรงงานของรัฐวิสาหกิจนั้นจะไปเป็นสมาชิกของสภาองค์กรลูกจ้างแห่งใด และกฎหมายตรงไหนเปิดช่องไว้ ขอขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ไม่มีท่านสมาชิก อภิปรายนะครับ วิจัย คุณวิชัยครับ

นายวิชัย โฉมสุวรรณจินดา : กราบเรียนท่านประธานฯ ที่เคารพ กระผม วิชัย โฉมสุวรรณจินดา สมาชิกวุฒิสภา ท่านประธานฯ ครับ กระผมคงจะใช้เวลาของที่ประชุมนี้

LIART

ไม่มาก เพียงแต่อยากจะทำสรุปให้เห็นว่าเมื่อรัฐบาลมีนโยบายที่จะคืนสภาพแรงงานให้กับรัฐวิสาหกิจ ก็ไม่น่าจะต้องไปใช้เวลาดำเนินการมากมายให้เสียเวลานานนัก เพียงแต่เขียนกฎหมายเพียง ๒ มาตรา ก็น่าจะเสร็จแล้วก็ออกเลิกพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจ ๒๕๓๔ แล้วให้กลับไปใช้พระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ ๒๕๑๘ ก็น่าจะจบสิ้น แต่เมื่อร่างกฎหมายขึ้นมาใหม่ก็เลยมีประเด็นที่จะต้องถกเถียงพิจารณากันในหลายประการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อรัฐบาลเตรียมเสนอร่างกฎหมายในลักษณะที่จะเป็นการล๊อคกฎหมายทั้ง ๒ ฉบับ ก็คือพระราชบัญญัติพนักงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ ๒๕๓๔ แล้วก็พระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ ๒๕๑๘ ก็เลยเกิดความลังเลกันขึ้นมา ซึ่งกระผมอยากจะทำมาอีก ๒, ๓ ประเด็นให้เห็น

ประเด็นแรกก็คือเรื่องของการกำหนดกรรมการกิจการสัมพันธ์ ซึ่งในกฎหมายแรงงานสัมพันธ์ ๒๕๑๘ นั้นก็ต่อคณะกรรมการลูกจ้าง ซึ่งในคณะกรรมการลูกจ้างนั้นมีระบุนเอาไว้ว่า ถ้าหากว่าสหภาพแรงงานในกิจการนั้นมีสมาชิกเกินกว่า ๑ ใน ๕ ก็มีสิทธิตั้งตัวแทนเข้าไปเป็นกรรมการลูกจ้างได้เกินกว่าครึ่งหนึ่งอยู่ ๑ คน แต่ถ้ามีสมาชิกเกินกว่าครึ่งหนึ่งของลูกจ้างทั้งหมดก็ให้ตั้งกรรมการลูกจ้างได้ทั้งหมด แต่ว่าในร่างกฎหมายแรงงานรัฐวิสาหกิจเราไปเขียนเอาไว้ว่า สหภาพแรงงานแรงงานรัฐวิสาหกิจนั้นมีสมาชิกแค่เพียงร้อยละ ๒๕ แล้วก็ไม่มีสหภาพแรงงานเดียวตามกฎหมาย ก็จะต้องกรรมการกิจการสัมพันธ์ได้ทั้งหมด ซึ่งทั้ง ๆ ที่ตัวแทนที่จะมาอยู่ในกรรมการกิจการสัมพันธ์นั้นอาจจะไม่เข้าตัวแทนของพนักงานทั้งหมด เพราะถ้าสหภาพแรงงานนั้นอาจจะไม่มีสมาชิกไม่ถึงครึ่งหนึ่งของรัฐวิสาหกิจนั้น ทั้ง ๆ ที่สหภาพแรงงานเอง นอกจากมีอำนาจในการตั้งกิจการสัมพันธ์แล้วก็ยังมีสิทธิในการยื่นข้อเรียกร้องคล้าย ๆ กับพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ ๒๕๑๘ ด้วย อันนี้ก็คงจะเป็นประเด็นที่จะต้องมีการพิจารณาหาบทวนว่า น่าจะวางกำหนดกฎเกณฑ์ให้เหมาะสม

อีกประเด็นหนึ่งซึ่งเป็นประเด็นที่ผู้นำแรงงานที่เป็นสมาชิกสภาผู้ได้เสนอความเห็นไว้แล้ว ผมขอเพิ่มเติมนิดเดียวว่า การที่จะให้มีสหภาพแรงงานเดียวในรัฐวิสาหกิจแต่ละแห่งนั้น ควรจะต้องมีหลักการสำคัญก็คือเปิดโอกาสให้พนักงานรัฐวิสาหกิจทุกคนได้เข้าเป็นสมาชิก หากว่าจะจะให้พนักงานรัฐวิสาหกิจทุกคนเข้าเป็นสมาชิก กำหนดกฎเกณฑ์ทั้งหลาย ซึ่งเป็นการกีดกัน เช่นบอกว่ามีพฤติกรรม เป็นปรปักษ์ก็ดี หรือว่ามีตำแหน่งหน้าที่อยู่ในฝ่ายบริหารที่ดี หรือว่ามีคุณสมบัติไม่เหมาะสมจะเข้าเป็นสมาชิกของสหภาพแรงงานได้ก็ดี

LIART

กฎเกณฑ์ทั้งหลายเหล่านี้จะต้องถูกยกเลิก เพื่อให้เขาได้มีโอกาสเสียอิทธิพลของตัวเอง
เป็นตัวแทนที่อยู่ในกรรมการสหภาพแรงงาน และไปเป็นตัวแทนเจรจาต่อรองกับฝ่ายบริหาร
เพราะฉะนั้นถ้าหากว่าเราจะให้สิทธิสหภาพแรงงานเดียว กฎเกณฑ์ในการกีดกันไม่ให้พนักงาน
รัฐวิสาหกิจอื่น ๆ เข้าเป็นสมาชิกสหภาพแรงงานได้ก็ต้องมีการแก้ไข ส่วนในเรื่องของการจัดตั้ง
สหพันธ์แรงงานรัฐวิสาหกิจนั้น กระผมเองเห็นด้วยกับสมาชิกซึ่งได้อภิปรายไปก่อนหน้านี้
แล้ว ว่าสหพันธ์แรงงานนั้นในความหมายที่หมายถึง กิจกรรมที่มีอุตสาหกรรมประเภทเดียวกัน
ถ้าเป็นหลายอุตสาหกรรม หลายประเภท หลายอาชีพเข้ามาร่วมกันนั้นน่าจะใช้คำว่า สภา
อย่างที่เขาอังกฤษเรียกว่า คอนเกรส (Congress) ไม่ใช่เป็นสหพันธ์แรงงาน แต่ถ้ามี
การรวมตัวกันในระดับที่สูงกว่าสหภาพแรงงานขึ้นมาแล้ว กลุ่มอื่น ๆ ที่มีชื่อลักษณะที่ไม่เป็น
ทางการ ก็น่าจะมีบทบาทบ้างไม่ให้เกิดการจัดตั้งอย่างที่มีการจัดตั้งกลุ่มรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ขึ้นมา
ซึ่งไม่น่าจะมีการจัดตั้งขึ้นมาได้อีกตามกฎหมายนี้ แต่ในรายละเอียดอื่น ๆ นั้นกระผมคง
จะต้องขออนุญาตไปพูดในชั้นกรรมาธิการ ขอบพระคุณครับ ท่านประธานฯ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ถ้าไม่มีสมาชิก ดิฉันขออภิปรายผมจะขอ
มติจากที่ประชุมว่า จะเห็นชอบด้วยกับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้หรือไม่ ท่านผู้ใด
เห็นชอบด้วยกับหลักการ กรุณายกมือขึ้นครับ

(มีสมาชิก ยกมือเป็นส่วนใหญ่)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เอามือลงครับ ท่านผู้ใดไม่เห็นชอบด้วย
ครับ

(ไม่มีสมาชิก ยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ไม่มีนะครับ เป็นอันว่าที่ประชุมรับหลักการ
แล้ว ต่อไปก็เป็นเรื่องคณะกรรมการ ท่านรัฐมนตรีครับ ให้คณะกรรมการพิจารณา
พิจารณาครับ

นายประสงค์ บูรณพงศ์ (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงแรงงานและสวัสดิการ
สังคม) : ท่านประธานฯ ที่เคารพ กระผม นายประสงค์ บูรณพงศ์ ในฐานะรัฐมนตรี
ช่วยว่าการกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม ขอเสนอตั้งคณะกรรมการวิสามัญ
จำนวน ๑๖ ท่านครับ

LIART

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : รัฐบาลเสนอขอตั้งคณะกรรมการข้าราชการ
วิสามัญพิจารณา จำนวน ๓๖ คน รัฐบาลเสนอได้ ๑ ใน ๓ ที่ประชุมเห็นเป็นอย่างอื่นใหม่
ครับ

(ไม่มีสมาชิก มีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ถ้าไม่มีก็ดำเนินการตามนั้น ขอเชิญท่าน
รัฐมนตรีเสนอครับ

นายประสงค์ บูแจ้งพงศ์ (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงแรงงานและสวัสดิการ
สังคม) : ท่านประธานา ที่เคารพครับ คณะรัฐมนตรีเสนอ ๑๒ ท่าน ดังต่อไปนี้ครับ

๑. นายไพฑูรย์ แก้วทอง
๒. นายชัยวิทย์ วงศ์รัตนเสวนต์
๓. นางนงมีมัย วุฒิสรรเสิร์ช
๔. นายรังสฤษดิ์ จันทรัตน์
๕. นายเจริญ จรรย์โกมล
๖. นายชัย ชิดชอบ
๗. ร้อยตรี ยงยุทธ บุญะประทีพร
๘. นายสมศักดิ์ โภคินสุชา
๙. นายบุญเทียน อังสุ
๑๐. นายวิฑณะ เอื้อระเภาสูง
๑๑. นายสนาน บุญจอก
๑๒. นายสมบูรณ์ ทวีทรัพย์

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ค่อยไปเชิญสมาชิก เสนอครับเชิญฯจาวรท์
ไพบูลย์ครับ

นายไพบูลย์ ช่างเขียน : ท่านประธานา ที่เคารพ กระผม นายไพบูลย์
ช่างเขียน สมาชิกวุฒิสภา จะขอเสนอในนามของสมาชิก เสนอกรรมาธิการวิสามัญ
๒๔ ท่าน ดังรายชื่อต่อไปนี้

๑. นายเกษม ณรงค์เดช
๒. คุณหญิงชนิดต์ ปิยะอุย

- ๓. นายชูวงศ์ ฉายะบุตร
- ๔. นายณรงค์ ปฏิบัติสงฆ์
- ๕. พลเรือโท ทวีศักดิ์ ศรีประยูร
- ๖. นายปภิต พัทฒกุล
- ๗. นายประเสริฐ สมะลาภา
- ๘. นายผืน ชื่นทรปาน
- ๙. นายเพชร บุติกรรมคำรง
- ๑๐. นายพนัส ไทยล้วน
- ๑๑. นายพานิชย์ เจริญแผ่
- ๑๒. นายไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล
- ๑๓. นายมนัส รุ่งเรือง
- ๑๔. นายวิชัย โฉมสุวรรณจินดา
- ๑๕. นายวิชัย พรหมศิลา
- ๑๖. พลเอก วิจิต บุญะวัฒน์
- ๑๗. นายวีระ ปิตรชาติ
- ๑๘. นายวีระ ลิมปะพันธุ์
- ๑๙. พลอากาศโท วีระพงษ์ สิงห์เสนี
- ๒๐. นายศิวิ เกวลินสถิตย์
- ๒๑. นายสมพร เทพสิทธิ์า
- ๒๒. คุณหญิงสมศรี ก็นธมาลา
- ๒๓. นายสุชน ซาสีเครือ
- ๒๔. พลเรือเอก สุรวุฒิ มหารมย์

(การประชุมค่านิยมมาถึงตอนนี้ นายวิชัย ฤชุพันธุ์ ประธานวุฒิสภา ได้กล่าวยืน
บัลลังก์ทำหน้าที่ประธานของที่ประชุมต่อไป)

ประธานวุฒิสภา : ขอผู้รับรอง

(มีสมาชิกราชสภา ยกมือขึ้นรับรอง)

ประธานวุฒิสภา : ผู้รับรองถูกต้องขอรับ มีท่านผู้ใดจะเสนอท่านอื่นอีกไหม

ครับ

(ไม่มีสมาชิกฯ เสนอ)

ประธานวุฒิสภา : ไม่มีในคณะ ที่ถือว่าประชุมมีมติแต่งตั้งกรรมการตาม
เสนอ เชิญท่านเลขาธิการท่านรายชื่อ

นายதிโต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา) : รายชื่อกรรมการสามัญ
พิจารณาว่าพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. . . . จำนวน ๓๖ ท่าน

๑. นายไพฑูรย์ แก้วทอง
๒. นายชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศาสตร์
๓. นางมณีน้อย วุฒิสราเนติรักษ์
๔. นายรังสฤษดิ์ - จันทรัตน์
๕. นายเจริญ จรรย์โกมล
๖. นายชัย ชิดชอบ
๗. ร้อยตรี ชงยุทธ บุญประเสริฐ
๘. นายสมศักดิ์ ไก่ชัยสุข
๙. นายบุญเทียน ล้าชู
๑๐. นายวิฑณะ เขี่ยมบำรุง
๑๑. นายสนาน บุญออก
๑๒. นายสมบูรณ์ ศิริพันธ์สาร
๑๓. นายเกษม นรงค์เดช
๑๔. คุณหญิงชนิดดี ปิยะอุบล
๑๕. นายชูวงศ์ ฉายะบุตร
๑๖. นายณรงค์ ภูมิพิสิษฐกิจ
๑๗. พลเรือโท ทวีศักดิ์ ศรีประยูร
๑๘. นายปภิต ทัศนกุล
๑๙. นายประเสริฐ สมะลาภา
๒๐. นายฉันทน์ จันทรพาน
๒๑. นายเพชร บุติธรรมคำวง
๒๒. นายพนัส ไทยล้วน

- ๒๓. นายพานิชย์ เจริญเฝ้า
- ๒๔. นายโพธิ์ชัย พิพัฒน์กุล
- ๒๕. นายมนัส รุ่งเรือง
- ๒๖. นายวิชัย โถสุวรรณจินตา
- ๒๗. นายวิชัย พรหมทศลา
- ๒๘. พลเอก วิชิต บุญยะวัฒน์
- ๒๙. นายวีระ ปิทรชาติ
- ๓๐. นายวีระ สิมปะพันธุ์
- ๓๑. พลอากาศโท วีระพงษ์ สิงห์เสนี
- ๓๒. นายศิษี เกวสินสกุลย์
- ๓๓. นายสมพร เทพสิทธิธา
- ๓๔. คุณหญิงสมศรี กิ่งชมालา
- ๓๕. นายสุชน ชาติเชื้อ
- ๓๖. พลเรือเอก สุรวุฒิ มหารมย์

ประธานวุฒิสภา : กำหนดการปฏิบัติครบถ้วนรัฐธรรมนูญ

นายประสงค์ บุรุษหงส์ (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงแรงงานและสวัสดิการ
สังคม) : ท่านประธานฯ ที่เคารพ ปฏิบัติ ๕ วันตามข้อบังคับครบ

ประธานวุฒิสภา : มีท่านผู้ใดเห็นเป็นอย่างอื่นไหมครับ
(ไม่มีสมาชิกฯ มีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

ประธานวุฒิสภา : ไม่มีนะครับ

ท่านสมาชิกฯ ครับ วันนี้เราได้พิจารณาเวลาพอสมควรแล้ว ผมขอปิดประชุม

เลิกประชุมเวลา ๑๒.๐๐ นาฬิกา

ผู้เข้าร่วมงานภาควิชาประชุม

ศิริกัญญา	ศตตะภัท	ศิวลักษณ์	น.ช.คั้ง
สิริวรรณ	โจศพิณัฐ	กิตติวรัตน์	รัตนบุรี
วิมล	น.ช.อัคริตะ	ดวงทิพย์	หามะสี
มยุรี	น.กนเสาว	รุจีธา	เนตรบุศร
อรสา	เจียมเจษฎ	สุภาวรัตน์	มาลัยภัท
ธีรวรรณ	นราพงศ์	สมบูรณ์	ช.กฤษฎ.แสร้
ภาวนา	ภัคฉัตรดิน	สรบุษย	ปสีมถนอม
สุวิมล	ศิวสุขสวัสดิ์	ทิพวรรณ	สายสิจิต
ปวีณ์พร	นัสสมเจียม	นันทพร	บุญเต็ม
สุชาดา	ภมระวราภา	ศุภลักษณ์	โอบภาสพิปัจ

คณะกรรมการการตรวจรับงานการประมง และกิจการพาณิชย์ของกรมการประมง:

ลำดับที่	รายชื่อคณะกรรมการ	ตำแหน่ง	ลายมือชื่อ
๑.	พล.เอก วิจิตร บุญประโชติ	ประธานคณะกรรมการ	
๒.	นายวิฑูรย์ วัฒนกุล	รองประธาน คนที่ ๑	
๓.	นายศิริ เศวตสินสถิตย์	รองประธาน คนที่ ๒	
๔.	พลอากาศเอก จรุงภา สุพรรณวิทย์		
๕.	นายชำนาญค์ ทองประเสริฐ		
๖.	นายชัยเขต สุพรรณพิพิธ		
๗.	พลเรือโท ทวีศักดิ์ ศรีประยูร		
๘.	พลเรือเอก วัฒนศิษฐ์ สุขทะเล		
๙.	พล.เอก บุญฤทธิ์ ทวีรัตนานนท์		
๑๐.	นายประจวบ ชื่องทอง		
๑๑.	นายองยุทธ เกตผล		
๑๒.	นายสมหมาย สุวรรณ		
๑๓.	นายสิงห์โต อ่างตระกูล		
๑๔.	นางสุภัฏฉา อธิศักดิ์		
๑๕.	นางสาวสุคนธ์ กาลุจนาลัย		
๑๖.	นายวิวัฒน์ อารยะศิริ	เลขากรรมการ	

ตรวจแล้ว วันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๖๓

ศึกษาเรื่องในคราวประชุม
ครั้งที่ ๒ (มีผู้ลงมติ ๑๓ คน)
วันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๖๓
ประธานผู้พิมพ์
ประธานผู้พิมพ์

